

Styre: Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet

Styresak: 70/16

Møtedato: 20.12.2016

Dato: 07.12.2016

Arkivsaksnr: 2015/12606-KIH

HF2018: Forslag til ny studieprogramportefølje ved Det humanistiske fakultet

Dokumenter i saken:

- Styringsgruppens reviderte anbefalinger inkl. høringsuttalelser (vedlegg 1)
- Brukertest navn (vedlegg 2)
- Styringsgruppens anbefalinger (Fakultetsstyresak 55/16)
- Rapport fra Prosjektgruppen (Fakultetsstyresak (55/16)
- Fakultetsstyresaker 44/15, 62/15, 67/15, 55/16

HF2018 sin prosjektnettside: <http://www.uib.no/hf/2018>

1.0 Bakgrunn

Det humanistiske fakultetet har et stort antall studieprogrammer. De fleste av dem er disiplinbaserte og det er begrenset samarbeid om undervisningstilbud på tvers av programgrensene. Det er stor variasjon i størrelsen på fagmiljøene som tilbyr egne studieprogram. Flere av fagmiljøene er små og derfor ressursmessig sårbare. Forskningsterminer, andre typer fravær og verv fører til uforholdsmessig mye bruk av vikarer og midlertidige ansettelser om den nåværende programporteføljen skal opprettholdes. Fakultetsledelsen mener at den faglige bredden ved HF er en verdi og en styrke for fakultetet og universitetet. Det er ingen automatisk sammenheng mellom forskningskvalitet og det lokale fagmiljøets størrelse, men det er nødvendig å sikre at studieprogrammene har tilstrekkelige ressurser for å skape gode og forutsigbare rammer for undervisningen og studiemiljøet.

Fakultetsstyret er godt kjent med fakultetets krevende økonomi de siste årene. Varsel om flere omfordelingstiltak ved UiB i tiden som kommer, samt de økonomiske prognosene for HF, tilsier at økonomien de neste årene blir utfordrende. Uten betydelig økning i studiepoengproduksjonen og/eller eksternfinansiert forskning vil betingelsene trolig bli enda strammere i årene som kommer. Denne situasjonen krever at vi tenker langsiktig. Arbeidet for økt utdanningssamarbeid på tvers av institutter og faggrenser er et ledd i en slik langsiktig strategi. Når større og flere fagmiljøer går inn i studieprogrammene, vil det gi oss mer fleksibilitet i disponeringen av undervisningsressursene og økt faglig samarbeid.

Det vises for øvrig til tidligere fakultetsstyresaker for mer informasjon om bakgrunn, rammer og framdrift i prosjektet.

Link til prosjektnettside: <http://www.uib.no/hf/2018>

2.0 Prosess

Med bakgrunn i HF sin strategi for 2016-2022 vedtok fakultetsstyret i desember 2015 å sette ned en prosjektorganisasjon som skulle utrede og komme med forslag til ny studieprogramportefølje ved HF. Fakultetsstyret har tidligere fått presentert prosjektgruppens rapport og styringsgruppens anbefalinger, som også har vært til høring i organisasjonen. Styringsgruppen har gjennomgått og drøftet høringsuttalelsene og på bakgrunn av denne drøftingen legges her en revidert versjon av styringsgruppens anbefalinger frem for fakultetsstyret

Det vises for øvrig til tidligere fakultetsstyresak 55/16 for mer informasjon om prosess og framdrift i prosjektet.

3.0 Styringsgruppens reviderte anbefalinger etter høringsrunde

Styringsgruppen har drøftet alle innkomne høringsuttalelser og revidert sine anbefalinger med bakgrunn i disse drøftingene. Styringsgruppens reviderte anbefalinger er lagt ved saken (vedlegg 1).

4.0 Fakultetsledelsens vurderinger

Fakultetsledelsen støtter styringsgruppens vurderinger og reviderte anbefalinger og legger disse til grunn i vedtaksforslaget til ny studieprogramportefølje ved HF fra 2018.

Endelig beslutning om navn på de enkelte studieretninger og program må foreligge senest i fakultetsstyret behandling av Utdanningsmeldingen, i møte 21. mars.

Styringsgruppens forslag innebærer en reduksjon i antall studieprogrammer ved HF. Studieretningene i de nye studieprogrammene vil ha fellesemner som skal utvikles av fagmiljøene som går sammen om et studieprogram, eller av andre fag. Innslaget av fellesemner og nedlegging av noen av emnene i de gamle studieprogrammenes vil gi en økonomisk innsparing, men minst like viktig er det flerfaglige samarbeidet, den økte kontakten mellom de involverte fagmiljøene og fleksibiliteten som forslaget vil innebære. Økt tverrfaglig samarbeid skal styrke både de enkelte fagene og studieprogrammene. Det blir i tillegg svært viktig fremover å styrke læringstrykket i utdanningene og å arbeide videre med å styrke studiekvaliteten, også gjennom varierte undervisningsformer.

Fakultetsledelsens mål er å sikre best mulig arbeidsforhold for de ansatte på HF og at fakultetets økonomi skal være solid nok til å tåle svingninger i inntektene. Fakultetsledelsen vil fremheve at en videreføring av dagens studieprogramportefølje ikke er forsvarlig i lys av den forventede fremtidige ressursituasjonen. HF2018 er et proaktivt tiltak for å møte utfordringene og samtidig bevare faglig kvalitet. I tiden fremover vil flere tiltak bli nødvendige, ikke bare for å redusere kostnader, men også for å stimulere til målrettet arbeid for høyere kvalitet og økte resultatinntekter.

Fakultetsledelsen vil våren 2017 begynne arbeidet med å få på plass en plan for faglig bemanning for perioden 2018–2022. Gitt utsiktene til flere kutt i årene som kommer, er det sannsynlig at vi må trekke inn flere faglige stillinger ved avgang. HF2018 vil danne en viktig premiss for utarbeidelsen av den nye bemanningsplanen.

5.0 Veien videre

Når fakultetsstyret har gjort vedtak om ny programportefølje, kan fagmiljøene starte arbeidet med å utarbeide studieplaner. Fristen for innsending av første utkast til studieplaner, emnebeskrivelser og øvrig dokumentasjon til Studieadministrativ avdeling er 1. mai 2017.

Oppretting av nye studieprogram krever at fakultetet utformer en søknad som går til behandling i Utdanningsutvalget og deretter til Universitetsstyret ved UiB. Søknaden skal utformes i henhold til en relativt omfattende mal, der blant annet studieprogrammets faglige innhold og valg av undervisnings- og vurderingsformer skal beskrives og utførlig begrunnes. Opprettingen av et nytt program krever også at alle emnebeskrivelser som inngår i programmet er gjennomgått i henhold til Nasjonal kvalifikasjonsrammeverks (NKR) krav til læringsutbyttebeskrivelser.

De sentrale fristene for søknad om oppretting av nye studieprogram i 2017 er ikke endelig satt, men basert på fjorårets frister og et overslag over arbeidsomfanget internt ved fakultetet tenker vi oss følgende frister i denne prosessen:

Skjematisk oversikt over hvordan arbeidet med studieplaner og opprettingssøknader.

Dato	Aktivitet	Ansvarlig	Merknader
Januar	Avspark for arbeidet med søknader om oppretting av nye program.	Fakultetet og undervisnings-ledelsen ved instituttene	Oversende dokumentasjon og maler til instituttene. Holde (halv)dagsseminar med info om maler og dokumentasjonskrav, samt erfaringsdeling rundt kvalitetsutvikling i studieprogram, m.m.
Februar-april	Arbeid i fagmiljøene: - utvikling av nye emneplaner (fellesemner) og studieplaner - gjennomgang av eksisterende emneplaner som inngår - dokumentasjon: skrive søknad om oppretting av program	Fagmiljø/institutt	Ligger til grunn: UiBs maler for emne- og studieplaner. NKR's krav til læringsutbytte-beskrivelser. NOKUTs studietilsynsforskrift og studiekvalitetsforskrift.
Mars	Programstyrene behandler studie- og emneplaner.	Programstyrer/institutt	Forslag til studieplaner og emnebeskrivelser skal endelig behandles i Studiestyret/fakultetet
31. mars	Frist for oversendelse til fakultetet: førsteutkast av opprettingssøknad m/studie- og emneplaner	Institutt	
19. april	Opprettingssøknader m/studie- og emneplaner behandles i Studiestyret	Fakultetet	
2. mai	Førsteutkast av søknader om oppretting av nye program sendes SA.	Fakultetet	
Mai	Møter med UiB-komite som vurderer opprettingssøknader, oppfølging/videreutvikling i fagmiljøene.	SA og fagmiljøene	Egen komite leser søknader om oppretting og gir tilbakemeldinger til fagmiljøene. Kan gi en del behov for oppfølging i fagmiljøene.
15. juni	Endelig vedtak av studie- og emneplaner på instituttene.	Programstyrene	
20. juni	Oversendelse av endelige søknader om oppretting til fakultetet.	Instituttene	
Aug/sept	Behandling av studieplaner i Studiestyret	Fakultetet	
15. sept.	Innsending av endelig søknad om oppretting av program til behandling i UU	Fakultetet og instituttene	

Endelig behandling av ny studieprogramportefølje skjer i Universitetsstyret høsten 2017.

Fakultetsledelsen støtter prinsippene om administrative konsekvenser i prosjektgruppens rapport, kap. 9. Hovedlinjene i disse er at den administrative driften av studieporteføljen i størst mulig grad må ha form av systembasert planlegging og langtidsplanlegging basert på kollisjonsmatriser for timeplaner og eksamen, og i minst mulig grad kreve individuell eller manuell tilrettelegging av informasjon, eksamensavvikling og timeplanlegging. I tillegg må vi få på en plass en enklere prosess for behandling av studie- og emneplaner, med færrest mulig utvalgsbehandlinger innenfor UiBs myndighetskart.

Målsetningen om å unngå manuell tilrettelegging vil kunne bety færre muligheter for individuell tilpasning overfor den enkelte foreleser/fagansatte. Administrativ ressursbruk må også inngå i vurderingene når man planlegger organiseringen av emne- og undervisningstilbud.

Organiseringen av emner med varierende innhold eller temabaserte undervisningstilbud har vært diskutert i ulike fora og sammenhenger i løpet av arbeidet med HF2018, og er nevnt i høringsuttalelsene fra instituttene. Dette er ett av feltene der valg av organiseringsmodell for emnetilbudet fører til større eller mindre grad av manuell vs. systembasert administrativ oppfølging. Dette bør vurderes nøye i arbeidet med studie- og emneplaner fremover.

Et nytt administrativt verktøy for timeplan- og eksamensplanlegging som innføres fra 1.3.2017, vil skape muligheter for en mindre personavhengig planlegging av undervisning og eksamen og vil gi oss god drahjelp i arbeidet med tverrfaglig planlegging i HF2018.

Instituttene tilbakemeldinger peker på at overgangsperioden med parallelle årganger av nye og gamle studieløp i seg selv skaper et økt informasjons- og veiledningsbehov overfor studentene. Det blir viktig å lage en klar og koordinert plan også for dette arbeidet, med tydelig informasjon til studentene om overgangsordninger. Arbeidet bør koordineres i samarbeid mellom instituttene og fakultetsnivået.

Det bør settes ned mindre, hurtigarbeidende arbeidsgrupper i institutt- og fakultetsadministrasjon som kan kartlegge og planlegge håndteringen av de ulike utfordringene vi vil møte på den administrative siden.

Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret vedtar styringsgruppens reviderte anbefalinger til ny studieprogramportefølje ved HF med utlysning våren 2018 og opptak høsten 2018.

Margareth Hagen
dekan

Trine Moe
fakultetsdirektør

HF2018 - STYRINGSGRUPPENS REVIDERTE ANBEFALINGER

Revidert versjon av styringsgruppens anbefalinger til ny studieprogramportefølje ved Det humanistiske fakultet	3
Oppsummering av høringsuttalelser	4
Styringsgruppens vurderinger	6
Styringsgruppens anbefalinger	7
1. Bachelorprogram i historie og kulturvitenskap	8
2. Bachelorprogram i religionsvitenskap	8
3. Bachelorprogram i arkeologi	9
4. Bachelorprogram i filosofi	9
5. Bachelorprogram i europeiske og amerikanske språk og litteraturer	9
6. Bachelorprogram i arabisk (med midtøstens kultur/historie)	10
7. Bachelorprogram i østasiatiske språk og kulturer	11
8. Bachelorprogram i nordisk språk og litteratur	12
9. Bachelor i språkvitenskap	12
10. Bachelor i litteraturvitenskap	13
11. Bachelorprogram i samtidskultur	13
12. Bachelorprogram i kunsthistorie og klassiske språk	15
13. Bachelorprogram i kjønnsstudier	15
14. Bachelorprogram i retorikk	16
15. Masterprogram i historie og kulturvitenskap	16
16. Masterprogram i religionsvitenskap	16
17. Masterprogram i arkeologi	17
18. Masterprogram i filosofi	17
19. Masterprogram i engelsk og amerikansk språk og litteraturer	17
20. Master i spansk språk og latinamerikastudier	18
21. Master i italiensk språk og litteratur	18
22. Master i fransk språk og litteratur	19
23. Master i tysk språk og litteratur	19
24. Master i russisk språk og litteratur	19
20. Masterprogram i nordisk	20
21. Masterprogram i lingvistikk	20

22. Masterprogram i litteraturvitenskap.....	20
23. Masterprogram i kunsthistorie	21
24. Masterprogram i klassiske språk.....	21
25. Masterprogram i digital kultur	21
26. Masterprogram i teatervitenskap	22
Vedlegg 1 - Høringsuttalelser	22

Til fakultetsstyremøtet 20. desember 2016 (Sak 70/16)

Revidert versjon av styringsgruppens anbefalinger til ny studieprogramportefølje ved Det humanistiske fakultet

Styringsgruppen

- *Dekan, professor Margareth Hagen (leder)*
- *Instituttleder ved AHKR, Jan Heiret*
- *Instituttleder ved IF, Åse Johnsen*
- *Professor Kjell Erik Lommerud (fagforeningsrepresentant)*
- *Birgit Mjeldheim (studentrepresentant, vår 2016)*
- *Fredrik K. Rongved (studentrepresentant, høst 2016)*
- *Instituttleder ved LLE, Johan Myking (siden 13.05.06)*
- *Fakultetsdirektør Trine Moe*
- *Assisterende fakultetsdirektør Kim Ove Hommen har vært styringsgruppens sekretær.*

Styringsgruppens mandat

Mandat for styringsgruppen ble vedtatt i fakultetsstyret i møte 16.12.2015 sak (67/15):

Styringsgruppen skal sikre at:

- *forslag til ny studieprogramportefølje er basert på en kvalitativ og fremtidsrettet analyse av de humanistiske fagenes potensial*
- *forslag til ny studieprogramportefølje gir rom for en forsvarlig ressursmessig drift av utdanningstilbudet ved fakultetet og er dimensjonert innenfor en realistisk ressursramme for alle fagmiljø*
- *forslagene samlet sett medfører en bedre ressursutnyttelse med større fagmiljøer bak hvert enkelt program*
- *prosjektets analyser og anbefalinger er tuftet på faglig kvalitet, fakultetets strategi og fagenes nasjonale status i tillegg til kvantitative og økonomiske hensyn*
- *fakultetet fremdeles skal ha et bredt utdanningstilbud, selv om dette ikke nødvendigvis gis i form av fulle studieløp på spesialiseringsnivå og masternivå i alle fag*
- *antall studieprogram ikke økes, og studenttallene på små studieprogram økes*
- *forslagene samlet sett ikke innebærer økt behov for administrativ støtte*
- *ingen fast ansatte skal sies opp*

Oppsummering av høringsuttalelser

AHKR og de berørte fagmiljøene er positive til et tettere undervisningssamarbeid knyttet til studieprogrammet i historie og kulturvitenskap, og mener at modellen med ett fellesemne med rullerende tema på BA-nivå og ett fellesemne på MA-nivå er lovende og vil åpne opp for tverrfaglig samarbeid. Mht. studieadministrative ulemper knyttet til valgemen påpeker AHKR at alle kombinasjonsmuligheter ikke behøver å være tilgjengelige. Store studentkull gir svært store studentgrupper. Hvis alle må ta samme emne, vil dette ha konsekvenser for pedagogikk, opplegg og studiekvalitet. Valgemen, som ofte har karakter av fordypning, bør derfor være tillatt. AHKR har lang erfaring med temabasert undervisning på fordypningsemner innenfor få emnekoder. Fakultetet bør jobbe for å få på plass FS-løsninger som kan støtte denne måten å organisere studietilbudet på. Mht. det foreslåtte BA-programmet *Kulturhistorie og filologi* ved LLE gjør AHKR oppmerksom på at *kulturhistorie* ved UiO brukes om søsterdisiplinen til *kulturvitenskap*. Det er derfor uheldig om det opprettes et studieprogram som har kulturhistorie i navnet, og som ligger utenfor rammene til nasjonalt fagråd i kulturvitenskap og kulturhistorie. AHKR mener for øvrig at fellesemner bør eies av det aktuelle programmet, og ikke av et av fagmiljøene. AHKR ønsker samkjøring med klassiske språk på masternivå slik at masterstudenter i arkeologi, historie og religionsvitenskap igjen får mulighet til å ta et emne i gresk eller latin som redskapsemne. Fagmiljøene i arkeologi og religionsvitenskap er positive til å inngå samarbeid med andre fagmiljøer på sikt, mens historie er positiv til utvikling av fellesemnet som prosjektgruppen foreslår for bachelorprogrammet i europeiske språk og litteraturer. Historie er også positiv til at kandidater med bachelor i arabisk kan få opptak til master i historie, gitt visse emnekombinasjoner. Kulturvitenskap skisserer generelt en betydelig reduksjon i emnetilbud og samlet undervisningsomfang.

IF finner styringsgruppens forslag tydelig og prosjektgruppens rapport gir god bakgrunn for å forstå styringsgruppens anbefalinger. Fagene ved IF er en blanding av kunnskapsfag og ferdighetsfag, og undervisning på det aktuelle fremmedspråket er grunnleggende for utvikling av ferdighetsdelen. Det er derfor generell misnøye med kravet om innføring av fellesemner på bekostning av fagspesifikke emner. Det er imidlertid positivt at fagene selv skal kunne utvikle programmene, og at fellesemner også kan utvikles internt på instituttet. IF finner det uheldig at tysk, fransk, italiensk og russisk behandles som en enhet i BA-programmet i europeiske språk og kulturer siden studentene i disse språkene har ulike språklige forkunnskaper fra vgs. Engelsk og spansk språk og latinamerikastudier mener at inkludering i et BA-program i europeiske språk og litteraturer usynliggjør det fokuset begge fagene har på Amerika og ønsker primært å videreføres som egne program, både på BA- og masternivå. Styringsgruppens anbefalinger for studieretningene i masterprogram for europeiske språk og litteraturer gjenspeiler for øvrig i stor grad fagenes egne forslag. Fagmiljøet i arabisk har ingen innvendinger mot BA-program i arabisk språk og finner det positivt at det er lagt opp til dobbel spesialisering i arabisk og historie. Fagmiljøet har imidlertid motforestillinger til forslaget om å legge ned master i arabisk. Fagmiljøene i japansk og kinesisk er tilfredse med at styringsgruppen har tatt hensyn til innspillene fra fagene og understreker samtidig at fagene ønsker å opprettholde den BA-modellen de har per i dag. Fellesemner for japansk og kinesisk har vært prøvd ut tidligere uten suksess. Japansk og kinesisk ønsker på sikt å samarbeide om et masterprogram. Studieadministrasjonen ved IF frykter at de foreslåtte programmene vil medføre økt koordineringsbehov innen mange områder, at de studieadministrative ressursene kan bli for knappe, og at HF2018 i flere tilfeller vil svekke studiekvaliteten.

Høringsuttalelsene ved **LLE** reflekterer en pragmatisk vilje til å følge opp styringsgruppens anbefalinger så godt som mulig, men det blir også formidlet en skepsis til om programporteføljen vil medføre noen vesentlig innsparing av ressurser. Selv om antall program på BA-nivå blir redusert fra ni til fem, vil det fremdeles være ni søkbare studiealternativ. Også på masternivå er antallet

studiealternativer uforandret. Nordisk, språkvitenskap og allmenn litteraturvitenskap videreføres som egne BA-program, nordisk med tre studieretninger. Både nordisk språk og litteratur og lingvistiske fag har de senere årene tatt ut betydelige innsparinger gjennom omlegginger, og det er bekymring for ressursituasjonen de kommende årene. For nordisk vil redusert valgfrihet innebære svakere spesialisering på masternivå. Dette kan få konsekvenser for fagområder som til nå har vist god produktivitet, og vil også berøre lektorutdanningen. Forholdet til islandsk representerer en særlig utfordring, som det må finnes løsninger på i dialog med fagmiljøet i nordisk. De to nye BA-programmene som inkluderer kunsthistorie, klassiske språk, teatervitenskap og digital kultur støttes av LLE. LLE støtter den todelte løsningen, men uttrykker samtidig uro over ressursituasjonen siden løsningen ikke gir andre innsparinger enn dem samarbeidspartnerne klassisk, digital kultur og teatervitenskap kan bidra med. LLE framhever fellesemner som et positiv innslag i HF2018 og påpeker at potensialet neppe er fullt utnyttet. LLE har ingen spesielle merknader til forslaget om organisering av masternivå, men fremhever at det blir viktig å sikre tilstrekkelige undervisning- og veiledningsressurser. LLE mener for øvrig at det er tatt lite hensyn til konsekvensene for den administrative ressursbruken under arbeidet med prosjektet. Flere fagmiljøer understreker at studieretningene i programmene må ha navn som kommuniserer tydelig og er søkbare. LLE legger vekt på at fagmiljøenes ønsker respekteres. LLE påpeker til slutt at det knytter seg en del utfordringer til ressursituasjonen siden innsparingene ikke fungerer symmetrisk.

FOF har ingen spesielle merknader til styringsgruppens anbefaling om at programmene ved instituttet videreføres som i dag, og at arbeidet med å utrede fellesemner med andre programmer fortsetter. Dette er i tråd med fagmiljøenes ønsker. I 2017 vil instituttet se på BA-programmet i retorikk og evaluere antall studenter/gjennomstrømming i forhold til ressursbruk. Instituttet vil også se på muligheten for å redusere emneporteføljen i fagstudiet i filosofi.

SKOK opplever at prosessen rundt HF2018 i mindre grad enn ønsket har åpnet opp for tverrfaglig samarbeid mellom institutter og sentre og påpeker at organisering av arbeidsgrupper etter instituttgrenser har vanskeliggjort utvikling av tverrgående initiativ. BA-program og årsstudium i kjønnsstudier fyller en alluniversitetsfunksjon selv om de administreres av HF. SKOK-styret har derfor oppfordret HF til å arbeide for å finne løsninger på eksisterende barrierer for tverrfakultært samarbeid. Vurderinger som har konsekvenser for UiBs samlede undervisningstilbud innen kjønnsstudier, må skje i dialog med SKOK, SKOK-styret og de andre fakultetene. Overveielser relatert til tverrfakultære studieprogram gjenspeiles ikke i styringsgruppens omtale av BAHF-Kjønn. Det framgår heller ikke at SKOK allerede tilbyr årsstudium, eller at det har vært sonderet om det på sikt er mulig å gå over til årsstudium pluss en mastergrad i kjønnsstudier som alternativ til det nåværende opplegget. Eksterne finansieringsinstanser krever i økende grad at kjønnsperspektivet integreres i forskning. Utvikling av fellesemner og obligatoriske valgfrie emner innen kjønn vil derfor kunne gjøre forskere ved HF og UiB bedre i stand til å møte disse kravene.

HSU har fått innspill fra studentene via e-post, kontakt med fagutvalg og høringsmøte og konkluderer med at ifølge tilbakemeldingene i høringsrunden har kommunikasjonen med studentene om HF2018 vært for dårlig. Studentene synes å være spesielt opptatt av valg av navn på BA-programmene. De foreslåtte programnavnene kan ofte være lite presise eller kan være vanskelige å forstå for målgruppen. Studentene frykter at navnevalget kan ha konsekvenser for rekrutteringen og mener at programnavnene bør testes ut i den gruppen HF ønsker å rekruttere fra. Studentene i teatervitenskap og digital kultur er ikke komfortable med at fagene blir plassert under BA-programmet *Samtidens kunst og kultur*. Fremmedspråkstudentene er skeptiske til de foreslåtte fellesemnene og frykter at de vil ende opp med lavere språklig kompetanse. Det kan imidlertid være positivt for studie- og fagmiljøet å samle de europeiske fremmedspråkene under samme program.

Styringsgruppens vurderinger

Med bakgrunn i mandat, prosjektgruppens rapport, arbeidsgruppens programskisser og egne vurderinger, anbefalte styringsgruppen en ny studieportefølje for BA- og MA-programmer til fakultetsstyremøtet 20.10.16. Fakultetsstyret sendte anbefalingene ut på høring til HSU, institutter og sentre med frist 30.11.16. Høringssvarene er drøftet og vurdert av styringsgruppen og det legges her frem et revidert dokument og anbefaling. De nye foreslåtte studieprogrammene anbefales utlyst våren 2018, med opptak høsten 2018.

Det humanistiske fakultet har tidvis vektlagt disiplinorienterte programmer og tidvis tematiske, tverr- og flerfaglige programmer. Programporteføljen har også utviklet seg i takt med tilgjengelige ressurser, politiske føringer, faglige initiativ, studentgrunnlag og behov i samfunnet. Det er i dag en stor variasjon blant studieprogrammene og fagmiljøene hva gjelder størrelse og studentmasse, samarbeid på tvers av disipliner, metodologisk egenart og undervisningsmengde og behov.

Styringsgruppens anbefalinger baserer seg på en bred vurdering av ulike forhold med vekt på innsendte programskisser, HF sin strategi, muligheter for faglig samarbeid, størrelse på fagmiljøene, rekrutteringsgrunnlag, arbeidslivsrelevans, nasjonale hensyn, økonomiske forhold, administrativ kompleksitet og innspill fra høringsrunden.

Sentrale hensyn i prosjektet HF2018 har vært å bedre tilpasse ressursbruk til de økonomiske rammene, bevare faglig bredde, bidra til økt tverrfaglighet og kunne tilby attraktive studieprogrammer av høy kvalitet. Hovedutfordringen er hvordan man skal få disse hensynene til å balansere.

Det er lite som tyder på at den økonomiske situasjonen for HF vil endre seg de neste årene. Samtidig bør UiB forbli et breddeuniversitet og styringsgruppen ønsker å bevare de fagmiljøene som finnes i dag. Dersom vi skal klare å få til det må det gjennomføres krevende tiltak på kort sikt og tenkes strategisk på lang sikt. Styringsgruppen er klar over at tiltakene som presenteres i HF2018 trolig ikke vil være nok i en situasjon der fakultetet sannsynligvis må redusere bemanningen ytterligere de neste årene. Men HF2018 må sees på som en nødvendig start, og noe som peker ut en retning for økt samarbeid på tvers av disiplingrenser. Fakultetsledelsen vil våren 2017 utarbeide forslag til en ny plan for faglig bemanning de neste årene og sammen med kommende års rammebevilgninger og resultatinntekter er dette tiltak som vil synliggjøre handlingsrommet til HF de neste årene.

Styringsgruppen mener at fakultetets faglige bredde best kan utnyttes og de mindre fagmiljøene best ivaretas ved å lage større og mer tverr- og flerfaglige studieprogrammer. Eksisterende programmer har ulike forutsetninger for videre drift. Studieprogrammer med få vitenskapelige årsverk bak seg og få studenter har større behov for endring enn studieprogrammer med større fagmiljøer og en større studentmasse bak seg. HF2018 har som et av sine siktemål å verne om de små og ressursmessig utsatte fagmiljøene. Det betyr videre at man anbefaler at større fagmiljøer bidrar inn med undervisning hos mindre, tilgrensende studieprogrammer eller bidrar med fellesemner.

Alle fagmiljøer vil fremover merke en strammere økonomisk situasjon, og det er viktig at man planlegger med dette for øyet. Studieprogrammer som for eksempel historie, filosofi og litteraturvitenskap vil i større grad kunne tilpasse seg strammere økonomiske og bemanningsmessige forhold ved for eksempel å legge ned valgemner, mens studieprogrammer som har mindre fagmiljøer ikke har denne muligheten. Alternativet for mindre fagmiljøer vil ofte være å gjennomgå undervisningsbruken pr. emne og å utvikle fellesemner på tvers av faggrenser for å redusere ressursbruken. Samtidig er det nødvendig at studiekvaliteten er høy også på de mindre fagene.

Å utvikle tverr- og flerfaglige studieprogrammer med obligatoriske fellesemner kan være et utfordrende arbeid med mange relevante variabler, men de innkomne programskissene fra fagmiljøene har vist til gode eksempler på hvordan dette kan gjøres. Det faglige innholdet og profilen i et studieprogram kan endre seg noe ved bruk av fellesemner, men den faglige kvaliteten kan beholdes. Forskningsbasert undervisning er den viktigste faktoren for god utdanningskvalitet ved et universitet. Mange fagmiljøer gir uttrykk for at de er skeptiske til at studentene skal miste noe av sin fordypning ved bruk av fellesemner. Det er forståelig, men det har i liten grad kommet opp andre realistiske tiltak som kan bidra til å tilpasse undervisningskapasiteten til ressursituasjonen. Man gir fra seg noe og får noe annet. Den samlede kompetansen som studenten får med seg videre kan bli litt mindre spisset, men den får på den annen side en annen bredde.

Styringsgruppen mener at de studieprogrammene og tiltakene som foreslås vil medføre en bedre ressursutnyttelse av undervisningskapasiteten ved HF. Økt bruk av fellesemner og nedskalering av valg emner bidrar til å sikre en stor bredde av fagmiljøer og samtidig legge til rette for bedre arbeidsforhold for ansatte. Samtidig skal studieprogrammene være fremtidsrettede og forhåpentligvis bidra til økt rekruttering av studenter. Anbefalingene fra styringsgruppen bygger i stor grad videre på fagmiljøenes programskisser.

Styringsgruppen har drøftet navn på programmer og studieretninger og det er gjort en del endringer etter høringsrunden. Det viktigste kriteriet er at navnet bør skape interesse og gi mening for søkeren. Samtidig er det viktig at navnet gjenspeiler det studieløpet som faktisk møter studenten, og at det kommuniserer tydelig for fremtidige arbeidsgivere. Mere detaljer om innholdet i programmet skal man få ved å lese seg opp på studieretning og emnebeskrivelser. Studieretningene vil profileres tydelig i rekrutteringsarbeidet.

Årsstudiene er ikke nærmere kommentert i dokumentet, men må avstemmes etter de endringene som gjøres i bachelorprogrammene.

Styringsgruppens anbefalinger

Styringsgruppen presenterer her sine anbefalinger til ny studieprogramportefølje ved HF med de føringer den mener er nødvendig. Anbefalingene er i hovedsak rettet mot fellesemner i spesialiseringene på master og bachelornivå. Flere av programmene har allerede i forkant av HF2018 redusert emnetilbudet og foretatt andre innsparingstiltak.

I bestillingen til arbeidsgruppene ble det også vektlagt å beskrive mulighetene for å redusere antall valgfrie emner og unngå dublering av undervisning i vår- og høstsemesteret. Programskissene inneholder mange slike forslag og det forutsettes at disse og andre tiltak følges opp ved enhetene. Dette kan bidra til å redusere den totale undervisningsmengden og dermed frigjøre ressurser til å bidra i arbeidet med fellesemner og å sikre kvaliteten i spesialiseringene.

Følgende fargekoder nyttes i programfigurene.

Spesialiseringsemner = emner spesialiseringsfag
Spesialisering 2 (aktuelt kun på BA i arabisk)
Fellesemner i spesialiseringen = fellesemner som inngår i to eller flere spesialiseringer. Regnes med i de 90 sp som utgjør spesialiseringen.
Frie studiepoeng = studiepoeng som verken er spesialisering eller ex.phil./ex.fac.
Ex.phil./Ex.fac. (Ex.fac. omfatter tre ulike emner: Akademisk skriving, Tekst og kultur, Språk og kommunikasjon)

1. Bachelorprogram i historie og kulturvitenskap

Studieretninger: historie, kulturvitenskap

Fellesemner: Et 15 studiepoeng historieemne inngår som obligatorisk del av studieretningen kulturvitenskap.

Styringsgruppen forutsetter at fagmiljøene arbeider aktivt videre med utredning av fellesemner med andre program og vurderer nedjustering i valgemner.

Bachelor i historie og kulturvitenskap					Merknader
Studieretninger: historie, kulturvitenskap					
1	Høst	Ex.phil.	Ex.fac.	Introemne	HIK115 er obligatorisk i spesialiseringen i kulturvitenskap, og et valgemne i historie.
2	Vår	15 sp		15 sp (HIK115)	
3	Høst	30 sp			
4	Vår	30 sp			
5	Høst	30 sp			
6	Vår	30 sp			

2. Bachelorprogram i religionsvitenskap

Styringsgruppen forutsetter at fagmiljøet arbeider aktivt videre med utredning av fellesemner med andre program og vurderer nedjustering i valgemner.

Bachelor i religionsvitenskap					Merknader
1	Høst	Ex.phil.	Ex.fac.	Introemne	
2	Vår	30 sp			
3	Høst	30 sp			
4	Vår	30 sp			
5	Høst	30 sp			
6	Vår	30 sp			

3. Bachelorprogram i arkeologi

Styringsgruppen forutsetter at fagmiljøet arbeider aktivt videre med utredning av fellesemner med andre program og nedjustering i valgemner.

Bachelor i arkeologi					Merknader
1	Høst	Ex.phil.	Ex.fac.	Introemne	
2	Vår	30 sp			
3	Høst	30 sp			
4	Vår	30 sp			
5	Høst	30 sp			
6	Vår	30 sp			

4. Bachelorprogram i filosofi

Styringsgruppen forutsetter at fagmiljøet arbeider aktivt videre med utredning av fellesemner med andre program og vurderer nedjustering i valgemner.

Bachelor i filosofi					Merknader
1	Høst	Ex.phil.	Ex.fac.	10 sp Introemne	Introemne første semester er obligatorisk del av spesialiseringen.
2	Vår	30 sp			
3	Høst	30 sp			
4	Vår	30 sp			
5	Høst	30 sp			
6	Vår	20 sp		10 sp	

5. Bachelorprogram i europeiske og amerikanske språk og litteraturer

Studieretninger: tysk språk og litteratur, fransk språk og litteratur, italiensk språk og litteratur, russisk språk og litteratur, engelsk språk og litteratur, spansk språk og latinamerikastudier.

Styringsgruppen mener det er mest hensiktsmessig å samle alle disse språkfagene i ett bachelorprogram selv om studieretningene har noe ulik profil.

A. Tysk, fransk, italiensk og russisk

Fellesemner: Et fellesemne i europeisk historie og/eller kultur på 10 stp i spesialiseringen på 100-nivå. Emnet utvikles av IF, eventuelt i samarbeid med AHKR. Emnet kan ha en felleskomponent og en språkspesifikk komponent.

For de samme fagene opprettes et obligatorisk fellesemne (5 stp) i litteraturteori på 200-nivå. Emnet utvikles av IF, eventuelt i samarbeid med litteraturvitenskap ved LLE.

Bachelor i europeiske og amerikanske språk og litteraturer Felles for studieretningene: tysk språk og litteratur, fransk språk og litteratur, italiensk språk og litteratur, russisk språk og litteratur					Merknader
1	Høst	Ex.phil.	Ex.fac.	Introemne	
2	Vår	20 sp		10 sp	
3	Høst	30 sp			
4	Vår	30 sp			
5	Høst	30 sp			
6	Vår	25 sp		5 sp	

B. Spansk språk og latinamerikastudier, engelsk språk og litteratur

Styringsgruppen forutsetter at fagmiljøet arbeider aktivt videre med utredning av fellesemner med de andre studieretningene og vurdere nedjustering av valgemner.

Bachelor i europeiske og amerikanske språk og litteraturer					Merknader
Studieretninger: spansk språk og latinamerikastudier, engelsk					
1	Høst	Ex.phil.	Ex.fac.	Introemne	Engelsk legger ned dublering av 200-nivå til kun vår
2	Vår	30 sp			
3	Høst	30 sp			
4	Vår	30 sp			
5	Høst	30 sp			
6	Vår	30 sp			

6. Bachelorprogram i arabisk (med midtøstens kultur/historie)

Programmet kan gi dobbel spesialisering i hhv. arabisk språk og historie (midtøstenstudier/ midtøstens historie).

For å få dobbel spesialisering må studentene velge 60 emner (HIS) som frie studiepoeng og vil da kunne gå videre på master i historie ved HF/UiB. Alle studentene får spesialisering i arabisk språk (med midtøstens kultur/historie) og dersom de ønsker å ta master i arabisk språk, kan de gjøre det ved HF/UiO.

Master i arabisk anbefales lagt ned av ressursmessige hensyn og for å sikre nok ressurser til undervisning på bachelornivået. Språklig spesialisering skal kunne gå videre på master ved HF/UiO. Historisk retning kan søke opptak til master i historie ved HF/UiB. Opptakskrav til master i historie ved HF/UiB utrededes nærmere.

Bachelor i arabisk (med midtøstens kultur/historie)					Merknader
1	Høst	Ex.phil.	Ex.fac.	Introemne (ARA100)	Denne studieretningen skal gi mulighet for opptak til historie master. 15 stp emne må være felles, eller ved at opptak til master i historie gjøres mulig med visse fagkombinasjoner.
2	Vår	15 sp (ARA)		15 sp (ARA)	
3	Høst	15 sp (ARA)		15 sp (ARA)	
4	Vår	15 sp (HIS)/Valgemner		15 sp (HIS)/Valgemner	
5	Høst	15 sp (HIS)/Valgemner		15 sp (HIS)/Valgemner	
6	Vår	15 sp (ARA/HIS)		15 sp (ARA/HIS)	Disse emnene kan kombinere både arabisk språk og kultur/historie

7. Bachelorprogram i østasiatiske språk og kulturer

Studieretninger: japansk språk og kultur, kinesisk språk og kultur.

Fellesemner: Studieretningene bør på sikt utvikle fellesemner.

Japansk og kinesisk bør vurdere obligatorisk utveksling også i spesialiseringsdelen av programmet. Styringsgruppen mener at studietilbudene i japansk og kinesisk bør konsolideres på bachelornivå med bakgrunn i ressursituasjon. Kinesisk bør vurdere å endre opptakssyklus fra annethvert år til hvert år.

Bachelor i østasiatiske språk og kulturer					Merknader
Studieretninger: japansk språk og kultur, kinesisk språk og kultur					
1	Høst	Ex.phil.	Ex.fac.	Introemne	
2	Vår	30 sp			
3	Høst	30 sp			
4	Vår	30 sp			
5	Høst	30 sp			
6	Vår	30 sp			

8. Bachelorprogram i nordisk språk og litteratur

Studieretninger: nordisk språk og litteratur, norsk som andrespråk, norrøn filologi

Fellesemner: NOSP104 (15stp), NOLI102 (15stp) er fellesemner mellom nordisk og norsk som andrespråk.

Nordisk-fagene skisserer betydelige endringer med en vesentlig reduksjon i emnetilbud og samlet undervisningsomfang på bachelornivå.

A. Nordisk språk og litteratur, norsk som andrespråk

Bachelor i nordisk språk og litteratur					Merknader
Studieretninger: nordisk språk og litteratur, norsk som andrespråk					
1	Høst	Ex.phil.	Ex.fac.	Ex.fac.	
2	Vår	30 sp (NOSP104 og NOLI102)			
3	Høst	30 sp			
4	Vår	30 sp			
5	Høst	30 sp			
6	Vår	30 sp			

B. Norrøn filologi

Bachelor i nordisk språk og litteratur					Merknader
Studieretning: norrøn filologi					
1	Høst	Ex.phil.	Ex.fac.	Ex.fac.	ISL2xx er obligatorisk i norrøn spesialisering og valgemne i nordisk spesialisering.
2	Vår	15 sp		15 sp	
3	Høst	15 sp		15 sp	
4	Vår	15 sp		15 sp	
5	Høst	15 sp		15 sp	
6	Vår	15 sp		15 sp (ISL2xx)	

9. Bachelor i språkvitenskap

Språkvitenskap har fra studieåret 2016/2017 slått sammen spesialiseringene i lingvistikk og datalingvistikk til en spesialisering samt lagt ned masterprogrammet i datalingvistikk og språkteknologi. Ling123 er foreslått som valgfritt emne i spesialiseringen på nordisk. Det foreslås ingen endring utover dette.

Bachelor i språkvitenskap					Merknader
1	Høst	Ex.phil.	Ex.fac.	Ex.fac. eller frie sp	LING123 er obligatorisk i spesialiseringen i lingvistik og valgfritt i spesialiseringen i nordisk (annet program).
2	Vår	15 sp		15 sp (LING123)	
3	Høst	30 sp			
4	Vår	30 sp			
5	Høst	30 sp			
6	Vår	30 sp			

10. Bachelor i litteraturvitenskap

Styringsgruppen forutsetter at fagmiljøet arbeider aktivt videre med utredning av fellesemner med andre program og vurderer nedjustering i valgemner.

Bachelor i litteraturvitenskap					Merknader
1	Høst	Ex.phil.	Ex.fac.	Introemne	
2	Vår	30 sp			
3	Høst	30 sp			
4	Vår	30 sp			
5	Høst	30 sp			
6	Vår	30 sp			

11. Bachelorprogram i samtidskultur

Studieretninger: digital kultur, teatervitenskap, moderne kunsthistorie

Fellesemner:

- Et kritikk-emne på 10 stp (SAMKUL101) er fellesemne for digital kultur og teatervitenskap.

Styringsgruppen er kjent med at fellesemnet SAMKUL101 har noen logistiske utfordringer og ber om at en løsning konkretiseres i det videre studieplanarbeidet.

- Estetisk teori 15 stp (SAMKUL201) er fellesemne for teatervitenskap og moderne kunsthistorie
- Spesialiseringen i begge studieretningene med kunsthistorie (se omtale av «Bachelor i kunsthistorie og klassiske språk») må kvalifisere til opptak på master i kunsthistorie, primært ved at studentene må ha 4 av 6 periodeemner på 100-nivå felles i de to spesialiseringene.

A. Digital kultur

Bachelor i samtidskultur					Merknader
Studieretning: Digital kultur					
1	Høst	Ex.phil.	Ex.fac.	Introemne (SAMKUL100)	Introemnet SAMKUL100 er felles for alle tre studieretningene, men er utenom spesialiseringen.
2	Vår	20 sp		10 sp SAMKUL101	
3	Høst	30 sp			SAMKUL201 er valgfritt emne i spesialiseringen i digital kultur, obligatorisk i de to andre spesialiseringene.
4	Vår	30 sp			
5	Høst	30 sp			
6	Vår	30 sp			

B. Teatervitenskap

Bachelor i samtidskultur					Merknader
Studieretning: Teatervitenskap					
1	Høst	Ex.phil.	Ex.fac.	Introemne (SAMKUL100)	
2	Vår	20 sp		10 sp SAMKUL101	
3	Høst	30 sp			
4	Vår	30 sp			
5	Høst	30 sp			
6	Vår	15 sp	15 sp (SAMKUL201)		

C. Moderne kunsthistorie

Bachelor i samtidskultur					Merknader
Studieretning: Moderne kunsthistorie (dvs. med tyngdepunkt fra 1750)					
1	Høst	Ex.phil.	Ex.fac.	Introemne (SAMKUL100)	
2	Vår	30 sp			
3	Høst	30 sp			
4	Vår	30 sp			
5	Høst	30 sp			
6	Vår	15 sp	15 sp (SAMKUL201)		

12. Bachelorprogram i kunsthistorie og klassiske språk

Studieretninger: Eldre kunsthistorie, latin, gresk.

Fellesemner: 100-emner i kunsthistorie: KUN131 og KUN132

- Begge er obligatorisk for eldre kunsthistorie (dvs. med tyngdepunkt før 1750)
- Obligatorisk å velge ett av dem for gresk og latin
- Spesialiseringen i begge studieretningene med kunsthistorie (se omtale av «Bachelor i samtidskultur») må kvalifisere til opptak på master i kunsthistorie, primært ved at studentene må ha 4 av 6 periodeemner felles i de to spesialiseringene.

Bachelor i eldre kunsthistorie og filologi					Merknader
Studieretninger: Eldre kunsthistorie, latin, gresk					
1	Høst	Ex.phil.	Ex.fac.	Introemne	
2	Vår	15 sp		15 sp (KUN131/132)	
3	Høst	30 sp			
4	Vår	30 sp			
5	Høst	30 sp			
6	Vår	30 sp			

13. Bachelorprogram i kjønnsstudier

Bør vurderes i forhold til antall programstudenter og ressursbruk samt i forhold til de endringer som HF2018 medfører for studieprogram- og emneporteføljen ved HF. Det anbefales at en egen vurdering foretas i løpet av 2017.

14. Bachelorprogram i retorikk

Bør vurderes i forhold til antall programstudenter og ressursbruk samt i forhold til de endringer som HF2018 medfører for studieprogram- og emneporteføljen ved HF. Det anbefales at en egen vurdering foretas i løpet av 2017.

Styringsgruppens anbefalte masterprogrammer

15. Masterprogram i historie og kulturvitenskap

Fellesemner: HIK308 blir obligatorisk i studieretningen kulturvitenskap og valgemne i studieretningen historie.

Styringsgruppen forutsetter at fagmiljøene arbeider aktivt videre med utredning av fellesemner med andre program og vurderer nedjustering i valg emner.

Master i historie og kulturvitenskap				Merknader
Studieretninger: historie, kulturvitenskap				
7	Høst	30sp		HIK308 obligatorisk for kulturvitenskap, valgfritt for historie.
8	Vår	15 sp	15 sp (HIK308)	
9	Høst	60 sp masteroppgave		
10	Vår			

16. Masterprogram i religionsvitenskap

Styringsgruppen forutsetter at fagmiljøet arbeider aktivt videre med utredning av fellesemner med andre program og vurderer nedjustering i valg emner.

Master i religionsvitenskap			Merknader
7	Høst	30sp	
8	Vår	30 sp	
9	Høst	60 sp masteroppgave	
10	Vår		

17. Masterprogram i arkeologi

Styringsgruppen forutsetter at fagmiljøet arbeider aktivt videre med utredning av fellesemner med andre program og vurderer nedjustering i valgemner.

Master i arkeologi			Merknader
7	Høst	30sp	
8	Vår	30 sp	
9	Høst	60 sp masteroppgave	
10	Vår		

18. Masterprogram i filosofi

Styringsgruppen forutsetter at fagmiljøet arbeider aktivt videre med utredning av fellesemner med andre program og vurderer nedjustering i valgemner.

Master i filosofi			Merknader
7	Høst	30sp	
8	Vår	30 sp	
9	Høst	60 sp masteroppgave	
10	Vår		

19. Masterprogram i engelsk og amerikansk språk og litteraturer

Fellesemne: Engelsk etablerer 10 stp. fellesemner i litteratur og lingvistikk i samarbeid med LLE

Styringsgruppen forutsetter at fagmiljøet arbeider aktivt videre med utredning av fellesemner med andre program og vurderer nedjustering i valgemner.

Master i engelsk og amerikansk språk og litteraturer				Merknader
7	Høst	30 sp		LINGMET: 10 stp av eksisterende emne ved LLE. LITTHF: 10 stp basert på ALLV201 ved LLE.
8	Vår	20 sp	10 sp LINGMET eller LITTHF	
9	Høst	60 sp masteroppgave		
10	Vår			

20. Master i spansk språk og latinamerikastudier

Fellesemner: Spansk språk og latinamerikastudier tar inn 15 stp fellesemner i litteratur og lingvistikk i samarbeid med LLE, HIS203 i samarbeid med AHKR, eller nytt emne i migrasjon som er under utvikling ved IF.

Styringsgruppen forutsetter at fagmiljøet arbeider aktivt videre med utredning av fellesemner med andre program.

Master i spansk språk og latinamerikastudier				Merknader
7	Høst	15 sp	15 sp LINGMET, LITTHF, HIS203 eller migrasjon	LINGMET fra LLE, LITTHF basert på ALLV201 ved LLE. HIS203 fra AHKR, nytt emne i migrasjon (IF).
8	Vår	30 sp (veiledet studium)		
9	Høst	60 sp masteroppgave		
10	Vår			

21. Master i italiensk språk og litteratur

Fellesemner: Italiensk tar inn fellesemner i litteratur og lingvistikk i samarbeid med LLE.

Master i italiensk språk og litteratur				Merknader
7	Høst	15 sp	Fellesemner: LINGMET og LITTHF	Minst 15stp fellesemner: LINGMET/LITTHF i samarbeid med LLE
8	Vår	30 sp		
9	Høst	60 sp masteroppgave		
10	Vår			

22. Master i fransk språk og litteratur

Tysk får godkjent sine SAK-emner som fellesemner. Dersom SAK-emnene blir nedlagt skal minst 15 stp. erstattes av andre fellesemner

Master i fransk språk og litteratur				Merknader
7	Høst	15 sp	Fellesemner: SAK samarbeid med NTNU	SAK: SAK- samarbeid tilsvarende 15stp med NTNU
8	Vår	30 sp		
9	Høst	60 sp masteroppgave		
10	Vår			

23. Master i tysk språk og litteratur

Tysk får godkjent sine SAK-emner som fellesemner. Dersom SAK-emnene blir nedlagt skal minst 15 stp. erstattes av andre fellesemner

Master i tysk språk og litteratur				Merknader
7	Høst	15 sp	Fellesemner: LINGMET/LITTHF eller SAK-emner	SAK: SAK- samarbeid tilsvarende 15stp med NTNU
8	Vår	30 sp		
9	Høst	60 sp masteroppgave		
10	Vår			

24. Master i russisk språk og litteratur

Fellesemner: Tar inn fellesemner på 15 stp i litteratur og lingvistikk i samarbeid med LLE

Master i russisk språk og litteratur				Merknader
7	Høst	15 sp	Fellesemner: LINGMET/LITTHF eller SAK-emner	Minst 15stp fellesemner: LINGMET eller LITTHF i samarbeid med LLE
8	Vår	30 sp		
9	Høst	60 sp masteroppgave		SAK: SAK- samarbeid tilsvarende 15stp med NTNU
10	Vår			

20. Masterprogram i nordisk

Master i nordisk				Merknader
Studieretning: nordisk språk og litteratur, norrøn filologi				
7	Høst	15 sp	15 sp MAPRO	NB: MAPRO skal gå både høst og vår.
8	Vår	30 sp		
9	Høst	60 sp masteroppgave		
10	Vår			

21. Masterprogram i lingvistikk

Fellesemner: LINGMET (15stp vår), felles undervisning i hele eller deler av emnet med nordisk, engelsk, spansk, italiensk, russisk.

For øvrig ingen endring fra dagens studieprogram.

Master i lingvistikk				Merknader
7	Høst	15 sp	15 sp LINGMET	
8	Vår	30 sp		
9	Høst	60 sp masteroppgave		
10	Vår			

22. Masterprogram i litteraturvitenskap

Styringsgruppen forutsetter at fagmiljøet arbeider aktivt videre med utredning av fellesemner med andre program og vurderer nedjustering i valgemner.

Master i litteraturvitenskap			Merknader
7	Høst	30sp	
8	Vår	30 sp	
9	Høst	60 sp masteroppgave	
10	Vår		

23. Masterprogram i kunsthistorie

Fellesemne med klassisk filologi: KULFI311, SAMKUL301

Master i kunsthistorie				Merknader
7	Høst	15 sp	15 sp KULFI311/SAMKUL301	
8	Vår	30 sp		
9	Høst	60 sp masteroppgave		
10	Vår			

24. Masterprogram i klassiske språk

Fellesemner med kunsthistorie: KULFI311, KLA301

Master i klassiske språk				Merknader
Studieretning: latin, gresk				
7	Høst	15 sp	15 sp KULFI311	
8	Vår	15 sp	15 sp KLA301	
9	Høst	60 sp masteroppgave		
10	Vår			

25. Masterprogram i digital kultur

Fellesemner med teatervitenskap: SAMKUL301

Master i digital kultur				Merknader
7	Høst	15 sp	15 sp SAMKUL301	
8	Vår	30 sp		
9	Høst	60 sp masteroppgave		
10	Vår			

26. Masterprogram i teatervitenskap

Fellesemner med digital kultur: SAMKUL301

Master i teatervitenskap				Merknader
7	Høst	15 sp	15 sp SAMKUL301	
8	Vår	30 sp		
9	Høst	60 sp masteroppgave		
10	Vår			

13.12.2016

Vedlegg 1 - Høringsuttalelser

Vedlegg 1

- Høringsbrev fra fakultetet
- Høringssvar fra AHKR med vedlegg
- Høringssvar fra IF med vedlegg
- Høringssvar fra LLE med vedlegg
- Høringssvar fra FOF
- Høringssvar fra SKOK
- Høringssvar fra HSU med vedlegg

Senter for vitenskapsteori
Senter for kvinne- og kjønnsforskning
Institutt for fremmedspråk
Institutt for filosofi og førstesemesterstudier
Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap
Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier
HSU

Referanse

2015/12606-KIH

Dato

19.10.2016

HF2018: Høring om styringsgruppens anbefalinger til ny studieprogramportefølje ved HF

Det humanistiske fakultet vedtok i fakultetsstyremøte 24.11.15 en ny strategi, og en av de prioriterte oppgavene i strategien er knyttet til HF sin studieprogramportefølje: I «Strategi for det Det humanistiske fakultet 2016-2022» heter det:

Mål: Fakultetet skal forvalte og videreutvikle et bredt og tverrfaglig studietilbud.

For å oppnå dette, skal vi

- gjennomgå og revidere studieprogramporteføljen med sikte på bedre utnyttelse av fakultetets faglige bredde og for å skape større fleksibilitet, slik at flere av programmene og emnene kan gå på tvers av etablerte disiplingrenser
- arbeide for å etablere flere større og tverrfaglige studieprogrammer
- gjennomgå spesialiseringskravene til bachelorgraden og opptakskravene til mastergrad for å legge bedre til rette for tverrfaglige studieprogrammer
- arbeide for å fjerne administrative, organisatoriske og økonomiske hindre for tverrfaglige og tverrfakultære studietilbud

Med bakgrunn i strategien vedtok fakultetsstyret å sette ned en prosjektorganisasjon med mandat om å utrede og komme med forslag til en ny ressursmessig realistisk studieprogramportefølje ved HF (sak 67/15). Prosjektorganisasjonen har bestått av en styringsgruppe, en prosjektgruppe og en rekke arbeidsgrupper.

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Styringsgruppens anbefalinger ble presentert og drøftet i fakultetsstyremøte 20/10 -16, sak 55/16 og fakultetsstyret gjorde følgende vedtak:

Fakultetsstyret tar styringsgruppens anbefalinger til ny studieprogramportefølje til orientering og ber om at anbefalingene sendes på høring til institutter, sentre, og HSU.

Vi ber om at høringsrunden involverer bredt ved enheten og at svarene behandles i instituttråd før oversending til fakultetet.

Høringsfrist er 24. november

Vi ber om at fristen overholdes på grunn av den videre saksbehandlingen.

Vedlegg

- Notat med Styringsgruppens anbefalinger
- Prosjektgruppens rapport m/vedlegg
- Milepælsplan for HF2018

Link til prosjektets nettsider: <http://www.uib.no/hf/2018>

Vennlig hilsen

Margareth Hagen
dekan

Trine Moe
fakultetsdirektør

Kopi:
Studieadministrativ avdeling
Griegakademiet - Institutt for musikk

Det humanistiske fakultet

Referanse

2015/12606-JAHE

Dato

25.11.2016

Høringssvar HF-2018 AHKR

Arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap har i fagmøter og i instituttråd diskutert HF-2018-rapporten. Følgende høringsuttalelse fikk enstemmig tilslutning i instituttrådets møte 17.11.2016.

Instituttet vil først formidle noen generelle merknader, og deretter noen fagspesifikke.

Generelle merknader

Studieprogram i historie og kulturvitenskap

Instituttet og de to berørte fagmiljø er positive til et tettere undervisningssamarbeid og mener at modellen med ett fellesemne med rullerende tema på BA-nivå og ett fellesemne på MA-nivå er lovende. Det vil åpne opp for tverrfaglig samarbeid på en rekke felt.

Studieadministrasjon

AHKR ønsker å kommentere prosjektgruppens omtale av studieadministrative ulemper forbundet med valgmemner. Valgmemner må koordineres med hverandre hva angår timeplan og eksamensavvikling, men det er ikke alltid nødvendig å la alle kombinasjonsmuligheter være tilgjengelige – for eksempel i tilfeller der et obligatorisk emne tas parallelt med et valgmemne. Videre er det viktig å påpeke at store studentkull gir uforholdsmessig store studentgrupper på hvert emne dersom alle skal ta de samme emnene. Et emne med 250 studenter må legges opp til en helt annen pedagogikk enn emner med 30, der oppfølgingen kan være en helt annen. Oppfølging og gruppetilhørighet er videre noe av det fakultetet vektlegger i arbeidet mot frafall.

Det er også slik at fagene med de største kullene ofte er de fagene med flest unge studenter med behov nettopp for individuell oppfølging.

Historie tilbyr et rikt utvalg av valgmemner, og med HF2018-prosjektets regnemåte utgjør det mange studiepoeng. Det utgjør også mange timeplaner og mange eksamener. Men dette er

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Institutt for arkeologi, historie, kultur- og
religionsvitenskap
Telefon

Postadresse
Postboks 7805
5020 Bergen

Besøksadresse
Øysteinsgate 3
Bergen

Saksbehandler
Jan Heiret
55589762

en forutsetning for at faget skal kunne tilby undervisning med den studiekvaliteten som er nødvendig.

Det er et mål at undervisningen vi tilbyr skal være forskningsbasert. Forskning er dynamisk, og slik må også forskningsbasert undervisning følge med på forskningens utvikling. Dermed er et konstant studietilbud en lite hensiktsmessig måte å organisere forskningsbasert undervisning på. Ved AHKR og HF drives det forskning på svært mange områder. Aktiviteten på de ulike feltene varierer. For å kunne gjenspeile denne dynamikken i studietilbudet, er det nødvendig med et system der man på relativt kort varsel og med jevne mellomrom kan endre tema for undervisningen.

Studieprogrammene ved AHKR og HF har spesialiseringer som er satt sammen av obligatoriske emner og valgemner. Valgemnene har, i motsetning til de obligatoriske kjerne- eller oversiktsemnene, en fordypningskarakter. De egner seg slik svært godt for forskningsbasert undervisning i sin mest rendyrkede forstand.

Flere av AHKR's studieprogram har lang og bred erfaring med temabasert undervisning på fordypningsemnene. Noen av temaene blir tilbudt mer eller mindre jevnlig og med variasjoner i innhold, andre tilbys bare én eller to ganger. Stipendiatene på faget tilbyr som regel samme tema to ganger i løpet av stipendperioden, slik at de får sjansen til å justere og perfektionere undervisningen og opplegget. Temaene utformes og tilbys ellers av vitenskapelig ansatte som driver aktiv forskning på feltet.

Vi mener at et slikt opplegg fremmer god studiekvalitet. Vi er derfor av den klare oppfatning at temaordningen vil kunne være svært hensiktsmessig innenfor HF2018s rammer. Den muliggjør et bredt, aktuelt og varierende tilbud innenfor få emnekoder. Temaene på et emne kan timeplanlegges parallelt om ønskelig. Emnebeskrivelsene kan utformes i generelle termer og dermed få lavere revisjonshyppighet, mens de mindre lovregulerte temabeskrivelsene gir rom for mer utfyllende, levende og rekrutterende informasjon om tilbudet.

Temaordningen har likevel utfordringer knyttet til seg, fordi FS ikke tilbyr løsninger som støtter denne typen organisering av emnene. Dette gjør at man for noen operasjoner må ty til manuelle metoder som i noen tilfeller representerer økt behov for administrative ressurser, og i andre kan føre til begrensninger for studentene.

I HF2018 legges det til grunn at endringene i programporteføljen ikke skal føre til økte administrative ressursbehov, og det oppfordres til å holde antallet valgemner lavest mulig. Vi vil i den anledning henstille til at man i arbeidet med HF2018 jobber for å få på plass FS-løsninger som kan støtte denne måten å organisere studietilbudet på, og også vurdere å benytte det på andre fag der det ville være hensiktsmessig. Dette vil sikre gode rammer for forskningsbasert undervisning på de nye programmene.

Bruken av studieprogrambetegnelsen kulturhistorie ved LLE

Ved LLE foreslås det opprettelse av et nytt studieprogram i «Kulturhistorie og filologi» (eldre kunsthistorie, norrøn filologi, klassiske språk). Vi vil minne om at kulturvitenskaps søsterdisiplin ved UiO tok navnet kulturhistorie i 2002 (og inngår i dag som studieretning i BA-program i religionshistorie og kulturhistorie). Kulturhistorie og kulturvitenskap må regnes som samme disiplin, slik religionsvitenskap og religionshistorie er samme disiplin. Dette understrekes av at det eksisterer et nasjonalt fagråd for kulturvitenskap og kulturhistorie. Det er dermed uheldig hvis det blir opprettet et nytt studieprogram, med «kulturhistorie» i navnet,

utenfor rammene av dette nasjonale fagrådet. Det vil være forvirrende undervisnings- og forskningsadministrativt. Ikke minst vil det være forvirrende for studenter, som under samme fagbetegnelse, i Samordna opptak og på lærestedene, vil møte to vidt forskjellige studieprogrammer ved henholdsvis UiB og UiO. Vi ber derfor om at navnet på det foreslåtte studieprogrammet endres.

Eierskap til fellesemner

I prosjektgruppens rapport, s. 23 står det: «Fellesemne må eies av ett fagmiljø». Det er uklart hva som «fag» betyr i denne sammenhengen. Men slik vi leser dokumentet, betyr det sannsynligvis disiplin/studieretning. Vi reagerer på dette. Fellesemnene som legges opp til i det nye studieprogrammet i historie og kulturvitenskap er genuine fellesemner. For at det skal bli et gjensidig samarbeid – både faglig og økonomisk – må emnene eies av programmet og ikke av et av fagmiljøene. En slik modell vil gjøre det langt enklere å fordele undervisningsbyrden, samt studiepoengproduksjonen mellom de to fagmiljøene.

Klassiske språk

Fag som arkeologi, historie og religionsvitenskap ønsker en samkjøring med gresk og latin på masternivå, som gjør det mulig for masterstudenter å ta 15 studiepoeng gresk eller latin som redskapsemne. Dette fungerte godt da disse klassiskemnene ble tilbudt om høsten, men kan ikke gjennomføres etter at emnene ble flyttet til våren.

Fagspesifikke merknader

Arkeologi

Fagmiljøet i arkeologi er positiv til HF2018-prosjektets klare anmodning om å inngå samarbeid med andre fagmiljø på sikt. Rent konkret vil fagmiljøet arbeide for klarere anbefalinger for bruk av de frie studiepoengene i bachelorgraden, slik at studentene kan få kvalifiserte råd om hvilke emner i andre studieprogram som kan støtte opp om og berike spesialiseringen i arkeologi på en måte som ivaretar studentenes interesser og karrieremuligheter.

Religionsvitenskap

Også fagmiljøet i religionsvitenskap er positiv til anmodningen om å inngå samarbeid med andre fagmiljøer på sikt. Bl.a. kan fagmiljøet se for seg å bidra til det planlagte samarbeidet mellom arabisk og historie.

Historie

Fagmiljøet i historie er positiv til utvikling av fellesemnet som prosjektgruppen foreslår for bachelorprogrammet i europeiske språk og litteratur. Historie planlegger å utvikle et emne i europeisk kulturhistorie som kan være relevant som et slikt fellesemne. Det bør da være et emne som kan tas både som 15- og 10-studiepoengsvarianter. Når det gjelder forslaget om at kandidater med bachelorgrad i arabisk kan få opptak til master-programmet i historie, er fagmiljøet positive til styringsgruppens anbefaling, med følgende modell: Arabiskstudentene tar HIM250 og ARA211 i sitt 6. semester, der ARA211 gis en tydeligere historisk profil, slik at begge disse blir fellesemner som gir godkjenning i begge studieprogrammer. Studentene vil da få 90 studiepoeng arabisk og 90 studiepoeng historie. Eneste øvrige krav for å kvalifisere til opptak på master i historie, vil da være at de velger HIS203 som ett av sine historieemner i 2.-5. semester. Søkerne fra arabisk vil da i realiteten ha en spesialisering i historie der ARA211 er innpasset.

Kulturvitenskap

Fagmiljøet i kulturvitenskap vil komme med en rettelse til prosjektgruppens rapport og vil understreke at studiepoenginnsparingen er betydelig. I introduksjonen til faktaarkene (prosjektgruppens rapport) understrekes at opplysninger er kvalitetssikret av fagmiljøene. Det er riktig at faktaarkene opprinnelig ble kvalitetssikret av fagmiljøene. Men i dette vedlegget er innsendte opplysninger fra AHKR (altså de kvalitetssikrede faktaarkene) fortolket og gjengitt på en delvis feilaktig måte. Det gjelder opplysningene under overskriftene "Nedlegging av emner" og "Endring av undervisningsomfang". Det er derfor behov for en utdypning av arbeidet med nedleggelse av emner og ressursbesparing i kulturvitenskap.

Da HF2018 ble satt i gang, begynte kulturvitenskap i samarbeid med programsensor en dyptgripende revisjon av bachelorprogrammet i kulturvitenskap. Revisjonens mål var en tydeligere kulturvitenskapelig faglig profil. En naturlig følge av det var å redusere antall tematiske valgemenner og legge mer fokus på kjerneemnene. Gjennomføringen av denne revisjonen har delvis foregått parallelt med HF2018, og revisjonsarbeidet er blitt til en inkorporert del av prosessen med HF2018, siden de to prosessene har hatt samme mål: Et strammere og tydeligere studieløp og ressursbesparing.

Fordi revisjonsprosessen er kommet lengre enn HF2018, er allerede noen av tiltakene gjennomført, men vi mener det blir galt å ikke ta dem med i HF2018-regnestykket av den grunn. Emnene som fra fakultetets side i faktaarket omtales som uregelmessige, og dermed vanskelige å regne med, er uregelmessige fordi man i revisjonen av programmet har valgt å nedprioritere dem til fordel for programmets kjerneemner, og ikke tilby dem med mindre man skulle finne ekstra ressurser. Dette har absolutt betydning i HF2018-sammenheng, og utgjør en viktig besparing.

Følgende er med på å redusere ressursbehovet ved kulturvitenskap betraktelig: KUVI 204 er lagt ned (siste undervisningssemester var høsten 2015). Det er bestemt at KUVI 102 skal legges ned, med virkning fra og med høsten 2018. Emnene KUVI 107, KUVI 202 og HEMB 111 gjøres om fra årlige emner til emner som går når det er ressurser til det. Etter tilbakemelding fra styringsgruppen for HF-2018 har fagmiljøet nå besluttet å legge ned disse tre emnene fra og med høsten 2018. Samtidig er organiseringen av BA-oppgaven lagt radikalt om – åtte emnekoder er blitt til én: KUVI 250. Det innebærer en betydelig administrativ innsparing.

Til sammen utgjør denne besparingen fra AHKR side 75 studiepoeng årlig. Kulturvitenskap og historie oppretter samtidig ett nytt emne, fellesemnet HIK115. Innsparing blir da på (75 studiepoeng - 15 studiepoeng =) 60 studiepoeng. Den kalkulerte innsparingen er satt opp skjematisk og vedlagt (se vedlegg).

I saksdokumentene for den videre saksgangen ber vi om at det kommer klart frem at kulturvitenskap reduserer emneporteføljen betraktelig for å tilpasse undervisningsomfanget til ressursene, og at AHKR reelle innsparing er på 60 studiepoeng, samt en betydelig innsparing av undervisningsadministrativt arbeid.

Vennlig hilsen

Jan Heiret

Instituttleder

Reduksjon i ressursbehov ved kutt i emneporteføljen på kulturvitenskap i perioden 2016-2018

Emne	Status før omlegging/HF2018	Status etter HF2018	Effekt stp	Effekt ressurser (underv og sensur)*	Effekt ressurser (adm)	Stp-prod (ca) som må avlegges på andre kuvi.emner for å opprettholde produksjonen
KUVI102	Hver vår	Nedlagt	15	189 t	1 emnebeskrivelse 1 hjemmeeksamen 1 muntlig eksamen	150
KUVI107	Hver haust	Avviklet	15	160 t	1 emnebeskrivelse 1 skoleeksamen	315
HEMB111	Hver vår	Avviklet (men tilbys om ressurser)	15 (i semestre uten ressurser)	168	1 emnebeskrivelse 1 skoleeksamen	435
KUVI202	Hver vår	Avviklet (men tilbys om ressurser)	15 (i semestre uten ressurser)	163	1 emnebeskrivelse 1 muntlig eksamen 1 gruppeeksamen	165
KUVI204	Hver haust	Avviklet	15	151	1 emnebeskrivelser 1 øvingsoppgave 1 hjemmemeksamen 1 muntlig	135
KUVI253- KUVI259 + HEMB250 (10 emner)	Hver høst/vår	Erstattes av KUVI250	135		9 emnebeskrivelser 9 ba-oppgaver	0
Opp- summering			210	831 t/år	13 emnebeskrivelser 2 skoleeksamener 1 hjemmeeksamen 1 muntlig eksamen 1 gruppeeksamen 9 ba-oppgaver	1200

*Med utgangspunkt i undervisning og studenttall høsten 2015

Det humanistiske fakultet

Referanse

2015/12606-ÅSJ

Dato

24.11.2016

HF2018 - Høringssvar fra Institutt for fremmedspråk

Vedlagt oversendes høringsuttalelse fra Institutt for fremmedspråk. Høringen er ført i pennen av instituttleder og vedtatt av rådet ved instituttet, 16.11.

Instituttleder er medlem av styringsgruppen som har sendt ut høringen og som er mottaker av denne. Høringsuttalelsen er derfor basert på fagenes og administrasjonens syn på forslaget til nye studieprogrammer.

Vennlig hilsen

Åse Johnsen
instituttleder

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Institutt for fremmedspråk
Telefon

Postadresse
Postboks 7805
5020 Bergen

Besøksadresse
HF-bygget, Sydneplassen
7
Bergen

Saksbehandler
Åse Johnsen
55582290

HF2018: Høring om styringsgruppens anbefalinger til ny studieprogramportefølje ved HF – Høringsuttalelse fra IF vedtatt i Instituttrådet 16.11.2016

Proessen ved IF har vært som følger:

Høringsbrevet fra fakultetet ble sendt ut til alle 21.10, med oppfordring om å drøfte dette i fagmiljøene, saken ble drøftet på allmøte 3.11 og på UUI 9.11. Alle på instituttet fikk anledning til å uttale seg i skriftlig form innen 10.11. og et utkast til høringsuttalelse ble lagt fram for instituttrådet 16.11. og vedtatt med noen endringer som er tatt inn i den endelige versjonen og godkjent i e-postrunde.

Det kom inn ti innspill fra fag, studieadministrasjonen og enkeltpersoner, og denne høringsuttalelsen er basert på disse innspillene og muntlige innspill fra allmøter og enkeltpersoner.

Generelt

Det er lagt inn et betydelig arbeid i denne prosessen og styringsgruppens forslag er tydelig og lett å ta stilling til. Prosjektgruppens rapport er grundig og gir en god bakgrunn for å forstå styringsgruppens anbefalinger.

Fagene på IF er i stor grad en blanding av kunnskapsfag og ferdighetsfag. For utvikling av ferdighetsdelen er undervisning i og på det fremmedspråket som studeres av grunnleggende viktighet. Konsekvensen av en innføring av fellesemner som ikke er viet det enkelte fremmedspråkets språk og kultur oppleves følgelig som svært uheldig og faglig sett uforsvarlig. Ved IF er det derfor generell misnøye med kravet om innføring av fellesemner på bekostning av fagspesifikke emner, ikke minst sett i lys av at enkelte BA-programmene på Fakultetet, nettopp ut i fra argumenter om mangel på faglig forsvarlighet, ikke er pålagt å opprette slike emner.

IF vil også understreke at instituttet ikke lenger har valgemner (bortsett fra noen emner på Engelsk 200-nivå og på 300-nivå) og at det virker urimelig at studenter som studerer på ett institutt på samme fakultet skal kunne velge mellom 10-20 emner i sine BA-gradene, mens IF-fagene på grunn av ressursmangel ikke skal kunne gi studentene noen valgmuligheter.

Det er argumentert med at det tverrfaglige aspektet skal stå i fokus i HF2018 og ettersom det ikke foreslås noe tverrfaglige program, vil de fleste fagene på IF foretrekke at det tverrfaglige aspektet ivaretas av de frie studiepoengene som studentene har i alle BA-gradene.

I tillegg til tverrfaglighet er også økonomiske aspekter lagt til grunn for prosjektet HF2018, og vi savner et regnestykke som forteller hvor store ressurser fakultetet, instituttene og det enkelte fag sparer ved å gjennomføre prosjektet.

Det er uklart hvordan studiepoeng for fellesemner fordeles, og ettersom dette per i dag er grunnlag for stillingsfordeling, vil det føre til en ond sirkel for fag med få ressurser dersom de må gi fra seg emner og derved også studiepoeng. Dette vil gjøre at fagene aldri vil få tilført flere faglige ressurser.

Det er for øvrig positivt at det er fagene selv som skal utvikle programmene og at IF også kan utvikle fellesemner internt på instituttet. Det er imidlertid ikke enighet blant fagene om det er mest hensiktsmessig at IF skal utvikle fellesemner alene eller sammen med andre institutt.

Når det gjelder administrasjonen av de nye programmene, vil det være viktig at vi ikke får nye administrative nivå, men at de nye programstyrene har representanter for alle fagene og en programkoordinator. Den tidligere fagkoordinatorrollen som også har vært programkoordinator bør da revurderes, men man må selvsagt opprettholde fagvise lærermøter utenom programstyremøtene.

Dersom vi kan få innført fast timeplan og eksamensplan slik prosjektgruppen foreslår vil det være lettere for fagene å lage langtidsplaner og det vil være arbeidsbesparende for administrasjonen.

Programmene ved IF

Program 5: Bachelorprogram i europeiske språk og litteraturer

Dette programmet er foreslått som et todelt program med til sammen seks studieretninger. Studieretningene i engelsk og spansk språk og latinamerikastudier er foreslått videreført som i dag, under forutsetning av at fagmiljøene arbeider aktivt med å utrede fellesemner med de andre studieretningene. Studieretningene fransk, italiensk russisk og tysk er foreslått med et fellesemne i europeisk historie og kultur på 10 stp. og et fellesemne på 5 stp. i litteraturteori på 200-nivå. Fellesemnene er foreslått utarbeidet i samarbeid med AHKR og LLE eller som interne IF-emner.

A. Tysk, fransk, italiensk og russisk

Denne gruppen språk er behandlet som en enhet i forslaget fra styringsgruppen. Det er imidlertid viktig å understreke at det dreier seg om forskjellige grupper når det gjelder studentenes inngangsnivå til studiene: for tysk og fransk forventes det gode forkunnskaper fra videregående skole og det gis ikke noe innføringskurs i språket. For italienskstudiet forventes det også gode forkunnskaper før studiet, men studenter uten forkunnskaper har tilbud om et innføringskurs i første semester. For russisk kreves det ingen forkunnskaper og studentene får et innføringskurs i første semester. Innføring av fellesemner på til sammen 15 stp. i BA-graden for disse fagene vil føre til en ytterligere svekkelse av språkkunnskapene for denne gruppen språk sammenliknet med engelsk og spansk. Dette gjelder spesielt for russisk, som er regnet som et fjernt fremmedspråk med et ikke-latinsk alfabet, og som i motsetning til de andre fjerne fremmedspråkene (arabisk, japansk og kinesisk) nå får redusert fagtilbudet med 15 stp. i BA-programmet. Oppdeling av språkene i to grupper hvor den ene gruppen må redusere språkemnene vil også føre til en nivå-forskjell mellom BA-gradene. For flere av fagene i denne gruppen vil innføring av et 10 stp. fellesemne på 100-nivå også medføre at de, i likhet med spansk og engelsk, vil gå over til emner på 10 stp. Det er også en forskjell mellom disse fagene ettersom tysk og fransk også må ta hensyn til PPU og lektorprogrammet (se eget avsnitt lenger nede).

Fransk

Fransk ser det som en ulempe at den språkspesifikke undervisningen reduseres vesentlig ved at 15 stp. byttes ut med emner som ikke undervises på fransk. Faglig sett ser de dette som mindre problematisk ettersom undervisningen i europeisk historie ved AHKR i stor grad omhandler Frankrikes rolle i Europa. Videre ser de det som en fordel at litteraturundervisningen kan dra veksler på historiepensumet for å kontekstualisere litteraturen. Når man skal innføre et 10 stp. fellesemne

på 100-nivå vil franskfaget også benytte anledningen til å gjøre om hele 100-nivå til 10-stp.-emner og på den måten få et mer oversiktlig studietilbud uten såkalte hybridemner slik de har hatt før. Fransk

Bachelor i europeiske språk og litteraturer Studieretning: fransk				
1	Høst	Ex.phil	Ex.fac	Introduksjonsemne – FRAN100
2	Vår	10 stp. fransk litteratur (100-nivå)	10 stp. Fransk grammatikk og fonetikk (100-nivå)	10 stp. fellesemne i europeisk historie (100-nivå)
3	Høst	10 stp. fransk litteratur (100-nivå)	10 stp. fransk grammatikk og oversettelse (100-nivå)	10 stp. fransk historie og frankofoni (100-nivå)
4	Vår	30 stp. (frie sp)		
5	Høst	30 stp. (frie sp)		
6	Vår	15 stp. fransk lingvistikk (200-nivå)	10 stp. fransk litteratur (200-nivå)	5 stp. fellesemne i litteratur (200-nivå)

ser for seg at BA-programmet kan se slik ut:

Italiensk

Studentene på italienskfaget starter uten forkunnskaper i italiensk og studiet har i forbindelse med innføring av de nye 100-emnene i førstesemester redusert sitt innføringskurs fra 15 til 10 stp. En ytterligere svekkelse av språkferdighetene ved innføring av fellesemner vil gjøre studiene mindre attraktive. Italiensk er kun i liten grad et fag i norsk videregående skole og dersom studentene skal komme opp på et godt språklig nivå i sin BA-grad er det viktig med så mye undervisning på og i fremmedspråket som mulig.

Russisk

Russisk betegnes som et av de fjerne fremmedspråkene og i motsetning til de andre språkene i denne gruppen er det bare for russisk det blir foreslått å innføre 15 stp. fellesemner. Russisk er også det eneste av de fjerne fremmedspråkene som har disiplinbasert undervisning (språk, litteratur og kultur) og faget mener at en reduksjon av fagtilbudet i russisk vil innebære en betydelig svekkelse av både ferdighetsdelen og det faglige nivået for øvrig. Spesialiseringen i russisk vil i den nye modellen bestå av 75 stp. + 10 stp. innføringsemne, mens russisk ved UiO har 100 stp. i sin spesialisering. På nasjonalt plan vil derfor russiskstudiet ved UiB svekkes betydelig.

Når det gjelder 10 stp.-emnet på 100-nivå, mener faget at dette må inneholde et delvis fagspesifikt pensum og en mulighet for studentene til å skrive oppgave/ta eksamen innenfor sitt eget språklige fagfelt. Faget mener at emnet bør utvikles av IF, eventuelt i samarbeid med AHKR. Faget vil også ønske å gå over til emner på 10 stp., og foreslår følgende struktur på BA-graden:

1. sem	Ex phil (10 stp.)	Ex fac (10 stp.)	Introkurs russ (10 stp.)	
2. sem	Russisk grammatikk & oversettelse(1) (10 stp.)	Russisk kultur og litteratur & muntlig (10 stp.)	Eur. historie (fellesemne) (10 stp.)	
3. sem	Russisk grammatikk (10 stp.)	Russisk kultur og litteratur (10 stp.)	Russisk oversettelse og muntlig (10 stp.)	
4. sem	Russisk språk (10 stp)	Russisk litteratur (10 stp)	Russisk muntlig (5 stp)	Litt.teori (5 stp) (fellesemne)
4. sem	Russisk språk og muntlig (15 stp)	Russisk litteratur + litt.teori (fellesemne) (15 stp)		

Alternativ 1, evt med muntligkurset knyttet til St. Petersburg-oppholdet

Alternativ 2

(1) «oversettelse» står for praktisk skriftlig russisk (i ulike genrer)

Tysk

Tyskfaget anser innføring av fellesemner som en stor svekkelse av ferdighetsdelen av tyskfaget. Dessuten har faget et eget kulturemne (TYS112) som gir studentene en god oversikt over den politiske historien og kulturhistorien i Tyskland og gir en relevant kontekst for litteraturundervisningen. Å skulle erstatte dette med et norskspråklig mer generelt emne vil ikke gi studentene tilstrekkelig dybdekunnskap eller tyskspråklig terminologi innenfor tysk historie og kultur. Å innføre et fellesemne i litteratur på 200-nivå vil også utgjøre en svekkelse av litteraturdelen av tyskfaget og en forutsetning for å gå inn i et slikt emne må være at tyskstudentene får legge opp et tyskspråklig pensum i emnet. Faget mener også at det blir ujevnt at litteraturdelen skal svekkes mens lingvistikkdelen blir uberørt. Faget ser en oppadgående tendens i rekrutteringen til faget og mener at erfaringen fra andre læresteder (f.eks. NTNU) viser at innføringen av norskspråklige fellesemner svekker rekrutteringen.

B. Spansk språk og latinamerikastudier, engelsk

Både spansk og engelsk har gjort store forandringer i BA-graden sin de siste årene og engelsk skal fjerne dublering av 200-nivå-emner om høsten. Spansk har ingen valgemner, mens Engelsk har noen valgemner på 200-nivå.

Både spansk og engelsk er språk som er utbredt over store deler av verden og begge fagene har, i forskjellig grad, fokus på Amerika. Å inkludere disse fagene i et Europaprogram vil usynliggjøre dette geografiske område ved fagene. Fagene ønsker derfor å opprettholdes som egne BA-program. Spanskfaget ønsker å inkludere Spania i litteratur og historie-undervisningen, men beholder likevel hovedfokus på Latin-Amerika. Ressursmessig vil det ikke ha noen betydning om engelsk og spansk forblir egne BA-program ettersom de likevel vil kunne arbeide videre med fellesemner med de andre fagene slik styringsgruppen ønsker.

Program 6: Bachelorprogram i arabisk språk

Dette programmet er foreslått med to studieretninger (Arabisk språk og Arabisk språk med midtøstenstudier/Midtøstens historie): Sistnevnte skal ha dobbel spesialisering (Arabisk språk og midtøstenstudier og Midtøstens historie) og skal således gi opptak til master i historie.

Faget har ingen innvendinger til bachelorprogrammet, ettersom det er mer eller mindre slik det er bygget opp i dag og det er positivt at en dobbel spesialisering gir studentene muligheter til å kvalifisere for en master i historie.

Styringsgruppen foreslår at masterprogrammet i arabisk skal legges ned ved UiB. Til dette har fagmiljøet flere motforestillinger:

- Master i arabisk språk til UiO

Styringsgruppen foreslår at studentene som ønsker å ta master i arabisk språk skal ta dette ved UiO. Å legge ned en språklig master i arabisk virker lite hensiktsmessig når man tenker på hvor viktig forståelse av Midtøstens kultur er i Vesten er i dag, og at språkstudier er en viktig nøkkel til kulturforståelse. Arabisk språk og kultur er i dag blitt viktig i Europa og Norge, og det virker lite hensiktsmessig å legge ned masterstudiet i et så stort, aktuelt og viktig språk nå. Vi ser en oppgang i studentantallet på bachelornivå i arabisk, og det er grunn til å tro at grunnlaget for rekruttering til arabisk master vil bli større i fremtiden. Det er også viktig å informere om at master i arabisk språk ved UiO ikke lenger er et eget program, men en valgmulighet (ikke studieretning) innen Masterprogrammet Asia- og Midtøstenstudier/Studieretning: Midtøstenstudier. Dette betyr at UiB har en mulighet til å beholde et masterprogram i Arabisk språk som et unikt nasjonalt tilbud.

- Master i historie/midtøstenstudier ved AHKR

Styringsgruppen foreslår at de som velger dobbel spesialisering, kan ta master i historie/ midtøstenstudier ved AHKR. Fagmiljøet vil her understreke at en bachelorgrad i arabisk språk ikke gir studentene et tilstrekkelig høyt nok språklig nivå for å kunne lese originale kilder i arabisk i forskningsøyemed og at de således ikke vil være tilstrekkelig kvalifisert for å ta en master i midtøstenstudier, dersom lesing av arabiske kilder skal være en del av deres masterstudium.

- Master i arabisk i samarbeid med AHKR – arbeidsgruppens forslag

I innspillene fra arbeidsgruppene som ble sendt inn på bestilling fra prosjektgruppen, var det utarbeidet en master i Arabisk og Midtøstenstudier som var et samarbeid med midtøstenmiljøet på AHKR. I det forslaget ville masterstudentene fått et språklig emne på 15 stp., i tillegg til historiske emner og dette ville gitt studentene et bedre grunnlag for å lese arabiske kildetekster. Dette masterprogrammet ville vært mulig å gjennomføre med dagens ressurser, men dette forslaget ble avvist av styringsgruppen uten at dette er grunnlagt i styringsgruppens anbefalinger.

- Begrunnelse for nedlegging av arabisk master

Det er uklart hvorfor masterstudiet foreslås nedlagt. Det argumenteres med ressursituasjonen, noe som er vanskelig å forstå all den tid fakultetet trakk tilbake en professorstilling i arabisk like før innstillingen var ferdig høsten 2014. Med den stillingen ville faget vært meget godt rustet til å utvikle faget og til å videreutvikle den mastergraden faget har. Uansett er faget med nåværende ressurser i

stand til å gjennomføre den foreslåtte tverrfaglige masteren i midtøstenstudier i samarbeid med AHKR. Faget ønsker at MA i arabisk skal opprettholdes, sekundært at det tverrfaglige MA-programmet foreslått i samarbeid med AHKR opprettes.

Program 7: Bachelorprogram i østasiatiske språk og kulturer

Dette programmet er foreslått med to studieretninger: japansk og kinesisk. Fagene oppfordres også til å utvikle fellesemner og til å vurdere obligatorisk utveksling i spesialiseringsdelen av programmet.

Fagene er tilfredse med at innspillene vedrørende BA-programmene er tatt hensyn til og at det ikke lenger er snakk om en felles BA-grad i arabisk, japansk og kinesisk.

Japansk har nedlagt et stort arbeid for å forbedre BA-programmet sitt og har obligatorisk utveksling i programmet. Den obligatoriske utvekslingen er lagt til semestrene der studentene har frie studiepoeng og på den måten får studentene undervisning i japansk eller opphold i Japan gjennom hele bachelorgraden. Dette er nødvendig for at studentene skal oppnå gode nok kunnskaper i japansk, som er regnet som et av verdens vanskeligste språk. Faget ønsker å opprettholde denne modellen og ønsker ikke å innføre utveksling på 200-nivå.

Kinesisk vil fra 1.1.2017 ha to førstestillinger og en sendelektor fra *Bergen Konfutse Institutt (BKI)* og vil på sikt ønske å ha opptak hvert år. Faget arbeider for tiden med å inngå utvekslingsavtaler med universiteter i Kina og har også planer om kortere utvekslingsopphold på 200-nivå.

Fagene har prøvd ut fellesemner, men dette ble ingen suksess og fagene mener det er lite hensiktsmessig å opprette fellesemner på BA-nivå.

Begge fagene ønsker på sikt å samarbeide om en master og mener at rektoratet ved UiB sin satsing på Øst-Asia, med eget kontor i Tokyo og et stort samarbeid med Kina fra flere fakulteter, er signaler som bør føre frem til at det utredes master på begge programmene. Fagene mener det vil være naturlig å samarbeide om fellesemner på et fremtidig masterprogram. Begge de sist tilsatte på fagene ble forespeilet at instituttet skulle satse på en master i ansettelsesprosessen og de er begge veldig motivert for å utvikle et masterprogram og mener det er godt studentgrunnlag for dette og at det vil kunne føre til at HF kan fylle opp flere av sine studieplasser på masternivå.

Masterprogram som er foreslått av styringsgruppen

Styringsgruppens forslag er å opprette ett masterprogram med seks studieretninger. Forslagene til master som kom fra arbeidsgruppene er beholdt mer eller mindre slik de ble spilt inn.

Program 19: Masterprogram i Europeiske språk og litteraturer

Styringsgruppens forslag til MA-program er i stor grad basert på fagenes egne forslag.

A. Studieretning Engelsk

Styringsgruppen skriver at 'Engelsk etablerer 10 stp. fellesemne i enten litteratur eller lingvistikk i samarbeid med LLE'.

Av samme grunner som nevnt over når det gjelder BA-program, mener engelskfaget det bør være et eget MA-program og ikke en del av Europeiske språk og litteraturer.

Engelskfaget er det eneste faget på IF hvor studentene kan velge å spesialisere seg i lingvistikk eller litteratur. Styringsgruppens kommentar om å etablere fellesemne *enten* i litteratur *eller* lingvistikk blir derfor litt uheldig. Engelskfaget ønsker å etablere fellesemne både i litteratur og lingvistikk og er i dialog med LLE for å utarbeidet slike emner. Det er også ønskelig at studentene skal kunne ta inn andre valgemner i sin mastergrad, der det passer med studentenes interesser.

B. Studieretning Spansk språk og latinamerikastudier

Styringsgruppen skriver at: Spansk språk og latinamerikastudier tar inn 15 stp. fellesemne i litteratur eller lingvistikk i samarbeid med LLE, HIS203 i samarbeid med AHKR, eller nytt emne i migrasjon som er under utvikling ved IF.

Av samme grunner som nevnt over når det gjelder BA-program, mener Spansk språk og latinamerikastudium at det bør være et eget MA-program og ikke en del av Europeiske språk og litteraturer. Ellers er forslaget i tråd med fagets eget forslag.

C. Studieretning Italiensk, russisk, tysk og fransk

Styringsgruppen skriver at:

- Italiensk og russisk tar inn fellesemner i litteratur og lingvistikk i samarbeid med LLE*
- Tysk og fransk får godkjent sine SAK-emner som fellesemner. Dersom SAK-emnene blir nedlagt skal minst 15 stp. erstattes av andre fellesemner.*

På grunn av fargekodene i styringsgruppens forslag kan det se ut som om det er et forslag om at hele førstesemesteret i MA-graden skal bestå av fellesemner, men ut fra kommentarfeltet forstår vi det slik at det kun er snakk om ett fellesemne på 15 stp. Noe annet vil ikke være mulig for fagene å godta.

Italiensk og russisk

Masterstudiet i italiensk har alltid hatt et fellesemne/importemne som del av sin master, så dette forslaget er uproblematisk. Faget mener imidlertid at det er mer hensiktsmessig å plassere et slikt fellesemne om våren enn om høsten.

Russisk tilbyr også i dag LINGMET som ett valgemne i andre semester og mener også at det er mest hensiktsmessig å tilby fellesemner (LINGMET eller LITTHF) i andre semester. Russisk ønsker også å kunne tilby (individuelle) lesekurs på masternivå slik som spanskfaget også har foreslått, slik at studentene har noe større valgmulighet på masternivå.

Fransk og tysk

For et par år siden gjorde tyskfaget slutt på muligheten for studentene til å velge å spesialisere seg i lingvistikk eller litteratur på masternivå og emnene ble slått sammen til kombinerte språk- og litteraturemner. Både tyskfaget og franskfaget samarbeider med NTNU om to SAK-emner i sine MA-program. I styringsgruppens anbefalinger heter det at disse emnene skal erstattes av fellesemner dersom SAK-samarbeidet opphører. Studentrepresentantene i rådet mener imidlertid at dette vil svekke fagtilbudet og at emnene bør forbli fagspesifikke selv om SAK-samarbeidet opphører. Tyskfaget mener at slike fellesemner er med på å svekke masterprogrammet, som i det siste har sett en økende rekruttering. Mange studenter er innvekslingsstudenter som ikke vil kunne nyttiggjøre seg

fellesemner som blir undervist på norsk. Det samme gjelder for fransk som i de siste årene har hatt et godt samarbeid med Kamerun og har studenter derfra som ikke har norskkunnskaper.

Konsekvenser for lektorprogrammet og PPU

For tysk og fransk (og også engelsk og spansk dersom de skal utvikle fellesemner) er det viktig å ta hensyn til lektorprogrammet og for de samme språkene, og italiensk, er det viktig å ta hensyn til PPU.

Lektorprogrammet

For at et fellesemne skal kunne passe inn med lektorprogrammet er det viktig at dette plasseres i høstsemesteret når lektorstudentene har 5 stp. i didaktikk og 5 stp. i pedagogikk. Dette vil imidlertid kreve nytenking og endring av eksisterende emner, slik at lektorstudentene ikke går glipp av viktig fagkunnskap om språkområdenes historie og kultur. (Forslag fra Åse: Stryke siste setning, ettersom studentene allerede i dag kun får 50 stp. på 100-nivå i lektorutdanningen)

Praktisk-pedagogisk utdanning (PPU)

Studenter som søker opptak til PPU for å bli lærere, må ved UiB ha to undervisningsfag med minst 60 studiepoeng. En ny modell vil skape problemer for Fag II, ettersom studentene kun vil ha 50 studiepoeng i selve faget, i tillegg til et fellesemne på 10 stp. Opptaksgrunnlaget for PPU er 60 stp. i faget. Selv om man tillater at noen emner er undervist på norsk vil innholdet i det forslåtte fellesemne være avgjørende for om dette kan regnes som et faglig relevant emne.

Vedtatt av instituttrådet ved Institutt for fremmedspråk, 16.11.2016.

Konsekvenser for studieadministrasjonen

Innspill fra studieadministrasjonen ved IF til HF2018

HF2018 vil føre til både faglige og administrative endringer. Studieveilederne ved IF ønsker å komme med innspill til høringen om prosessen og følgene det får for studieadministrasjonen ved instituttet.

De foreslåtte programmene i HF 2018 har emner med undervisere på tvers av fag, og emner som inngår i flere studieløp/fag. Undervisningen vil kunne knyttes til ulike emnekoder og vurderinger. Dette fører til økt koordineringsbehov i timeplan og eksamensplan, økt koordineringsbehov mellom faglærere (timeplan og eksamen), og er generelt administrativt kompliserende.

Ved IF har studiekonsulenter erfaring med administrasjon av tverrfaglige program, og det er utvilsomt mer arbeidskrevende. Da man gikk over til disiplinbaserte program, var det også tydelig at programadministrasjonen skulle forenkles. Vi uroer oss for at HF 2018 kan være et steg tilbake mot denne situasjonen med administrative utfordringer og høyt frafall blant studentene.

- De nye programmene blir for store for én studiekonsulent. Samtidig er det vanskelig å få til en «fornuftig» arbeids- og ansvarsdeling, særlig hvis en student ønsker veiledning om muligheter innenfor sitt valgte studieprogram.
- Det blir mange flere parallelle studieløp. Som studieveiledere forplikter vi å la studenter fullføre programmene de er tatt opp på. På japansk blir det for eksempel hele fem studieplaner på syv år å koordinere. Hver enkelt student skal få informasjon om overgangsordninger og hvordan hen best kan legge opp det videre studieløpet.
- Større omlegginger av studieplaner ved instituttet er noe alle studiekonsulentene opplever som vanskelig og ekstra arbeidskrevende.
- Synliggjøring av endringer i ressursbehov burde inn som del av vedtaksprosess ved studieplanendringer. (eller ved HF2018?). Vi mister en 80 % stilling ved instituttet våren 2017. Arbeidsoppgavene skal fordeles på studie- og eksamenskonsulenter, uten at andre arbeidsoppgaver flyttes eller reduseres.
- Vi merker oss at nye programstyrer må opprettes allerede januar 2017 i følge fremdriftsplanen for prosjektet. Semesterstarten er uten unntak den travleste perioden for studieveilederne. Med ekstra pålagte arbeidsoppgaver på grunn av avgang som ikke erstattes og et større arbeid med studieplaner for HF2018-prosjektet, flere veiledninger om overgang o.l., bekymrer vi oss for hvordan vi skal klare å løse alle arbeidsoppgavene våre uten at noe samtidig blir kuttet fra studieveilederstillingen. Når vi i tillegg ikke vet hvilket / hvilke programmer vi kommer til å få det administrative ansvaret for, blir arbeidet med studieplanene ekstra krevende.

Til slutt vil studieveilederne uttrykke sympati med fagmiljøene ved IF. Vi deler oppfatningen om at HF2018 i flere tilfeller vil føre til en svekkelse av den faglige kvaliteten på studieprogrammene. Vi føler at vi nå skal «selge» en faglig pakke som er dårligere enn hva den var før, og dette kompliserer også vår veiledningssituasjon. Gjennom kontakten vi studieveiledere har med studentene, har de gjort det klart at slike fellesemner (som går på bekostning av fagemner) ikke er ønskelig. En grunn til at flere av våre studenter velger nettopp UiB er at vi tilbyr disiplinbaserte studieprogram med undervisning på fremmedspråket.

Studieveilederne ved IF, 17.11.2016.

Det humanistiske fakultet

Referanse

2015/12606-ALEMO

Dato

24.11.2016

HF2018 - Høringssvar fra LLE

Viser til brev fra HF 19.10.16, ref. 2015/12606-KIH. Her følger svar fra LLE, behandlet og enstemmig vedtatt i instituttrådet 22.11.16.

LLE har sendt styringsgruppens anbefalinger ut på høring til alle programstyrene ved instituttet og bedt om innspill. Det er avholdt ett allmøte om høringsprosessen, og også studentenes fellesorgan Instituttutvalget, stipendiatene og de teknisk-administrativt ansatte har vært invitert til å sende høringssvar til instituttet.

Innen den interne fristen 14.11.16 har programstyrene for alle fag levert høringssvar, med unntak av Norskursen, som ikke berøres av omstillingen. Også Instituttutvalget har sendt svar. Det samlede materialet følger med som vedlegg til høringssvaret fra LLE til bruk i det videre arbeidet. I dette høringssvaret går ikke instituttrådet inn på alle detaljspørsmål i materialet.

Hovedinntrykk

Høringsuttalelsene reflekterer en pragmatisk vilje til å følge opp styringsgruppens anbefalinger så godt som mulig. Uttalelsene formidler en tydelig skepsis til om den foreslåtte programporteføljen vil medføre noen vesentlig innsparing av ressurser, og det understrekes at endringene innen visse program/fag får uheldige følger for det faglige innholdet/perspektivet.

På BA-nivået går LLE fra en portefølje på ni program til en ny portefølje på fem, se vedlegg. Tallet på søkbare studiealternativ er imidlertid fremdeles ni, dvs. søkbare studieretninger pluss selvstendige program. Også på MA-nivået er antallet studiealternativ uforandret. For LLEs vedkommende ligger det vesentlige utfordringer i noen av de modifikasjonene og forskyvingene som er foreslått.

Program som blir videreført

Nordisk, språkvitenskap og allmenn litteratur videreføres som egne BA-program, i samsvar med fagmiljøenes ønsker. Nordisk består imidlertid av tre tidligere program som nå får status som studieretninger.

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Institutt for lingvistiske, litterære og
estetiske studier
Telefon 55582400

Postadresse
Postboks 7805
5020 Bergen

Besøksadresse
Harald Hårfagresgt. 1
Bergen

Saksbehandler
Aleksander Morland
55589368

Både nordisk språk og litteratur og lingvistiske fag har allerede tatt ut en betydelig innsparing gjennom omlegginger i 2015 og 2016, og begge faggruppene har i tillegg én avgang i 2017 som instituttet har prioritert for reansettelse. Selv med reansettelser vil disse fagene de neste årene måtte drives med sterkt redusert ressursgrunnlag. For nordiskfagets vedkommende vil redusert valgfrihet bety svakere spesialisering på MA-nivået, det kan få konsekvenser for visse fagområder som har vist god produktivitet både på MA- og ph.d.-nivå, slik som sociolingvistik/talemål og norsk som andrespråk. Også forholdet til lektorutdanningen berøres.

Et særlig problem med nordisk gjelder forholdet til islandsk. Problemet er både fagpolitisk og kulturpolitisk: Nordisk er et fag som prinsipielt skal omfatte undervisning og forskning i og om de nordiske språkene. Islandsk har hatt en sterk posisjon og har vært tilbudt som et eget fag, det tidligere delfaget, og fagets status følges med interesse både på Island og i Norden for øvrig. Det er viktig for instituttet at denne profilen ikke viskes ut. Instituttet blir nødt til å gå i dialog med fagmiljøet i nordisk for å finne mindre drastiske løsninger på dette problemet.

Instituttrådet noterer seg at allmenn litteraturvitenskap finner det mulig og forsvarlig å gå videre som eget program med en bemanning som den nåværende. Det ligger ingen vesentlige innsparingsforslag i svaret fra dette fagmiljøet, i alle fall ikke på BA-nivå. Instituttet må ta høyde for at det fremdeles kan bli nødvendig med reduksjoner i fagporteføljen.

Nye tverrfaglige program

Med utgangspunkt i faget kunsthistorie opprettes det to nye BA-programmer: ett for "eldre" kunsthistorie i samarbeid med klassisk filologi, og ett for "nyere" kunsthistorie i samarbeid med digital kultur og teatervitenskap. Denne delingen ble initiert av et samlet kunsthistoriemiljø og er prinsipielt akseptert både av styringsgruppen og de tre samarbeidende fagmiljøene, hhv. klassisk og digital kultur / teatervitenskap. I høringsrunden har hvert av fagmiljøene konkretisert programstrukturene.

Organiseringen av kunsthistorie i to atskilte spesialiseringer fremmer den faglige utviklingen og det faglige miljøet i kunsthistorie. Det er konsensus i miljøet om en slik løsning. Prosessen i fagmiljøet har vært god. Det må likevel presiseres at todelingen forutsetter at et samlet fagmiljø samarbeider på tvers av skillet og at kunsthistorie fremdeles defineres som ett fagområde og én faggruppe.

Den todelte løsningen reflekterer et valg om spissing av profil foran bredde. Dette svarer til styringsgruppens ønske om å satse på et spisset program i samtidskultur, og ser også ut til å samsvare med et ønske fra studentene. Studentene fremhever at det er problematisk å miste den fulle kronologiske sammenhengen i faget, men det vil trolig være mulig å supplere med emner fra den "motsatte" spesialiseringen som frie studiepoeng. Det er derfor ikke usannsynlig at den todelte løsningen kan bidra til at studenter holder fast ved faget.

Instituttrådet støtter den todelte løsningen, men vil samtidig uttrykke uro over ressurs situasjonen. Ressursmessig fører den todelte løsningen ikke til andre innsparinger enn de som samarbeidsfagene klassisk, teatervitenskap og digital kultur kan bidra med. Innenfor kunsthistorie er det planlagt en sterk reduksjon av ressursbruken på 200-nivået til fordel for 100-nivået. Det er likevel fremdeles en stor risiko for at emner blir for personavhengige, og ressurs situasjonen må karakteriseres som sårbar og presset. Instituttet vil ta ansvar for at det vitenskapelige personalet bak hvert av programmene får like muligheter til å drive forskningsbasert undervisning med utgangspunkt i sine respektive spesialiteter.

Fellesemner

Fellesemnene er de mest konkrete uttrykk for tverrfaglighet. Disse har for mange også vært et sterkt positivt innslag i HF2018-prosessen. De merknadene som framkommer i høringssvarene, er positive i den grad styringsgruppa har gitt klarsignal for arbeidsgruppens forslag.. Potensialet er likevel neppe fullt utnyttet. Noen fag uttrykker håp om at det i framtiden skal bli mulig å utvikle ytterligere fellesemner. Det er f.eks. et vesentlig innspill fra digital kultur at faget ønsker å bidra til lektorutdanningen ved fakultetet.

Masterprogrammene

LLE har ingen spesielle merknader til arkitekturen i de foreslåtte MA-programmene. Den viktigste utfordringen blir å sikre nok undervisnings- og veiledningsressurser til MA-nivået.

Studentenes synspunkter

Studentene ved LLE stiller seg på flere måter kritisk til prosessen bak HF2018. Det blir hevdet at prosessen mangler åpenhet og forutsigbarhet, og at mange endringer virker svakt grunnlagt. Det er et visst sammenfall mellom studentenes synspunkter og fagmiljøenes. Instituttet noterer seg for eksempel at studentene ved digital kultur ikke er fornøyd med det sammenslåtte programmet med kunsthistorie og teatervitenskap, og også studenter fra andre fag er bekymret for fagenes identitet. En svært utbredt bekymring gjelder kuttene i emneportefølje og de svekkede mulighetene for valgfrihet og spesialisering som er en følge av innsparingseffekten.

Konsekvenser for det studieadministrative arbeidet

Arbeidet med HF2018 har så langt tatt lite hensyn til konsekvensene prosjektet har for den studieadministrative ressursbruken. Tidligere erfaringer med tverrfaglige studieprogram har vist at disse kan være tunge å drifte administrativt. Nye, tverrfaglige studieprogram med økt bruk av fellesemner er mer arbeidskrevende å koordinere, og det knytter seg en økt bruk av administrative ressurser til studie- og emneplanarbeid, timeplanlegging og møtevirksomhet. Det vil også være et svært krevende arbeid å utarbeide og informere om overgangsordninger fra gamle til nye program.

Navn på programmene

Flere fagmiljøer understreker at studieretningene må ha navn som kommuniserer og er søkbare. Det betyr i praksis navn på disipliner, og instituttet legger vekt på at fagmiljøenes ønsker respekteres.

Fagmiljøet i kunsthistorie er enig om navnet (Bachelor i) respektive "*kunsthistorie og klassiske språk*" og "*samtidens kunst og kultur*". Samarbeidspartnerne klassisk og teatervitenskap ser ut til å akseptere disse forslagene, mens digital kultur ønsker navnet "Bachelor i samtidskultur".

Instituttet støtter synspunktet fra teatervitenskap om søkbare navn på begge målformer: Forslaget har en konkret (negativ) bakgrunn, og fakultetet må påse at ikke mangel på refleksjon i kombinasjon med foreldete IT-løsninger gir negative utslag på studentrekrutteringen.

Ressurssituasjonen

Det knytter seg en del utfordringer til ressurssituasjonen, først og fremst at innsparingene ikke fungerer symmetrisk. Digital kultur foreslår nedskjæringer, og språkvitenskap og nordisk har tatt betydelige nedskjæringer allerede. I lys av dette er det paradoksalt å godkjenne et opplegg der kunsthistorie kommer ut med status quo eller til og med en risiko for økning i ressursbruken. For de andre fagmiljøene er det også tale om relativt små innsparinger.

Tre fag har i dag vakanser som er til behandling i fakultetsstyret i desember 2016: digital kultur, språkvitenskap og nordisk språk. Selv med slike reduserte emneporteføljer som framkommer i dette høringsmaterialet vil ingen av disse fagene være bærekraftige uten nytilsetninger.

24.11.2016

Med hilsen
På vegne av LLE

Johan Myking
instituttleder

Vedlegg

1 Høringssvar fra fagmiljø og IU

Mottatte høringssvar fra fagmiljø og Instituttutvalget

Oversikt over vedlegg:

1. Høringssvar fra digital kultur
2. Høringssvar fra klassisk filologi
3. Høringssvar fra kunsthistorie
4. Høringssvar fra språkvitenskap
5. Høringssvar fra allmenn litteraturvitenskap
6. Høringssvar fra teatervitenskap
7. Høringssvar fra nordisk
 - a. Vedlegg til høringssvar fra fagmiljøet for islandsk
 - b. Vedlegg til høringssvar fra fagmiljøet for nordisk litteraturvitenskap
 - c. Vedlegg til høringssvar fra fagmiljøet for norrøn filologi
 - d. Vedlegg til høringssvar fra fagmiljøet for nordisk språkvitenskap
 - e. Vedlegg til høringssvar fra studentene
8. Høringssvar fra Instituttutvalget (IU)

Høringssvar til HF2018 fra Digital kultur

Digital kultur er i hovedsak positive til HF2018-skissene og bifaller særlig de økte mulighetene for samarbeid mellom fagdisiplinene. Vi mener at mye godt kan komme ut av samarbeidet med teatervitenskap og moderne kunsthistorie om et Bachelor i samtidskultur, og ser godt muligheter her.

Vi er imidlertid ikke fornøyd med navneendringen som er gjort fra "Bachelor i samtidskultur" til "Bachelor i samtidens kunst og kultur." Dette er ikke en tittel som virker dekkende for det våre studenter gjør, og vi tror det vil virke negativt med tanke på rekruttering. Dette ga også studentrepresentanten uttrykk for, og i diskusjoner på mitt.uib.no og i Facebookgruppen til studentene kommer det også tydelig fram at digital kulturstudenter ikke kjenner seg igjen i dette navnet.

Her har faggruppen to alternative forslag:

1. Vi kan gå med på navnet "Bachelor i samtidskultur" (men ikke "Bachelor i samtidens kunst og kultur") dersom også navnet "digital kultur" er godt synlig i alt rekrutteringsmateriale vi skal bruke, både i websidene på Samordna opptak og i brosjyrer, websider, videoer osv.

eller

2. Hver spesialisering beholder sitt opprinnelige navn uten et felles programnavn, men vi har fellesemner som beskrevet i programskissen.

Studentene gir uttrykk for at de er bekymret for at faget digital kultur i realiteten forsvinner, og at HF2018 er et forsøk på å bygge faget ned. Dette var ikke en bekymring for faggruppen inntil vi så at instituttet prioriterer den vakante stillingen i digital kultur lavest av alle instituttets vakante stillinger i 2016/17. Når vi ser denne prioriteringen blir vi bekymret for at vår vilje til å samarbeide tolkes som et mindre behov for ressurser. Vi mener at det tvert imot bør satses på miljøer som arbeider for mer tverrfaglig samarbeid.

Vi ser også av studentdiskusjonene at mange studenter er redde for at noe av det de oppfatter som kjernen i digital kultur skal gå tapt: nemlig fokuset på historiske, etiske og filosofiske refleksjoner rundt forholdet mellom teknologi og kultur, og at det blir en for stor vektlegging av de estetiske emnene. Faggruppen mener at begge elementer opprettholdes i den nåværende skissen når man ser på enkeltemnene, men ser at særlig det foreslåtte programnavnet "Bachelor i samtidens kunst og kultur" gir et inntrykk av en sterk vridning mot kunst. Dette er også en årsak til at vi ønsker det mer inkluderende begrepet "samtidskultur" framfor en spisset programtittel som fremhever kunst.

Når vi ser på HF2018 som helhet ser vi at det gjerne kunne vært tenkt mer ambisiøst om samarbeid. De fleste programmer forblir omtrent som nå.

Digital kompetanse innen humanistiske fag

Når programplaner og emneplaner skal utarbeides, håper vi at alle fagmiljøer vil vurdere å ta med fagspesifikke digitale kompetanser studenter skal oppnå, enten det gjelder metodologi, informasjonsinnhenting og vurdering, formidling eller andre ferdigheter og kompetanser.

Særlig lektorutdanningene har behov for bedre integrert digital kompetanse i emneplaner og læringsmål, da digitale ferdigheter er definert som en grunnleggende ferdighet i skolens læreplaner, og skal integreres i alle fag i skolen. Her vil gjerne digital kultur bidra, så langt ressursene rekker, for dette har vi god kompetanse på. Også andre studieprogram bør vektlegge digital kompetanse i større grad, som påpekt f.eks. i kapittelet om behovet for digital kompetanse i hele samfunnet i NOU2013:2, og som humaniorameldingen trolig vil vektlegge. Digital kultur ønsker å bidra her og vil gjerne arbeide for en bredere digital satsning i samarbeid med alle fagmiljøer på fakultetet.

Tverrfakultært samarbeid

Digital kultur ønsker også at vi i større grad vurderer mulige undervisningssamarbeid på tvers av fakultetene. For digital kultur er medievitenskap det mest opplagte samarbeidsmiljøet, og studenter på digital kultur og medievitenskap tar allerede ofte emner i hverandres studieprogram. Det kunne vært interessant å vurdere muligheten for fellesemner eller fellesundervisning. F.eks. er dataspillstudier et fagområde begge institutter har noe kompetanse på, som studenter er svært interessert i, og dataspill er en kulturell form og en næring i vekst. Men det er veldig lite undervisning i dataspillstudier nå på UiB. 1/3 av DIKULT103: Digitale sjangrar handler om dataspill, og spill er ofte blant temaene på DIKULT303: Digital medieestetikk. Medievitenskap har også et uregelmessig masteremne om spillstudier, og har ansatte med kompetanse på feltet. Både digital kultur og medievitenskap har bachelor- og masterstudenter som skriver oppgaver om spill. En felles satsing kunne gjort mer ut av denne kompetansen.

Et annet område digital kultur og medievitenskap har felles interesser er medieproduksjon, da begge miljøer har praktisk undervisning i produksjon (på digital kultur gjelder dette f.eks. DIKULT105: Webdesign og DIKULT203: Elektronisk litteratur.) Fakultetet bør vurdere muligheten for samarbeid her, særlig med tanke på Bergen Media City, som skal være en klyngesatsning for hele UiB og som digital kultur kunne hatt en sterkere rolle i, f.eks. gjennom fellesundervisning i produksjon med medievitenskap.

Vi håper også å utvikle samarbeid med det nye kunsthøgskolen, som også har endel undervisning innen digital kunst og interaksjonsdesign.

Førebels har vi følgjande synspunkt på korleis faget bør tilmåast det nye studieprogrammet:

Emna i programmet og fellesemne

Den klassiske faggruppa samarbeider med delar av faggruppa ved kunsthistorie i framlegget sitt til nytt studieprogram. I utgangspunktet ynskjer vi at så lite som råd vert endra på dei noverande emna i fagstudiet, men frametter kjem vi til å drøfta tilpassingar og endringar med faget vi samarbeider med.

For å synleggjera det klassisk-filologiske bidraget til det overordna programmet, meiner vi at innføringsemnet i latin bør verta tilrådd førstesemesteremne for spesialiseringa i kunsthistorie. Seinare kan det verta aktuelt å laga eit sams emne for programmet. Likevel kan det verta vanskeleg å finna rom for eit slikt emne utan at det kjem i strid med krava til fordjuping i dei klassiske språka.

Klassisk faggruppe meiner det er viktig å vidareføra emna KUN131 og KUN132 med den kronologiske avgrensinga dei har i dag avdi studieområda antikken og mellomalderen ligg til grunn for vårt samarbeid med kunsthistorie i programmet. Vi er samde med kunsthistorie i at dei førebels namna på emna kan verta “Antikkens kunst- og kulturhistorie” og “Mellomalderens kunst- og kulturhistorie”.

Studiestruktur

Latin har i dag eit obligatorisk innføringsemne på ti poeng i haustsemesteret. Same type kurs kjem til å innførast i greskstudiet. Denne studieordninga gjer det vanskeleg å byrja med klassiske språk seinare i studieløpet. I eit system med emne på femtan poeng vil studentar som ynskjer dette, måtta ta langt fleire studiepoeng enn normalt i det semesteret dei tek til med latin eller gresk.

Dette problemet kan løysast dersom det vert innført eit emne på fem poeng som supplerer innføringsemnet i båe språk. Innhaldet i emnet kan vera tekstoverlevering og manuskriptkunnskap. Det har tidlegare vore gjeve eit liknande kurs, og det krev ikkje mykje arbeid å ta dette fram att og utarbeida ein kursplan. Emnet kan eventuelt lesast som sjølvstudium under rettleiing.

Dette opplegget er naudsynt avdi latin og gresk er dei einaste faga med obligatorisk innføringsemne i førstesemesterstudiet for dei studentane som ikkje har lese språket i vidaregåande skule, og det er dei aller fleste.

Namn på programmet

Som namn på studieprogrammet tilrår den klassiske faggruppa “Kunsthistorie og klassiske språk”.

Høringsuttalelse fra kunsthistorie HF2018

I tråd med styringsgruppens anbefalinger ønsker kunsthistorie å delta i utviklingen av to studieprogrammer, *Bachelor i kunsthistorie og klassiske språk*, samt *Bachelor i samtidens kunst og kultur*. Studieretningene blir henholdsvis *Studieretning i kunst- og kulturhistorie* og *Studieretning i moderne kunst*. Høringsutspillet fra kunsthistorie er formulert som korte beskrivelser og skjematiske oversikter over de to studieretningene slik et omforent fagmiljø i kunsthistorie ser studieretningene for seg.

Årsstudiet i kunsthistorie

Årsstudiet i kunsthistorie skal opprettholdes. Studenten velger 4 av følg. 6 emner på 100nivå:

Årsstudiet i kunsthistorie:				
HØST	KUN143 – Tidlig nytid	KUN144 – 1750-1900		
VÅR Velg to av emnene:	KUN131 – Antikken (15 stp)	KUN132- Middelalder (15 stp)	KUN 135 – 1900-1970 (15 stp)	KUN136 – Samtidskunst(15s tp)

Studieretning i Kunst- og kulturhistorie

For samarbeidet om et felles bachelorprogram i kunsthistorie, gresk og latin foreslår vi at det utredes videre hvorvidt programmet skal utarbeide et felles program emne på 10n stp. for førstesemesterstudier. For studieretningen kunst- og kulturhistorie foreslår vi i første omgang *LAT100 / Innføring i latin* som anbefalt førstesemesteremne for programmet. Gresk og latin ønsker også å diskutere muligheten for å utarbeide et forslag til et fellesemne i gresk og latin som i så fall vil erstatte LAT100 som anbefalt førstesemesteremne i studieretningen for kunst- og kulturhistorie. I all hovedsak dreier det seg ellers om justeringer av styringsgruppens anbefalinger i henhold til den omforente løsningen for kunsthistories deltagelse i to programmer. Vi ønsker å holde det åpent for at også norrønt skal kunne inngå i studieprogrammet. Som navn på program/studieretning foreslår vi *Bachelor i kunsthistorie og klassiske språk* med *Studieretning i kunst- og kulturhistorie*.

Fellesemner for programmet:

- *LAT100 / Innføring i latin* (anbefalt fellesemne 1. semester)
- *KUN131 / Antikkens kunst- og kulturhistorie* (fellesemne for programmet)
- *KUN132 / Middelalderens kunst- og kulturhistorie* (fellesemne for programmet)
- *KUNKLAS206 / Områdestudium med ekskursjon* (valgfritt fellesemne for programmet)

Fellesemner sammen med studieretning for moderne kunst:

- KUN143 / Kunsthistorie i tidlig nytid
- KUN144 / Kunsthistorie 1750-1900

Obligatoriske programemner for studieretningen:

- KUNKLAS201 / Kunst, retorikk og lærdomstradisjoner i før- og tidlegmoderne tid
- KUNKLAS250 / BA-oppgåve i kunsthistorie med eldre kultur- og lærdomshistorie

Studieretning kunst- og kulturhistorie, BA i kunsthistorie og klassiske språk					Merknader
1	Høst	Ex.phil.	Ex.fac.	LAT100 /Innføring i latin	* LAT100 er anbefalt introduksjonsemne.
2	Vår	- KUN131 / Kunst- og kulturhistorie i antikken - KUN132 // Kunst- og kulturhistorie i mellomalderen			* begge emner er obligatoriske
3	Høst	- KUN143 / Kunsthistorie i tidlig nytid - KUN144 / Kunsthistorie 1750-1900			* begge emner er obligatoriske
4	Vår	Til sammen 30 stp satt sammen av ett eller to obligatoriske programemner: - KUNKLAS250 / Bacheloroppgave i kunst- og kulturhistorie - KUNKLAS201 / Kunst, retorikk og lærdomstradisjoner i før- og tidlegmoderne tid og/eller følgende valgmemner i spesialisering/anbefalte frie studiepoeng: - RET102 / Klassisk retorikk - NOFII06 / Norrøn mytologi - NOFII12 / Norrøn litteratur i omsetjing - NOFII01 / Norrønt språk - GRE101 / Gresk elementærkurs - GRE102 / Gresk prosa og gramatikk - LAT102 / Latin: Prosa og gramatikk I - LAT103 / Latin: Prosa og gramatikk I - HIM101 / Oversyn over Midtøstens historie			* KUNKLAS250 og KUNKLAS201 er obligatoriske enten i 4. eller 6. semester. * For studenter som ikke skal på utveksling anbefales KUNKLAS201 4. semester og KUNKLAS250 6. semester. * For studenter som skal på utveksling (5. & 6. semester) er 4. semester anbefalt semester for obligatoriske emner på 200-nivå.

5	Høst	Til sammen 30 stp satt sammen av følgende valgemner i spesialisering/anbefalte frie studiepoeng: - KUNKLAS206 / Områdestudium med ekskursjon - ANT202 / Antikkens litteratur - LAT107 / Middelalderlatin - HIS101 / Oversyn over eldre historie - HIS130 / Politiske systemer i antikken - ARK120 / Middelhavet, Nord-Europa og Norden frå ca. 500 f.Kr. til 1500 e.Kr. - ARK121 / Fordjuping i arkeologi i perioden 500 f.Kr. - 1500 e.Kr. - ARK122 / Fordjuping i arkeologi i perioden 500 f.Kr. - 1500 e.Kr. - ARK123 / Fordjuping i arkeologi i perioden 500 f.Kr. - 1500 e.Kr.	* 5. semester er anbefalt semester for utveksling.
6	Vår	Til sammen 30 stp satt sammen av ett eller to obligatoriske programemner: - KUNKLAS250 / Bacheloroppgave i kunst- og kulturhistorie - KUNKLAS201 / Kunst, retorikk og lærdomstradisjoner i før- og tidlegmoderne tid og/el følg valgemner i spesialisering/anbefalte frie studiepoeng: - ANT202 / Antikkens litteratur - LAT107 / Middelalderlatin - KUN 133 / Kunst, arkitektur og visuell kultur i tidleg nytid - KUN134 / Moderne kunst, arkitektur og visuell kultur - HIS101 / Oversyn over eldre historie - HIS130 / Politiske systemer i antikken - ARK120 / Middelhavet, Nord-Europa og Norden frå ca. 500 f.Kr. til 1500 e.Kr. - ARK121 / Fordjuping i arkeologi i perioden 500 f.Kr. - 1500 e.Kr. - ARK122 / Fordjuping i arkeologi i perioden 500 f.Kr. - 1500 e.Kr. - ARK123 / Fordjuping i arkeologi .	* KUNKLAS250 og KUNKLAS201 er obligatoriske enten i 4. eller 6. semester. * For studenter som ikke skal på utveksling anbefales KUNKLAS201 4. semester og KUNKLAS250 6. semester. * 6. semester er anbefalt semester for utveksling.

Studieretning i moderne kunst

De ansatte i det kunsthistoriske fagmiljøet som skal undervise i den nye studieretningen for *Moderne kunsthistorie*, (dvs. kunsthistorien etter 1750), under BA-programmet *Samtidens kunst og kultur*, har tatt Styringsgruppens anbefalinger til etterretning. På bakgrunn av dette, og etter tilpasningsdiskusjoner med resten av fagmiljøet, som er knyttet til

Bachelorprogrammet *Kunsthistorie og klassiske språk*, har vi utarbeidet følgende forslag til struktur og innhold for studieretning for *Moderne kunsthistorie*:

		Bachelor i samtidens kunst og kultur Studieretning for moderne kunsthistorie (fra 1750)			Merknader
1	Høst	Ex.phil	Ex.fac.	SAMKUL 100: Felles introduksjonsemne (10 stp.)	
2	Vår	KUN 135 Kunst, arkitektur og visuell kultur i perioden 1900-1970. (15 stp.)	KUN 136 Samtidens kunst, arkitektur og visuelle kultur. (15 stp.)		* begge emner er obligatoriske
3	Høst	KUN 143 Tidlig nytid (1400-1750) (15 stp.) (Emne fra "Eldre kunsthistorie og filologi).	KUN 144 Kunst, arkitektur og visuell kultur i perioden 1750 -1900.		* 143 er anbefalt * 144 er obligatorisk
4	Vår	Et emne hvert vårsemester, alternerende fra følgende emneportefolio: KUN 252 Fotografiets teori og historie KUN 255 Arkitektur og bygningsvern KUN 256 Områdestudium (Ekskursjonsemne) KUN 259 Kunsthistorisk særsemne (Aktuell forskning). KUN 260 Museologi: Utstillingsanalyse	SAMKUL 201 (fellesemne) (15 stp.)		* 201 er obligatorisk Disse emnene kan enten tas som BA-oppgave for BA-programmets egne studenter, eller som 15 frie studiepoeng for studenter fra andre studieprogrammer.
5	Høst	Frie stp./ utveksling			
6	Vår	Frie stp./ utveksling			

Den nye studieretningen åpner for en sterkere grad av spesialisering innenfor feltet moderne og samtidig kunsthistorie. Dette betrakter de involverte i programmet som positivt og viktig, ikke minst med tanke på framtidig samarbeid med det kommende nye kunsthøgskolen og det spirende forskningsmiljøet ved KODE. Vi ser også for oss at samarbeidet med Digital kultur kan åpne for at det kan utvikles tverrvitenskapelig forskning på det overlappende interessefeltet visuelle kunst og kulturstudier. Dessuten vil samarbeidet med teatervitenskap omkring fellesemnet SAMKUL 201 være av stor verdi for studentene i programmet.

Spesialiseringen innebærer for det første at det tilbys 3 kurs på 100-tallsnivå, KUN 135 (Kunst, arkitektur og visuell kultur i perioden 1900-1970), KUN 136 (Samtidens kunst, arkitektur og visuelle kultur) og KUN 144 (Kunst, arkitektur og visuell kultur i perioden 1750-1900), innenfor studieretning for moderne kunsthistorie. I tillegg legges det, i tråd med Styringsgruppens anbefalinger, opp til at studentene tar et eldre emne, KUN 143 (Tidlig nytid, 1400-1750) fra "Kunst- og kulturhistorie". Årsenheten vil være å velge fire emner av de seks 100-tallsemnene som tilsammen tilbys de to studieretningene "Kunst- og kulturhistorie" og "Moderne kunsthistorie".

De ekstra ressursene som nå tilføres 100-tallsnivået vil ikke medføre en økning i den totale ressursbruken som er knyttet opp mot denne delen av det kunsthistoriske fagmiljøet. For den foreslåtte strukturen innebærer i realiteten en ressursforskyvning mellom 100- og 200-nivå, for det første gjennom flyttingen av et allerede eksisterende samtidskunst-emne (det tidligere KUN 254) fra 200-til 100-nivå. Dessuten er undervisningstilbudet på 200-nivå nå begrenset til ett BA-oppgave-emne i vårsemesteret (i motsetning til nåværende studieplan der tilbys opp til flere emner på 200-nivå hvert semester).

Spesialiseringen i programmet er for det andre knyttet opp mot undervisningsportfolien som er foreslått knyttet opp på studieretningens 200-nivå. Denne er spesifikt innrettet i forhold til feltet moderne og samtid, med kurs i arkitektur og bygningsvern, fotografiets teori og historie, museologi/utstillingsanalyse – i tillegg til et ekskursjonsemne (Paris og Barcelona har vært populære destinasjoner), samt det åpne kunsthistoriske saremnet KUN 259 (som blant annet gir rom for fordypning i ny, aktuell forskning innenfor studieretningens spesialiseringer).

Erfaringene tilsier at disse spesialiserte 200-emnene også tiltrekker studenter fra andre miljøer, blant annet fra kulturvitenskap, Bergen Arkitektthøgskole og journalistutdanning/Infomedia-miljøet. Det vil derfor være en fordel å åpne disse kursene, slik at de ikke utelukkende er lagt opp som BA-oppgave-kurs for studieretningens egne studenter, men også som åpne studier med semesteroppgave-eksamen fra studenter fra andre studieprogram og studieretninger.

Asymmetrien i ressursbruk mellom vår og høstsemester på 100-tallsnivå, oppveies til dels ved moderne kunsthistories bidrag til det allerede eksisterende tverrdisiplinære samarbeidet med teatervitenskap i fellesemnet SAS 14 ”Scandinavian area studies: Norwegian Art, Theatre and Cultural Studies” som går i vårsemesteret, samt bidraget til introduksjonsemnet SAMKUL 100.

Våre diskusjoner i fagmiljøet har så langt bare omfattet BA-nivået i den moderne studieretningen. Men det vil være naturlig at spesialiseringen innenfor det moderne feltet også følges opp med relevant undervisning på MA-nivå innenfor den strukturen som allerede er lagt for MA-programmet i kunsthistorie.

Master i kunsthistorie

De to bachelorprogrammene leder til felles masterstudium i kunsthistorie. Fagfellesskapene *Kunsthistorie og klassiske språk* og *Samtidens kunst og kultur* tilbyr hvert sitt emne i prosjektarbeid i masterstudiets første semester: KULFI301 og SAMKUL301. Begge er godkjent og studenter velger emne selv. Øvrige masteremner er felles.

Vi gjør oppmerksom på at emnet SAMKUL 301 var falt ut fra styringsgruppens anbefaling, og må settes inn. Master i kunsthistorie blir slik:

Master i kunsthistorie:			
HØST	KUN312	KULFI301 (fellesemne)	SAMKUL301 (fellesemne)
VÅR	KUN321	KUN323	Utveksling
HØST	Oppgave		
VÅR	Oppgave		

Programstyret i kunsthistorie

11. november 2016

Bilag:

Emneportefølje og ressursregnskap

Emneportefølje

Bachelorprogrammene i eldre og moderne kunsthistorie				
Ex.Phil		Ex.fac Akademisk skriving eller tekst og kultur		Samkul100 (fellesemne)(10 stp)/ Lat100, evt andre språkemner(fellesemne)
VÅR	KUN131 – Antikken (15 stp) (fellesemne)	KUN132-Middelalder (fellesemne) (15 stp)	KUN 135 – 1900-1970 (15 stp)	KUN136 – Samtidskunst(15stp)
HØST	KUN143 – Tidlig nytid (15 stp)	KUN144 – 1750-1900 (15 spt)		
VÅR	KULFI250- (15 stp)(fellesemne)	KUN252,KUN255, KUN256, KUN259, KUN260 – ett emne per semester KUN206	SAMKUL201 (15 stp)(fellesemne)	KULFI201 (15 stp) (fellesemne)
HØST	Frie stp/utveksling			
VÅR	Frie stp/utveksling			

Kritikkemnet som ble foreslått som fellesemne med teatervitenskap og digital kultur i programskissene kan ikke realiseres for moderne kunsthistorie, da dette forutsetter en deling av emnene i 10 stp.

Bredde/ spesialisering:

Årsstudiet i kunsthistorie:				
HØST	KUN143 – Tidlig nytid	KUN144 – 1750- 1900		
VÅR Velg to av emnene:	KUN131 – Antikken (15 stp)	KUN132- Middelalder (15 stp)	KUN 135 – 1900- 1970 (15 stp)	KUN136 – Samtidskunst(15s tp)

Master i kunsthistorie:			
HØST	KUN312	KULFI301 (fellesemne)	SAMKUL301 (fellesemne)
VÅR	KUN321	KUN323	Utteksling
HØST	Oppgave		
VÅR	Oppgave		

Samlet emneportefølje og ressursregnskap:

Estimerte undervisningstimer per emne, alle emner:

Vår:

KUN131 – 288 timer

KUN132 – 260 timer

KUN135- 286 timer

KUN136- 286 timer

KULFI201- 147 timer

SAMKUL201- 180 timer

KULFI250 – 98 timer

KUN252 - 174

KUN255 - 174

KUN256 – 174

KUN206 - 174

KUN259- 174

KUN260 - 174

KUN323 – 174 timer

KUN321 – 114 timer

KUN350 - 432 timer

Høst:

KUN143 – 351 timer

KUN144- 351 timer

SAMKUL100- 125 timer

SAS14 – 125 timer

NEU201 – 194 timer

KUN312 – 180 timer

SAMKUL301- 138 timer

KULFI301- 138 timer

KUN350 – 276 timer

Totalt ca 4220 (LITT HØYE ESTIMAT) timer per år (medregnet ett 250-emne, moderne kunsthistorie, ikke medregnet KUN206/256 som vil være et tilbud ca annethvert år)

Totalt vår: ca 2340 timer

Totalt høst: ca 1880 timer

Vår, moderne: 926 timer

Vår, eldre: 793 timer (967 med KUN206)

Vår, ikke fordelt på program: 620 timer

Høst, moderne: 739 timer

Høst, eldre: 683 timer

Høst, ikke fordelt på program: 456 timer

Undervisningsressurs per semester	
Jørgen Bakke	390 timer
Per Olav Folgerø	390 timer (364 fra høst 2018)
Bente Kiilerich	364 timer
Henning Laugerud	390 timer
Siri Skjold Lexau	364 timer
Siri Meyer	364 timer
Sigrd Lien	390 timer (364 fra høst 2018)
Sigrun Åsebø	390 timer
Totalt kunsthistorie, fast stab	3042 timer (2990 fra høst 2018)

Undervisningsressurs per semester, moderne kunsthistorie	
Sigrd Lien	390 timer (364 fra høst 2018)
Siri Skjold Lexau	364 timer
Siri Meyer	364 timer
Sigrun Åsebø	390 timer
Totalt moderne kunsthistorie, fast stab	timer 1508 (1482 fra høst 2018)

Undervisningsressurs per semester, eldre kunsthistorie	
Jørgen Bakke	390 timer
Bente Kiilerich	364 timer
Henning Laugerud	390 timer
Per Olav Folgerø	390 timer (364 fra høst 2018)
Totalt eldre kunsthistorie, fast stab	1534 timer (1508 fra høst 2018)

Det vil måtte settes av ressurser til forskningsfri. I utg.pkt. har hver vit. ansatt ett års fri hvert 7. år. I et fagmiljø med 7 stillinger vil det da være i praksis 6 stillinger i undervisning til enhver tid (utenom evt andre frikjøp).

7. november 2016

HF2018: høringssvar

Jeg viser til epost av Aleksander Morland 26. oktober 2016 som ber programstyrene levere sine svar ifm. styringsgruppens anbefalinger til ny studieprogramportefølje ved HF, jf. brev av HF 19. oktober 2016 med ref. 2015/12606-KIH og vedlegg 1 «HF2018 – Styringsgruppens Anbefalinger».

Programstyret for lingvistiske fag, som har ansvar for BAHF-SPRKV og MAHF-LING, diskuterte denne saken på møte 2. november (sak 9/16) og kom med følgende kommentarer.

Programstyret er fornøyd med at det fremdeles vil være et selvstendig bachelorprogram i språkvitenskap og et selvstendig masterprogram i lingvistikk; denne stabiliteten er en klar fordel for å tiltrekke seg og beholde studenter. Programstyret er også fornøyd med at styringsgruppen anbefaler de foreslåtte fellesemnene med nordisk og fremmedspråk.

Vedlegg 1 har noen faktiske feil under punkt 9: «*Språkvitenskap har fra studieåret 2016/2017 slått sammen bachelorprogrammene i datalingvistikk og språkteknologi [...]. Introduksjonsemne erstattes med ex fac. emne.*» Det er ikke slått sammen to bachelorprogram. Det er to spesialiseringer som er blitt slått sammen til én spesialisering, og det er spesialiseringene i lingvistikk og datalingvistikk, ikke datalingvistikk og språkteknologi, som ikke er ulike spesialiseringer. Videre har programmet ikke hatt et introduksjonsemne, men har alltid hatt Ex Fac i første semester.

Programstyret peker på at det er gjort betydelige strukturelle endringer i sine program allerede i forkant av arbeidet med HF2018, for at undervisningstilbudet skal stå i bedre forhold til de tilgjengelige ressursene. Ikke bare er det gjort innsparinger i antallet program og spesialiseringer, men emneporteføljen er innstrammet slik at programmene ikke lenger har alternative emner.

Det at emnetilbudet har blitt effektivisert til det minimale har konsekvenser ifm. fremtidige avganger i den vitenskapelige staben fra 2017. Skal man fortsatt ha et godt forhold mellom ressurser og tilbud i den nye programstrukturen, kan den forventede avgangen i slutten av 2017 ikke lenger kompenseres gjennom videre innstramming av emneporteføljen, men bør fakultetet gå inn for å beholde stillingen i lingvistikk og lyse denne ut i god tid.

Hilsen,

Prof. Koenraad De Smedt
leder, programstyre for lingvistiske fag

HF2018: Svar fra Allmenn litteraturvitenskap, LLE, på «Høring om styringsgruppens anbefalinger til ny studieprogramportefølje ved HF»

Staben i Allmenn litteraturvitenskap (ALLV) har mottatt og diskutert styringsgruppens anbefalinger. Det samme har Programstyret i ALLV.

1.

Hva angår bachelornivået, er ordlyden i styringsgruppens notat som følger:

«10. Bachelor i litteraturvitenskap

Videreføres som i dag, men styringsgruppen forutsetter at fagmiljøet i det videre arbeidet med HF2018 arbeider aktivt med utredning av fellesemner med andre program.

Fellesemner: Kanskje levere fellesemne i litteraturteori til Europeiske språk og litteraturer (5stp)» (s. 10)

Programstyret ser ikke noen problemer med å fortsette som før. Faget har vist seg fullt ut i stand til å tilby et adekvat og ambisiøst pensum på 100-nivå («den vestlige litteraturkanon») og en god vifte av seminartilbud på 200-nivået til en stabilt ganske høy studentmasse. Unntaksvis har faget bemanningsproblemer, men når de oppstår, har vi gode rutiner internt for å håndtere dem uten å svekke fagtilbudet og uten å strekke stabens ytelsessevne.

Vi ser frem til å fortsette den gode dialogen med faggruppene på «Europeiske språk og litteraturer» på Institutt for fremmedspråk (IF) og å utrede mulighetene for å gjøre vårt tilbud i litteraturteori på bachelornivå (vårt ALLV 201) tilgjengelig som fellesemne for litteraturstudenter på IF. Vi merker oss imidlertid at det opprinnelige forslaget fra ALLV og ulike seksjoner på IF (Fransk, Italiensk, Russisk, Engelsk; NB: ikke Tysk som opprinnelig motsatte seg samarbeid) om å skape et mer ambisiøst fellesemne, riktignok differensiert ut i fra de ulike språkseksjonenes ulike behov for inndekning av studiepoeng, i styringsgruppens anbefaling er redusert til 5 stp. Dette kan det være mulig å få til, men staben og programstyret undrer seg noe over reduksjonen.

Under programstyremøtet ytret studentrepresentantene en frykt for at et fast seminar i litteraturteori (med ikke-skiftende pensum) vil underminere den tradisjon faget har hatt med å tilby seminarer med skiftende innhold.

2.

Hva angår masternivået, er ordlyden i styringsgruppens notat den følgende:

«22. Masterprogram i litteraturvitenskap

Videreføres som i dag, men styringsgruppen forutsetter at fagmiljøet i det videre arbeidet med HF2018 arbeider aktivt med utredning av fellesemner med andre program.» (s. 16)

Heller ikke hva angår masternivået ser staben og programstyret noen problemer med å fortsette som før. Også på masternivå har faget gjennomgående vist seg meget godt i stand til å trekke til seg et betydelig antall studenter og å tilby et fornuftig spekter av ulike og skiftende seminarer, noe studentene i sine evalueringer både krever og setter stor pris på.

Et aktivt arbeid med å utrede fellesemner med andre program er mulig. For eksempel er det mulig å fortsette å utrede muligheten for å finne felles grunn med andre fag, hva angår «prosjektforberedende» seminar (i vår emneportefølje ALLV 301), kanskje især nordisk litteratur.

Studentrepresentantene er skeptisk til at ALLV 301, som de beskriver som meget viktig for dem, skal bli et for stort og for heterogent emne.

Konklusjon:

Allmenn litteraturvitenskap er et ganske sterkt fagmiljø. Stabens størrelse – per i dag åtte faste ansatte – er adekvat for å håndtere mengden av ulike oppgaver og for også i fremtiden å være en bærebjelke, undervisningsmessig og forskningsmessig, i faget allmenn litteraturvitenskap i Norge og Norden. Ikke desto mindre ser vi oss tjent med å fortsette med å utvikle fellesemner med andre fag på HF.

Bergen, den 14. november 2016.

Anders Kristian Strand

Førsteamanuensis Allmenn litteraturvitenskap

Fagkoordinator

Uttalelse om HF 2018 fra faggruppen teatervitenskap, LLE:

Teatervitenskap støtter styringsgruppens anbefalinger med de justeringer som må gjøres underveis i forhold til bachelor-program i Samtidens kunst og kultur (SAMKUL).

Justeringene i forhold til styringsgruppens anbefalinger vil måtte ta høyde for en litt annerledes modell for teatervitenskap, fordi det ikke blir mulig for kunsthistorie å være med på kunstkritikk som felles emne både for teatervitenskap, kunsthistorie og digital kultur. Når det gjelder MA kan vi støtte et forslag til felles emne i prosjektbeskrivelse (SAMKUL 301), samtidig som det er viktig å at den fagspesifikke delen blir ivaretatt av de respektive fagmiljøene. Det må også avklares hvem som har faglig ansvar for SAMKUL 301. Ved en feiltagelse er felles kurs i prosjektbeskrivelse for kunsthistories del ikke tatt med i den skjematiske oppstillingen. Det regner vi med blir korrigert i de endelige planene.

Bachelor i samtidskultur (SAMKUL) blir for teatervitenskaps vedkommende seende ut slik som det fremgår av revidert oppstilling:

Bachelor i samtidskultur, studieretning teatervitenskap					Merknader
1	Høst	Ex.phil. (10 stp)	Ex.fac. (10 stp)	SAMKUL100 (10 stp)	
2	Vår	TEAT111 Eldre teaterhistorie (15 stp) TEAT114 Forestillingsanalyse og teaterkritikk (15 stp)			TEAT114 Skuespillerkunst, scenografi og teaterkritikk erstattes av TEAT114 Forestillingsanalyse og teaterkritikk
3	Høst	TEAT112 Moderne teaterhistorie (15 stp) TEAT113 Dramaturgi (15 stp)			TEAT113 Dramaturgi og regi erstattes av TEAT 113 Dramaturgi
4	Vår	SAMKUL201 Estetisk teori (15 stp) TEAT252/253 Bacheloroppgave (15 stp)			TEAT211 legges ned og erstattes av SAMKUL201 Estetisk teori
5	Høst	Frie studiepoeng (15 stp). Anbefalt utvekslingsstudium i utland, f.eks. ulike praksisrelaterter teaterstudier, etc.			
6	Vår	Frie studiepoeng (15 stp). Anbefalte emneområder: kunsthistorie, digital kultur,			

		nordisk litteratur, litteraturvitenskap, kulturvitenskap, PRAKTINF.	
--	--	--	--

Faggruppen vil også understreke at det er viktig at teatervitenskap som studieretning blir synlig og søkbar i forhold til samordnet opptak. Teatervitenskap bør være søkbart, både på nynorsk og bokmål.

Uttalelsen er vedtatt av programstyremøte torsdag 10. november.

Knut Ove Arntzen,

Fagkoordinator

Høyringsvar til HF2018 - Styringsgruppa sine tilrådingar av 12.10.2016

Frå programstyret for nordisk, LLE

Styringsgruppa sine tilrådingar var oppe til handsaming på programstyremøtet for nordisk 07.11.2016. På grunnlag av diskusjonar i møtet og notat frå fagmiljøa, har vi utarbeidd fylgjande høyringsvar.

I hovudsak er programstyret tilfreds med framlegget frå Styringsgruppa sidan det ikkje skil seg frå det som blei sendt inn frå arbeidsgruppa. Likevel er det fleire punkt som vi ber om at fakultetet merkjer seg og som det må finnast tenlege løysingar på. Vi nemner her nokre av dei. Sjå elles vedlagde notat frå fagmiljøa.

Undervisningstilbodet vert no mindre variert enn tidlegare, noko både studentar og tilsette ser på som svært uheldig. Dette gjeld særleg framlegget om reduksjon av val på 200-nivået.

To reine 'norsk som andrespråk'-emne, kvart på 15 studiepoeng, vert lagde ned, noko som svekkjer andrespråksperspektivet i den nye andrespråks-spesialiseringa. Nordisk språk og litteratur må no ta vare på andrespråksperspektivet også i fellesundervisninga for spesialiseringane, noko som er ei uheldig utvikling.

Islandskmiljøet trekkjer fram reduksjonen frå 45 til 15 studiepoeng for islandsk som særst uheldig, noko som i praksis kan koma til å gje færre studentar med eksamen i emnet.

Islandsk språk er foreslått plassert i vårsemesteret for å kunna høva til rammene i planen, noko både islandsk- og norrøntmiljøet peikar på er uheldig av di det er eit utbreitt ynskje blant Erasmus-studentane om å ta emnet om hausten.

Av omsyn til likestilling mellom språk og litteratur meiner programstyret at *Språk og kommunikasjon* og *Tekst og kultur* må plasserast i førstesemesterstudiet.

Bergen 14. november 2016

Gunnstein Akselberg
Leiar av programstyret for nordisk

5 vedlegg:

- 1 Notat til høyringssvaret frå nordisk litteratur Christine Hamm
- 2 Notat til høyringssvaret frå islandsk frå Thorsteinn Indridason
- 3 Notat til høyringssvaret frå nordisk språk ved Ivar Utne
- 4 Notat til høyringssvaret frå norrøn filologi ved Jens Eike Schnall
- 5 Notat til høyringssvaret frå studentane ved Ingrid Elisa Fjeldstad og Ane Berland Opheim

Islandsk og HF-2018

Notat til programstyret i Nordisk

Islandsk har vært tilbudt ved UiB siden 1950-tallet og UiB har hatt islandsklektorer helt siden 1962. Da undertegnet ble ansatt i 1996 ble islandsk undervist på mellomfag (2 timer i uken, høst og vår) og som delfag (språk, litteratur og samfunn, 6 timer i uken, vår). Rundt 2000-tallet ble opplegget endret slik at man laget to 15 stp. emner, Islandsk språk (høst og vår) og Islandsk litteratur og samfunn (vår) som en tilpasning til innføring av BA-programmer (Bologna-prosessen). Da ble det mulig å ta islandsk semesterfag (30 stp.) om våren. Senere ble Islandsk språk delt opp i to emner, Islandsk grammatikk og fonetikk (15 stp.) og Islandsk språk og samfunn (15 stp.). I dag kan UiB derfor tilby tre 15 stp.-emner i islandsk, dvs. Islandsk grammatikk og fonetikk (høst), Islandsk språk og samfunn (vår) og Islandsk litteratur og samfunn (vår). Det sistnevnte emnet har vært tilbudt sporadisk i de siste årene. Sist ble det opplegg om nobelprisvinneren Halldór K. Laxness. Det førstnevnte emnet har alltid hatt størst frammøte blant studenter og det skyldes delvis det at emnet har vært populært blant Erasmusstudenter som er her mest om høsten og de har tatt emnet som del av studiene sine i nordisk ved sine hjemmeuniversiteter (høsten 2014 tok rundt 10 Erasmusstudenter eksamen i emnet). Alle disse emnene er i dag tilknyttet BA-programmet i nordisk språk og litteratur på 200-nivå.

I dokumentene for HF-2018 som nå ligger framme til høring og senere vedtak er det forslag om å kutte islandsktilbudet ned fra tre emner til ett emne, dvs. om 67%. Det ser slik ut på papiret at islandsk er det faget som tar forholdsvis det tyngste kuttet blant de nordiske emnene. I tillegg skal det ene emnet som gjenstår, Islandsk grammatikk og fonetikk (nb. ikke sikkert at innholdet blir det samme) flyttes fra høst til vår. Det har for det første den umiddelbare negative konsekvensen at rekrutteringsgrunnlaget for emnet, de tidligere nevnte Erasmusstudentene, fjernes og for det annet da ender emnet opp i konkurranse med emnet norrønt språk om de samme studentene. Dette er i strid med avtalen mellom norrønmiljøet og islandsk om å unngå kollisjoner av denne typen. I nåværende forslag blir kollisjonen likevel realiteten.

Fra islandsk sin side er dette ikke noe godt forslag som nå presenteres. For det første da reduseres tilbudet om 67% og for det annet da vil det ene gjenstående emnet flyttes fra høstsemesteret som svekker rekrutteringsgrunnlaget betydelig og for det tredje vil emnet kollidere med nærslektet emne som er norrønt språk.

Nå kan man spørre om alt dette er nødvendig i denne sammenhengen. Det har jeg liten tro på og jeg kan i hvert fall ikke være med på det at islandsktilbud som har eksistert fra 1950-tallet nå skal reduseres såpass kraftig at det blir nesten ikke noe igjen. Dette reduserer også kraftig det 'nordiske' innslaget i BA-programmet i nordisk språk og litteratur da også Språk i Norden på 200-nivå ser ut til å forsvinne, og reelt spørsmål er om selve programtittelen kan forsvares hvis HF-2018 forslagene blir vedtatte som de er.

Penger kommer og går men det kan bli vanskelig å gjenopprette emner som en gang har vært kastet. Jeg ber derfor programstyret vurdere alternativer; for eksempel om ikke islandsk kan tilbys i en eller annen form i høstsemesteret i tillegg til det som nå er foreslått om våren og at Islandsk litteratur og samfunn får leve videre i den form som den har vært, tilbudt hvis det var ressurser til det. En idé er å tilby det sporadisk som del av nordisk litteratur på 200-nivå.

Thorsteinn G. Indridason

HF 2018: Høringssvar fra litteratene (til programstyremøte 7. november, altså: utkast!)

Nordisk litteratur ser med glede at forslagene for programporteføljen som arbeidsgruppen «Nordisk og lingvistikk» sendte inn, åpenbart ble forstått og godkjent av styringsgruppen. Ikke minst er det godt å se at programmet nå skal kunne tilbys uten at lingvistikk blir en studieretning i et felles program.

Programstrukturen ved nordisk er allerede svært komplisert, fordi nordisk hele tiden må passe på forpliktelsene programmet har overfor lektorprogrammet, retorikkprogrammet og kjønnsprogrammet. Derfor er det ikke ønskelig med et fremtidig samarbeid på programnivå heller, verken med lingvistikk eller allmenn litteratur.

Utfordringene vi ser med anbefalingene styringsgruppen legger frem berører først og fremst to aspekter, som også ble diskutert i arbeidsgruppen.

1) Nordisk litteratur forstår det slik at det ikke finnes noen forståelse for ønsker om dublering på 100-nivå. Men vi vil gjerne understreke at vi har gjort gode erfaringer med nettopp dette, blant annet fordi de fleste tilreisende studenter fra utlandet ønsker å følge nettopp NOLI 102. Det er også slik at vi legger opp til progresjon, og da er det dumt å risikere studenter på NOLI 103 som ikke har tatt NOLI 102. Studenttallene fra våre kurs (Noli 102 og 103) tilsier neppe at vi må legge ned vårt eksisterende «doble» tilbudet av den grunn-- tvert imot mener vi at det er disse kursene som bidrar til rekruttering oppover.

2) Vi var i utgangspunkt skeptisk til den drastiske forenklingen på 200-nivå, som planen nå legger opp til. Ikke bare vil våre 200-kurs nå være svært fulle, med de pedagogiske utfordringene det medfører. Men vi vil også kunne oppleve at våre 300-kurs blir svært eksklusive, med få studenter som tar dem. I tillegg får jo 200-studentene færre valgmuligheter. Det spørs om den administrative gevinsten – forenklingen av systemet – rettferdiggjør dette store inngrep i det eksisterende tilbudet på 200-nivå. Litteratene kunne ønske seg en ny diskusjon om de såkalte «heisemnene».

For fagmiljøet nordisk litteratur, Christine Hamm (fagkoordinator)

Høringssvar HF2018 frå norrønmiljøet

Me ber om at *både* Språk og kommunikasjon og Tekst og kultur vert med på førstesemesterstudiet for studentane våre av omsyn til likestilling mellom språk og litteratur. Det gjeld alle tre studieretningane nordisk språk og litteratur, norsk som andrespråk og norrøn filologi.

Angåande merknadane frå islandsk:

Norrønt går ikkje inn for at "ein avtale mellom norrønmiljøet og islandsk" - som eg ikkje er informert om – skulle brytast eller at rekrutteringa til islandsk skulle svekkast. Tvert imot prøver norrønt å motivera studentane sine til å ta moderne islandsk òg, og dette speglast i den nye programstrukturen ved at eit emne i moderne islandsk skal erstatta eit norrønt emne på 200-nivået. Me har det uttrykkelege ynske å styrka islandsk ved UiB, og norrønt og islandsk kan fungera veldig bra som kombinasjon. Det er viktig og opplagt at UiB har eit tilbod på moderne islandsk i haustsemesteret òg, også med tanke på Erasmusstudentane.

Jens Eike Schnall

Signe Nilssen

From: Ivar Utne
Sent: 3. november 2016 13:46
To: Signe Nilssen
Cc: Ann-Kristin Helland Gujord
Subject: HF2018-kommentar frå nordisk språk-miljøet (NOSP, NORAN)

Signe (programstyret for nordisk)
Kopi til Ann-Kristin H. G. (koordinator for NORAN)

Fagmiljøa i nordisk språk og norsk som andrespråk har ikkje merknader til framlegget om HF2018.

Vi ber om at både Språk og kommunikasjon og Tekst og kultur blir med på førstesemesterstudiet for våre studentar av omsyn til likestilling mellom språk og litteratur. Det gjeld alle tre studieretningane nordisk språk og litteratur, norsk som andrespråk og norrøn filologi.

Det er aktuelt å diskutere detaljar i tilhøvet mellom NORAN og NOLI seinare, men det bryt ikkje med føresetnadene i framlegget.

3.11.2016

Ivar Utne
Fagkoordinator i nordisk språk

Signe Nilssen

From: Ane Berland Opheim <Ane.Opheim@student.uib.no>
Sent: 7. november 2016 13:09
To: Gunnstein Akselberg; Signe Nilssen; Ingrid Elisa Fjeldstad
Subject: Fra studentene om HF2018

Hei,

Vi har sett litt nærmere på dokumentene for HF2018. Vi er tvilende til de kuttene og reduksjonene som er fremlagt, og vi er bekymret for konsekvensene dette kan få for studentene. Tilbudet vil gi mindre valgfrihet, og derfor hindre studentene i å se bredden i nordiskfaget. En styrke ved nordiskfaget slik det fremstår i dag er nettopp muligheten til å velge blant flere og ulike fagretninger, og vi ser med bekymring på dette om denne muligheten forsvinner. Et eksempel ser man på bachelornivå, der muligheten til fordypning i et forfatterskap eller annet vil forsvinne på 200-nivå, og man vil stå igjen med NOLI250/NOLI251 (?) som i størst grad fokuserer på litteraturteori. Grunnen til at dette eksempelet gis er fordi det viser et viktig moment ved nordisk, muligheten til å fordype seg mot det å skaffe en videre oversikt, to viktige perspektiv som følger hverandre. Vi ser også et problem med at "heisemnene" mellom 200-nivå og 300-nivå forsvinner. At NOLISP100 vil forsvinne kan vi ikke si så mye om, men det kan være en fordel å anbefale både Tekst og kultur og Språk og kommunikasjon for førstesemestersstudenter.

Annet kunne nok også vært kommentert fra vår side, men det viktigste er at vi er bekymret for hva disse reduksjonene vil kunne komme til å bety for nåværende og framtidige nordiskstudenter.

Mvh
Ingrid og Ane

Tilbakemeldingar til instituttleiinga frå Instituttutvalet

Fråsegna er skriven på bakgrunn av tilbakemeldingar frå dei følgjande fagområda som møttest på IU-møtet den 9.november 2016: Digital Kultur, Litteraturvitskap, Nordisk, Språkvitskap.

Klassisk møtt ikkje, men har gjeve tilbakemeldingar utanom møtet.

Manglande fagområda: Kunsthistorie, Teatervitskap

Tilbakemelding til programstyret angående endringar av fag og HF2018.

Mange av IU sine medlemmar deler dei same meiningane som andre fagområde, men for å ikkje repetere så har vi ikkje teke dei punkta med i alle underpunktene.

Littvit:

- Ulike tankar om instituttet si formeining om kva for ei rolle studentane eigentleg har i HF2018 og tverrfagleggjering av fag. Tilbakemeldingar frå studentane er at dei føler at dette er ei sak for instituttleiinga, leiinga på HF, og at om studentane har formeiningar så spelar det inga rolle likevel.
- Problematisk at det blir innskrenkande valfag på litteraturvitskap
- Studentane fremmar frykt for at innskrenkinga av valfag vil gjere studiane mindre forskingsbaserte og tidsaktuelle, ei førelsningsform fleire av studentane har gjeve uttrykk for at dei set pris på.

Nordisk:

- Ser godt ut, ikkje nokon store problem med programstyret sine endringar
 - I det nye forslaget står NORLi103 og NOSP103 som valfrie emne, men studentrepresentantane var under inntrykk at desse faga var obligatoriske. IU vil ha dette forklart.
 - Studentane er bekymra med tanke på fagtilbodet på 200-nivå. Færre fag vil bli tilbudd og fag vil ikkje lengre vere felles for 200- og 300-nivå. Dette avgrensar vår valfridom og gjer løpet meir straumlinjeforma.

Digitalkultur:

- Skal slås saman med studieretningane teatervitskap og kunsthistorie. Studentane frå digital kultur er misfornøgde med dette og at nokon av faga som skal fjernast.
- Studentane får ikkje vere med på avgjerder og føler dei viktigaste avgjerdene var tekne før dei blei involvert i saka. Mogelegheiter for å protestere finst, men vanskeleg å sei kva for ein effekt det vil ha.
- Tykkjer studieretninga burde vere retta meir mot innovasjonen og det som skjer eksternt, og føler at digital kultur på veg bort frå dette.
- Studentane ynskjar å behalde namnet Digital kultur, samstundes som dei føler et tverrfakultet samarbeid med nye mediar, informatikk, mediavitskap eller Bergen Media City, hadde vore betre.

Språkvitskap:

- Tilbakemeldingane frå berre BA studentar. Nye studentar føler seg lurt, at dei har søkt på spesialiseringar som ikkje skal fortsette som før, ved å slå saman to emne (data- og allmenn lingvistik) - burde behalde eit godt emne enn slå saman til et halvdårlig. Fleire vurderer å byte studium på grunn av dette.
- Problematiske dialog og vanskeleg informasjon mellom instituttet og studentane, mykje kontrameldingar etc. Studentane har forklart at instituttet har gjort endringar utan å opplyse om desse endringane eller kva anna val dei hadde angående studieløpet. Oppfordrar til ærlegdom om instituttet sin tilstand og tydelegheit i planlegginga framover.
- Forslag: Lag nokon valfrie emne, kanskje samarbeid med nordisk/engelsk/ andre framandspråk? Særleg i samanheng med at Særpråk forsvinn.

Klassisk:

- Studentane ynskjar meir informasjon om samanslåinga. Studentane forstår at klassisk må endrast på lik linje med dei andre faga under HF2018, men er bekymra for at kunsthistorie kjem til å overskygge klassisk. Studentane meiner at ei samanslåing er mogeleg så lenge klassisk ikkje mistar sin studiekvalitet. Eit vellukka og godt gjennomtenkt studieløp ynskast om denne samanslåinga blir sett i verk. Eit sentralt vilkår må vere at dersom dei to linjene skal leggjast under same studieprogram må det finnast ei klar samanheng mellom retningane. Dette må innebere eit forsikrande arbeid slik at det finnast koplingar på kursnivå mellom kunsthistorie og dei klassiske språka, slik at ein ikkje berre held fram med sitt utan å einse det andre feltet.
- Å leggje språkkunnskapar inn i kunsthistoria kan gje veldig mening, men spørsmålet er om det vil fungere motsett veg. Noko som kan vere eit resultat av dette er dei klassiske faga blir endå meir marginalisert enn det dei allereie er.
- Kunsthistorie ynskjar dessutan at namnet sitt blir i studiet, men dette kan føre til at dei klassiske faga – og interessa for dei – blir mista i skuggen av kunsthistorie. Slik mistar klassisk mogelegheita til å profilere seg for nye studentar. Det vill difor vere ynskjeleg at namnet på faget må gje tydeleg teikn på at det inneheld klassisk gresk og latin.
- Det har også vore foreslått å leggje klassisk saman med nordisk. Dette kunne kanskje hatt ei meir logisk samanheng sidan ein studerer eit gammalt språk, nemleg norrønt.
- Det overordna poenget må altså vere at klassisk ikkje blir overkøyrd av kunsthistorie og forsvinn inne i studieløpet deira. Om dette skal skje så må fagtilbodet forsterkast vesentleg.

Generelt:

- Namna på fag som er vortne samanslått er vanskelege og lite presise. IU føler at dette kan vere vanskeleg for nye studentar å vite kva dei går til. Dette kan ha effekten at desse studieretningane mister fleire potensielle studentar.
- IU ser eit problem at retorikk og kunsthistorie fjernes frå mulige bachelor. Same gjeld KVIK, er dette i samsvar med tidsanda?
 - Masterprogramma blir likevel slik dei står i dag. Dette kan verke forvirrande for studentane, men IU uttrykkjer forståing for dette.
- IU ynskjar meir ærlegdom og openheit om situasjon på LLE og HF. IU ser og veit at mykje av problematikken knyt opp til desse strategiane og HF2018 er på grunn av manglande middel. Studentane opplev derimot endringane som "ut av det blå" og IU foreslår meir open info om endringane og grunngjeving for endringane.

- Spørsmål om austasiatiske språk BA og obligatorisk utveksling – kan det krevjast? Kvifor er det særskilt for dette språkfaget og ikkje alle språkfag? IU føreslår om å gje utveksling høgare sum studiepoeng for å gjøre det attraktivt, viss det er det som er målet.
- Ynskje frå UI og studentar om å få direkte og klar innkalling til møter som omhandlar HF2018, slik at det ikkje blir misforståingar om vår invitasjon til deltaking.

Det humanistiske fakultet

Referanse

2015/12606-STME

Dato

25.11.2016

HF2018 - Høyringsvar frå FOF

Syner til brev frå HF av 19.10.16, der instituttet blir bede om å uttale seg om styringsgruppa sine tilrådingar for prosjektet HF2018. FoF har sendt styringsgruppa sine tilrådingar til fagstudieutvalet og programstyret i retorikk og bedt om innspel. Desse innspela har blitt diskutert i instituttrådsmøte ved to høve, den 26.5.2016 og 8.9.2016.

Styringsgruppa tilrår at programma ved instituttet (bachelorprogram i retorikk, bachelorprogram i filosofi, masterprogram i filosofi) blir vidareført som i dag, og at arbeidet med utreiing av fellesemne med andre program fortset. FoF har ingen spesielle merknader til dette. Forslaget er også i samsvar med fagmiljøet sine ønskjer.

Når det gjeld bachelorprogrammet i retorikk så vil instituttet i 2017 evaluere antall studentar/gjennomstrøyming sett opp mot ressursbruk.

Instituttet vil også i løpet av 2017 sjå på moglegheita for å redusere emneportefølja på fagstudiet i filosofi.

Reidar K. Lie
instituttleiar

Ståle Melve
seniorkonsulent

Dette er eit UiB-internt notat som blir godkjent elektronisk i ePhorte

Institutt for filosofi og
førstesemesterstudium
Telefon 55 58 23 82
fof@hf.uib.no

Postadresse
Postboks 7805
5020 Bergen

Besøksadresse
Sydnesplass 12-13
Bergen

Sakshandsamar
Ståle Melve
55583271

Høringsuttalelse fra SKOK om styringsgruppens anbefalinger til HF 2018

SKOK har mottatt invitasjon til høring om forslag til ny studieprogramportefølje ved Det humanistiske fakultet, og har diskutert utkastet i staben. Vi har forståelse for behovet for å gå igjennom studieprogramporteføljen, og håper prosessen vil resultere i at et godt og bredt fagtilbud opprettholdes ved HF.

I styringsgruppens anbefalinger er BAHF-KJØNN omtalt i en setning:

"13. Bachelorprogram i kjønnsstudier Det bør vurderes om bachelorprogrammet har nok programstudenter som gjennomfører i forhold til ressursbruk. Det kan være et alternativ å tilby et årstudium eller kun kjønnssemner."

SKOK har følgende kommentarer:

- 1) Vi opplever at prosessen rundt 2018 i mindre grad enn vi hadde ønsket har åpnet for å fremme tverrfaglig samarbeid *mellom* institutter og sentre, og savner et tydeligere grep fra fakultetet sin side. Et slikt grep som vi etterlyste tidligere i prosessen var konkrete forslag om endring i studiepoengtildeling. Et annet var en mer overordnet diskusjon av fellesemner. Det er en fare for at samarbeid nå i for stor grad beror på hvilke avtaler de enkelte fagmiljøene har klart å forhandle fram med andre fagmiljøer, heller enn en systematisk og helhetlig tenkning om oppbygning av fakultetets framtidige programportefølje.
- 2) Vi minner om brev fra SKOK-styret og tidligere innspill fra SKOK i forbindelse med HF2018. Bachelorprogram og årstudium i kjønnsstudier administreres av HF-Fakultetet, men fyller også en alluniversitetsfunksjon. I SKOK sitt mandat, som er vedtatt i universitetsstyret, heter det at senteret skal ha som formål, i samarbeid med fakultetene, å initiere utvikling av undervisningstilbud innenfor området kjønnsforskning. Bachelorprogrammet tilbys med spesialiseringer innenfor både HF og SV-fag, og årstudiet og emnene tilbys til studenter ved alle fakultet. SKOK-styret oppfordret i sitt brev Det humanistiske fakultet til å arbeide med å finne løsninger på eksisterende barrierer for tverrfakultært samarbeid. I tillegg påpekte styret at vurderinger som har konsekvenser for UiBs samlede undervisningstilbud innen kjønnsstudier må skje i dialog med SKOK, med SKOK-styret og de andre fakultetene. Disse overveielser om tverrfakultære studieprogrammer gjenspeiles ikke i styringsgruppen korte omtale av BAHF-Kjønn.
- 3) BAHF-Kjønn har foreløpig hatt lav uteksaminering av programstudenter. SKOK har imidlertid jobbet systematisk for å øke rekruttering og gjennomstrømning de siste to årene. Vi hadde svært gode søkertall sist år, og kan allerede vise til betydelig økning av studenter i de kullene som går ut de nærmeste årene.
- 4) SKOK tilbyr allerede et årstudium i kjønnsstudier, noe som ikke framgår av formuleringen i styringsgruppens anbefalinger. Årstudiet ble opprettet på anbefaling fra en arbeidsgruppe med medlemmer fra SKOK, HF-Fakultetet og SA som ble nedsatt i 2014 og gikk igjennom ulike mulige modeller for undervisning i kjønnsstudier v/UiB. Tanken var at et årstudium kunne bidra til å styrke bachelorgraden. Ettersom årstudiet ble igangsatt høst 2016 er det

vanskelig å vurdere ennå om opprettelsen av et årsstudium har hatt den ønskede positive effekt. SKOK har også hatt samtaler med visedekan for utdanning om muligheten for på sikt å gå over til et årsstudium pluss en mastergrad i kjønnsstudier som alternativ til det nåværende opplegget. Dette alternativet gjenspeiles ikke i styringsgruppens formulering, som bare nevner årsstudium og enkeltemner som alternativer til det nåværende opplegget.

- 5) Arbeidsgruppen for kjønnsstudier HF2018 har kommet med flere innspill til ressursbesparelse som ikke er nevnt i styringsgruppens anbefalinger. Blant annet gjelder det bruk av kjønnssemner som fellesemner og obligatorisk valgfrie emner ved studiene ved HF. Eksterne finansieringsinstanser så som NFR og EU krever i økende grad at kjønnspektiver integreres i forskning. Å satse på å utvikle fellesemner og obligatoriske valgfrie emner innen kjønn vil kunne gjøre fremtidige forskere ved HF og UiB bedre i stand til å møte disse kravene. Ved Universitetet i Stavanger har man for eksempel integrert kjønnssemner i lektorutdanningen da slik kompetanse i økende grad etterspørres i skolene. Det finnes kjønnssemner innenfor noen av studieprogrammene v/HF, men disse er ofte personavhengige og lite robuste. En styrkning av samarbeidet mellom institutter og SKOK om disse emnene ville kunne gjort fagmiljøet knyttet til kjønnsstudier mer robust og gitt studentene en etterspurt kompetanse. Organiseringen av arbeidsgrupper i HF2018 etter instituttgrenser og manglende fokus på muligheter for samarbeid mellom institutter har etter vår mening vanskeliggjort utvikling av slike tverrgående initiativer.

AVD: STUDENTUTVALGET

Bergen, 23.11.2016

Vår ref:

Dykkar ref:

Høringssvar til HF2018 fra HSU

I forbindelse med forslaget til ny studieprogramportefølje som styringsgruppen sendte ut på høring den 24. oktober har Humanistisk Studentutvalg (HSU) undersøkt hva studentene ved HF synes om de nye forslagene.

Kontakt med studentene

HSU har fått innspill fra studentene fra mange forskjellige kanaler. Gjennom å gjøre studentene bevisst på at forslaget og dets innhold via mitt.uib og facebook har vi mottatt noe respons på mail og melding. Vi har også tatt direkte kontakt med fagutvalg for å høre deres syn på endringsforslagene. Arrangementet vårt «HF2018-høring» har vært hovedkilden vår til å vite hva flere av studentene tenker om endringene med omtrent 60 oppmøtte. Utenom disse kanalene, så består styret i HSU av representanter fra flere program: nordisk, lektor, historie, arabisk, lingvistikk, teatervitenskap, religionsvitenskap, spansk og filosofi.

Struktur og innhold

Dette høringsinnspillet kommer til å være en kort oppsummering av hva som er studentenes inntrykk angående forslaget til ny studieprogramportefølje. Instituttutvalget (IU) ved LLE og studentutvalget ved IF har utarbeidet sine egne høringssvar som vil bli sendt som et vedlegg i sin helhet. Derfor kommer vi ikke til å gå så detaljert igjennom de fagene som allerede er kommentert utfyllende av IU ved LLE og studentutvalget ved IF.

HSU vil kommentere på alle de foreslåtte nye 14 bachelorprogrammene i tur og orden. Angående masterprogrammene, så har bare den foreslåtte nedleggelsen av master i arabisk vært diskutert. Dermed vil det også være det eneste masterprogrammet som blir omtalt i dette høringssvaret.

Med hilsen

Fredrik Kolstad Rongved

Pernille Reitan Jensen

Leder, HSU

Nestleder, HSU

Innholdsfortegnelse:

Høringssvar til HF2018 fra HSU	1
Kontakt med studentene.....	1
Struktur og innhold.....	1
1. Bachelorprogram i historie og kulturvitenskap.....	3
2. Bachelorprogram i religionsvitenskap.....	3
3. Bachelorprogram i arkeologi.....	3
4. Bachelorprogram i filosofi	3
5. Bachelorprogram i europeiske språk og litteraturer.....	3
A. Tysk, fransk, italiensk og russisk.....	4
B. Spansk språk og latinamerikastudier, engelsk	5
6. Bachelorprogram i arabisk språk.....	5
A. Arabisk språk.....	5
B. Arabisk språk og midtøstenstudier/midtøstens historie	5
7. Bachelorprogram i østasiatiske språk og kulturer.....	5
8. Bachelorprogram i nordisk språk og litteratur.....	6
A. Nordisk språk og litteratur, norsk som andrespråk	6
B. Norrøn filologi	6
9. Bachelor i språkvitenskap.....	6
10. Bachelor i litteraturvitenskap.....	7
11. Bachelorprogram i samtidens kunst og kultur	7
A. Digital kultur.....	7
B. Teatervitenskap.....	7
C. Moderne kunsthistorie.....	8
12. Bachelorprogram i eldre kunsthistorie og filologi.....	8
13. Bachelorprogram i kjønnsstudier	8
14. Bachelorprogram i retorikk	9
15. Foreslått nedleggelse av master i arabisk	9
Oppsummering.....	9
Kommunikasjon.....	9
Forslagene	10
Engasjement.....	10

1. Bachelorprogram i historie og kulturvitenskap

Historiestudentene virker upåvirket av endringene som er foreslått og har få innvendinger. Under HF2018-arrangementet vårt kom det et spørsmål angående fellesfaget med kulturvitenskap, og om hva det ville være. Ifølge styringsgruppens anbefalinger skal dette fellesfaget være valgfritt for historiestudenter, men obligatorisk for kulturvitenskapsstudenter. Dermed var innvendingen basert på feilinformasjon. Innvendingen tyder likevel på at det kan være lurt å opprettholde forslaget slik som det foreligger.

2. Bachelorprogram i religionsvitenskap

Religionsvitenskapsstudentene virker upåvirket av endringene som er foreslått og HSU har ikke hørt noen innvendinger.

3. Bachelorprogram i arkeologi.

Arkeologistudentene virker upåvirket av endringene som er foreslått og har få innvendinger. Under HF2018-arrangementet var det derimot spørsmål om HF2018 ville påvirke den tverrfakultære kulturen som arkeologi har.

4. Bachelorprogram i filosofi

Filosofistudentene virker upåvirket av endringene som er foreslått og HSU har ikke hørt noen innvendinger.

5. Bachelorprogram i europeiske språk og litteraturer

Generelt om navnevalget «*europeiske språk og litteraturer*»: det kan være misvisende hvis engelsk og spansk er med. Et forslag som noen studenter har gitt er følgende: «Bachelorprogram i språk med litteratur».

Dersom bachelorprogrammet ikke inkluderte engelsk og spansk, så synes studentene at programnavnet fortsatt fungerte bra.

Forskjellige grupper har også kommentert kombinasjonen med språk og litteratur. En gruppe kommenterer følgende: «Denne løsningen med å forene språk og litteraturstudenter har ikke fungert på NTNU, vi er derfor skeptisk til at det fungerer her». (Kilde: HF2018-arrangement, notat)

A. Tysk, fransk, italiensk og russisk

Angående løsningene med de spesifikke studieretningene under bachelorprogrammet, så fikk vi inn følgende kommentarer:

En gruppe kommenterer at de er «... skeptisk til å få emnet [fellesemne 5 sp 200-nivå] under 5poengs fag, vi tror at antall poeng ikke henger sammen med det som skal læres (altså tenker vi det blir for mye jobb i forhold til hvor mange poeng man får)». (Kilde: HF2018-arrangement, notat) De fortsetter med å påpeke at idéen om et litteraturfag er god, men at det er foreslått å bli et 5poengs-fag er det problematiske.

Studentutvalget ved IF har derimot flere kommentarer angående de foreslåtte endringene og er kritiske til å redusere det språkspesifikke innholdet. Fagutvalgene for fransk og tysk kommenterer følgende:

Tilbakemeldingar frå noverande studentar ved IF viser at nettopp den språkspesifikke delen av studiet er ein viktig grunn til at studentane vel seg til UiB i staden for andre universitet. Erfaringar frå andre universitet med fellesemne er at det ikkje fungerer spesielt bra, og at studentar faktisk har bytt studiestad til Bergen på grunn av mangel på språkspesifikk undervisning. Mellom anna har det for fleire av desse medført at dei ikkje har fått sine eksterne kurs godkjente hos UiB – nettopp fordi felleskurset som vart gjeve på engelsk eller norsk ikkje passa inn i framandspråkprogramma ved UiB. Dessutan vart det søkt om overflytting til UiB grunna misnøye med fellesemna. I tillegg kan det vere uheldig at viktig terminologi ikkje blir lært på framandspråket.

Kilde: Kommentar frå studentutvalget ved IF, side 1.

De trekker fram mulige positive effekter ved denne sammenslåingen også, som at fagmiljøet blir større og at studiemiljøet kan tjene på å bli kjent med andre studenter på tvers av språkene. Et godt studiemiljø kan i seg selv tjene til bedre rekruttering.

Det må likevel understrekes at en mulig forbedring av fagmiljø og/eller studiemiljø kan ikke gå foran den språkspesifikke undervisningen. Dette mener fagutvalgene ved IF vil skade rekrutteringen mer enn det vil tjene. Samt lar heller ikke fagutvalgene for fransk og tysk seg overbevise om at disse endringene tydeliggjøre arbeidslivsrelevansen, heller tvert imot. Mer om tyskstudentenes innspill finnes i dokumentet «Kommentar frå studentutvalget ved IF» som ligger vedlagt.

Franskstudentene legger til at de synes det er positivt med mer litteraturteori, men er ikke like positiv til at det går på bekostning av samfunnskunnskap. Franskstudentene har også foreslått språkspesifikke seminargrupper (som TRANSHF) for å styrke språkpraktiseringen. Mer om franskstudentenes innspill finnes i dokumentet «Kommentar frå studentutvalget ved IF» som ligger vedlagt.

Italienskstudentene kommenterer at de ikke savner noe mer om europeisk historie, kulturhistorie eller litteraturteori, og innvender at «Forslaget til styringsgruppa har truleg ikkje studentanes beste som siktemål, men heller ei mogleg lønsbesparing på fakultetet.» (Kommentar frå studentutvalget

ved IF, side 3) Italienskstudentene ønsker seg heller mer bruk av språklaboratoriet og ellers mer praktisering av språket. De avslutter med at et kultur/historie-emne, dersom det skulle være nødvendig, burde komme seinere i løpet enn det som er foreslått. Mer om italienskstudentenes innspill finnes i dokumentet «Kommentar frå studentutvalget ved IF» som ligger vedlagt.

Oppsummering: Det er en enighet blant de berørte fagutvalgene ved IF om at fellesemner er vanskelig å gjennomføre fordi de mest sannsynlig vil erstatte språkspesifikk undervisning. De virker derimot positiv til å bli underlagt samme bachelorprogram, men det er muligens ikke et treffende navn som foreløpig er foreslått. Bekymringene går på framtidig rekruttering, men også på kvaliteten på den utdanningen studentene vil få dersom de foreslåtte endringene går igjennom.

B. Spansk språk og latinamerikastudier, engelsk

Den eneste innvendingen angående denne studiespesialiseringen er at det blir liggende under bachelorprogrammet for *europiske* språk og litteraturer.

6. Bachelorprogram i arabisk språk.

Det er kommet kommentarer på navnevalget for dette bachelorprogrammet. Navnet «Arabisk språk» kan være misvisende siden det inneholder studieretningene «arabisk språk» og «arabisk språk og midtøstenstudier/midtøstens historie».

Forslag til nye navnevalg: «Bachelorprogram i arabisk» eller «Bachelorprogram i arabisk og historie»

A. Arabisk språk

Ingen innvendinger på denne studieretningen.

B. Arabisk språk og midtøstenstudier/midtøstens historie

Flere har kommentert at denne studieretningen høres ut som en passende kombinasjon av to fag. Det kan være en styrke for fagene.

7. Bachelorprogram i østasiatiske språk og kulturer

En kommentar som kom under HF2018-høringen er at kinesisk og japanske er svært forskjellige både som språk og historisk. Det er vanskelig å finne fellesemner her som studenter av begge studieretninger kan ta nytte av. En student poengterte at det har vært gjort forsøk på å lage fellesemner tidligere, men det har ofte ført til et altfor stort fokus på Kina. Dette medfører at studenter av japansk føler at de har valgt feil fag.

Likevel, forslaget slik det foreligger nå har ikke noen fellesemner. Det gjør likevel det noe underlig at det ligger under samme bachelorprogram.

8. Bachelorprogram i nordisk språk og litteratur

Det er ikke meldt inn noen problemer med navn eller bachelorprogram her. IU ved LLE har behandlet denne posten direkte, og deres holdning er at de ikke har «nokon store problem med programstyret sine endringer».

IU foreslår også at kanskje språkvitenskap kan samarbeide med nordisk for å utvikle et fellesemne, men HSU har inntrykk av at dette dreier seg om et valgfritt emne.

Øvrige bekymringer angående dette foreslåtte bachelorprogrammet står utfylt i vedlegget «HF2018 – IU svarer».

A. Nordisk språk og litteratur, norsk som andrespråk

Som ovenfor. Øvrige bekymringer angående de foreslåtte fellesemnene står utfylt i vedlegget «HF2018 – IU svarer».

B. Norrøn filologi

Som ovenfor. Øvrige bekymringer angående de foreslåtte fellesemnene står utfylt i vedlegget «HF2018 – IU svarer».

9. Bachelor i språkvitenskap

En alvorlig bekymring er uttrykket av bachelorstudentene ved språkvitenskap. IU ved LLE har fått følgende tilbakemelding:

Nye studentar føler seg lurt, at dei har søkt på spesialiseringar som ikkje skal fortsette som før, ved å slå samene to emne (data- og allmenn lingvistikk) - burde behalde eit godt emne enn slå saman til et halvdårlig. Fleire vurderer å byte studium på grunn av dette.

Kilde: HF2018 – IU svarer, side 2.

Videre er det tydelig at kommunikasjonen mellom instituttet og bachelorstudentene på dette faget ikke har vært god. Mer om dette står i vedlegget «HF2018 – IU svarer».

10. Bachelor i litteraturvitenskap

Litteraturvitenskapsstudentene virker upåvirket av endringene som er foreslått og har få innvendinger. De er noe urolige over at det er foreslått å innskrenke valgfagtilbudet og frykter at dette vil gjøre studiene mindre forskningsbaserte og tidsaktuelle. Mer om dette står i vedlegget «HF2018 – IU svarer».

11. Bachelorprogram i samtidens kunst og kultur

HSU har ikke hørt noen innvendinger angående navnevalg for dette bachelorprogrammet. Angående foreslåtte fellesemner var innspillet under arrangementet vårt den 16. november at det foreslåtte fellesemnet virket bra, med det forbehold at det er nyttig for alle.

A. Digital kultur

Studentene fra digital kultur er misfornøyde med å bli slått sammen med teatervitenskap og kunsthistorie, kommer det fram fra IU ved LLE. De vil heller knytte seg tettere opp mot mediefag på SV for et tverrfakultært samarbeid. For eksempel vil Bergen Media City være interessant å arbeide med i framtiden. Studentene føler heller ikke at de blir hørt, men dette håper HSU vil endre seg blant annet gjennom dette høringsinnspillet. Mer om studentene fra digital kultur sine inntrykk om endringsforslagene finnes i vedlegget «HF2018 – IU svarer».

B. Teatervitenskap

Teatervitenskapsstudentene var ikke representert hverken på arrangementet til HSU, eller på møtet til IU ved LLE. HSU har derimot noen representanter fra teatervitenskap i sitt styre som har en sterk innvending mot å bli plassert som en studieretning i bachelorprogrammet «samtidens kunst og kultur». Deres innvending handler om trykket på *samtiden* i navnevalget for dette bachelorprogrammet. Det er også foreslått at bachelorprogrammet skal starte rundt år 1750, hvilket sammenfaller dårlig med hvordan teatervitenskap undervises i dag. Studentene HSU har vært i kontakt med sier at teatervitenskap handler mye om antikken, og dersom studieretningen skal følge programmet ved å starte sin tidsregning fra 1750 mister man klassikere som Shakespeare.

Hovedinnvendingen er dermed som følger: det vil være like naturlig å dele teatervitenskap inn i «eldre» og «samtid» som det er å dele kunsthistorie inn i de kategoriene.

C. Moderne kunsthistorie

Det har ikke lyktes HSU i å komme i kontakt med noen studenter fra kunsthistorie.

12. Bachelorprogram i eldre kunsthistorie og filologi

Studenter av gresk og latin uttrykker bekymring over faren for å bli overkjørt av kunsthistorie ved den forslåtte sammenslåingen. De ser seg positiv til at både de klassiske språkene og kunsthistorie kan ha god nytte av hverandre, men, som sagt, er det en bekymring for at forholdet mellom dem vil bli ujevn.

Studentene av gresk og latin ser også på andre fag som potensielle kandidater for sammenslåing. Spesielt nordisk er de positivt innstilt til for en alternativ sammenslåing.

Mer om gresk og latin sin innstilling til den foreslåtte sammenslåingen med kunsthistorie står i vedlegget «HF2018 – IU svarer».

Ellers har HSU mottatt kommentarer fra andre studenter som melder bekymring over navnevalget for dette bachelorprogrammet. Forstår videregående studenter hva navnet *filologi* innebærer? Det kan hende at dette navnevalget vil gjøre det vanskelig for rekrutteringen til fagene i framtiden. Forslag: er det mulig å bytte ut «filologi» med «språk»?

For øvrig får studentene av gresk og latin støtte av andre studenter i deres bekymring over styrkeforholdet mellom klassisk filologi og kunsthistorie.

13. Bachelorprogram i kjønnsstudier

Grunnet det uklare formuleringen om bachelorprogrammet i kjønnsstudier sin framtid, så har vi fått mange henvendelser fra studenter som mener at svaret er enkelt.

Nå er det mange søkere og studenter på programmet som ikke er med i statistikken om fullføring av studiet. Faget fortsetter også å øke sin relevans i dagens samfunn, og det vil derfor være imot tidens ånd å legge det ned. På bakgrunn av dette ser studentene det som uforsvarlig å legge ned bachelorprogrammet.

Fjerner man bachelorprogrammet så vil det få noen umiddelbare konsekvenser som at nye fag som er blitt lagt til på 200-nivå vil forsvinne. Fjerner man bachelorprogrammet vil det også være et tap for fakultetet, noe som har sammenheng med dens økende popularitet og aktualitet i samfunnet.

Fagutvalget jobber med å bedre gjennomføringen på bachelorprogrammet ved å bedre miljøet på studiet, i tillegg til å informere om hva utdanningen/graden innen kjønnsstudier kan brukes til i arbeidssammenheng.

14. Bachelorprogram i retorikk

Mange av de samme innvendingene som HSU har fått angående kjønnsstudier har også vært gjeldende for retorikk. Studentene spør seg om det er i tidens ånd å fjerne et fag som ser ut til å bli mer relevant med tiden.

15. Foreslått nedleggelse av master i arabisk

Studenter har uttrykket forståelse og, til dels, frustrasjon over dette forslaget. Forståelsen ligger i de ressursbesparende argumentene og forslaget om å fokusere på å styrke tilbudet på bachelornivå. Frustrasjonen handler om at dette ser ut til å være imot tidens ånd, et argument som er likt i diskusjonen av de to foregående bachelorprogrammene. Studentene som er kritisk til dette forslaget framhever at arabisk burde være svært arbeidsrelevant i disse tider.

Samtidig er det framhevet at mastertilbudet for master i arabisk ikke forsvinner, heller ikke ved UiB. Men vi må konkludere med at studentene er noe delt i denne saken, og man er redd for at dette svekker HF ved UiB.

Oppsummering

Avslutningsvis vil HSU trekke noen linjer og forsøke å gi et helhetlig inntrykk av hva studentene synes om prosessen HF2018 så langt, og hva deres inntrykk om forslagene er.

Kommunikasjon

Det er tydelig, for oss, at kommunikasjonen har vært dårlig. Flere studenter uttrykker at de er overrasket over prosjektet og noen kommenterer at det hele virker å komme «ut av det blå». I diskusjonen om enkelte saker blir det ofte tydelig at enkelte formuleringer er blitt tolket så dramatisk at noen studenter frykter for deres utdanning.

Ansaret for denne kommunikasjonen ligger hos alle. Studenter har klaget ovenfor instituttene over manglende informasjon, men også HSU har noe ansvar i hvordan denne saken blir diskutert, og fakultetet med hvordan forslag blir formulert.

Ut ifra engasjementet som studentene har vist i denne høringsrunden, så tror vi at de fortjener å vite (1) hvordan prosessen HF2018 kommer til å foregå framover (hva som skal avgjøres og når), (2) at deres blir hørt, og (3) hvorfor HF2018 er en nødvendig prosess. HSU er her sitt ansvar bevisst, men vi når ikke alltid ut til alle studentene selv hvor mye vi skulle ønske det.

Forslagene

Det er noe som går igjen i alle forslagene, og det er navnevalg. Det er vanskelig å velge navn til de foreslåtte bachelorprogrammene, men det virker som at de ofte kan være lite presise, eller at det noen ganger kan være vanskelig å forstå av målgruppen. Her har studentene for det meste redd for konsekvensene disse navnevalgene vil ha for rekrutteringen. Dermed tror vi i HSU at det er viktig å gjøre nærmere undersøkelser angående navnevalgene i målgruppen HF ønsker å rekruttere fra i framtiden.

Ellers er noen fag ukomfortabel med programmet de havner under, slik som Digital Kultur og Teatervitenskap. De føler at de ikke passer inn under bachelorprogrammet «samtidens kunst og kultur». Digital Kultur er redd for å miste kontakten med samfunnsvitenskapene, mens teatervitenskap er redd for å miste fokuset på antikken, renessansen, barokken og generelt hele tidsperioden før 1750.

Språkfagene er utilpass med fellesemnene som er foreslått. De er redd for at dette går ut over den språkspesifikke undervisningen, og at det vil senke den språklige kompetansen de ender opp med etter endt utdanning. De er derimot positive til å havne under samme program og tror at det vil styrke studie- og fagmiljøet.

Engasjement

HSU må få berømme studentenes engasjement i denne saken. Vi har fått inn to høringsvar (fra LLE og IF) på mail, i tillegg til at oppmøtet på arrangementet vårt den 16. november var stort. Studentene er interessert i å si sin mening om denne saken, men de er også interessert i å vite hva som faktisk skjer. Som nevnt ovenfor er ikke alle klar over alle implikasjonene av HF2018.

Vedlegg:

- Kommentar frå studentutvalet ved IF
- HF2018 – IU svarer

Med hilsen

Fredrik Kolstad Rongved

Leder, HSU

Her er eit høringssvar frå Studentutvalet ved IF. Dette dokumentet er basert på innspel frå studentane ved fransk, tysk og italiensk. Ikkje alle språka ved IF blir påverka av HF2018 i like stor grad, og det vil difor vere ulike meiningar om kor godt forslaget fungerer, men vi håper dette dokumentet får fram ulike synspunkt ein må ta omsyn til i vedtaksprosessen.

Kommentar frå studentutvalet ved IF

Bachelorprogram i europeiske språk og litteraturer – studieretning fransk, italiensk, russisk og tysk

Generelt/kommentar frå fransk og tysk

Studentane som blir påverka av det føreslått oppretta studieprogrammet bachelorprogram i europeiske språk og litteraturer – studieretning fransk, italiensk, russisk og tysk er bekymra over at innføring av fellesemne på norsk eller engelsk vil gå ut over den språkspesifikke delen av undervisninga. Dette er eit av dei første emna studentane tek i bachelorgraden, og det er dermed eit viktig tidspunkt i språklæringa. Tilbakemeldingar frå noverande studentar ved IF viser at nettopp den språkspesifikke delen av studiet er ein viktig grunn til at studentane vel seg til UiB i staden for andre universitet. Erfaringar frå andre universitet med fellesemne er at det ikkje fungerer spesielt bra, og at studentar faktisk har bytt studiestad til Bergen på grunn av mangel på språkspesifikk undervisning. Mellom anna har det for fleire av desse medført at dei ikkje har fått sine eksterne kurs godkjente hos UiB – nettopp fordi felleskurset som vart gjeve på engelsk eller norsk ikkje passa inn i framandspråkprogramma ved UiB. Dessutan vart det søkt om overflytting til UiB grunna misnøye med fellesemna. I tillegg kan det vere uheldig at viktig terminologi ikkje blir lært på framandspråket. Vi spør oss også korleis eit 10p-fag skal dekkje desse fire områda på ein tilstrekkeleg måte. Det dreier seg om fire store område med viktig historie, både sett frå kvart land si utvikling, men også i verdssamanheng. Både Russland, Frankrike, Tyskland og Italia har spelt og spelar ei viktig rolle i verdsbiletet.

Mange av studentane på 100-nivå i fransk og tysk er studentar på årsstudium. Dei tek berre 60 studiepoeng i språket, anten som andre undervisningsspråk eller som komplement til ei anna utdanning. Vi må hugse at desse 60 studiepoenga skal gje undervisningskompetanse i faget, og mange tar årsstudium nettopp på grunn av dette. Dermed risikerer vi no å få lærarar som berre har 50 studiepoeng i språket dei skal undervise i. Denne faktoren er svært uheldig for studentar i lektorutdanninga med fordjuping i eksempelvis fransk eller tysk. Opptaket til praktisk pedagogisk utdanning (PPU) vil også bli skadelidande av dette. Minimumskravet for å kvalifisere til opptak på PPU er 60 studiepoeng i to skulefag. Studentutvalet stiller seg undrande til korleis ein skal kunne vurdere opptak til PPU i til dømes tysk med berre fem tysk-kurs jf. 50 studiepoeng. At det siste fellesemnet på 10 stp har relevans til både det eine og det andre faget verkar vel og bra, men vi ser vanskeleg korleis dette skal kunne takast med i opptaksgrunnlaget for PPU når det verken er fransk eller tysk språk som inngår i emnet.

I forslaget står det at «Tysk og fransk får godkjent sine SAK-emner som fellesemner. Dersom SAK-emnene blir nedlagt skal minst 15 stp. erstattes av andre fellesemner».

Studentane syns det er uheldig dersom 15 stp eller meir i ein mastergrad i desse språka blir fellesemne. Det vil seie at 25 % av undervisninga på masternivå ikkje blir på fransk eller tysk, og studentane skal etter dette året vere i stand til å skrive ei masteroppgåve på 70-100 sider på framandspråket. På dette nivået har studentane studert språket så lenge at undervisning på norsk vil gå ut over deira faglege nivå og kvaliteten på studiet. I tillegg har desse emna gjerne fransk- eller tyskspråklege studentar, og slike fellesemne vil dermed ekskludere studentar frå å følgje emna. Dessutan faller det ganske naturleg at når ein søker seg inn på et masterprogram i eit språk, vil ein ha alt på det språket (les :tysk, fransk, spansk, russisk eller italiensk).

Vi spør oss også om det føreslåtte namnet på studieprogrammet er dekkjande for fagleg innhald og om det vil føre til auka rekruttering (jf. Styringsgruppa's mål med reforma). Trass dei føreslåtte endringane, vil det framleis vere framandspråket som er hovuddelen av studiet, og det meiner vi må komme klart fram av tittelen. Slik det er no kan det verke som om det dreier seg om Europastudium med fransk, italiensk, russisk eller tysk som valfag. Når elevar vel studieretning, vil tittelen på bachelorprogrammet vere det første dei ser, og for fagets rekruttering er det viktig at namn på studieretning speglar det faglege innhaldet.

Det vi ser på som positivt er at fire små fag kan knytte kontaktar mellom seg og dermed bli eit større fagmiljø. Sjølv om vi er svært opptekne av den språkspesifikke og kulturelle delen av undervisninga og studietilbodet, er det positivt for læringsmiljøet blant studentane at dei vil kunne omgå andre språkstudentar og dermed knytte kontaktar, få perspektiv på det dei driv med og utveksle erfaringar. Godt studiemiljø er viktig for rekruttering av nye studentar til bachelor og master, og vi trur at studiemiljøa kan tene på å bli kjent med kvarandre på tvers av språka. Ein annan positiv konsekvens er at fellesemna kan utfylle manglar ved studiet, dei kan bli underviste av ekspertar på området og opne for nye høve til fordjuping.

Men alt i alt meiner studentutvalet, basert på møte mellom studentrepresentantar frå dei ulike språka, at fellesemne passar dårleg for institutt for framandspråk. Kvaliteten på utdanninga blir svekka når studentane mistar undervisning på framandspråket. Dersom forslaget blir vedteke, vil berre 75 av 180 studiepoeng bli underviste på framandspråket. Vi er bekymra for at endringane vil gå ut over den faglege kvaliteten og studiets popularitet. I styringsgruppa's rapport står det at forslaga er framtidsretta og forhåpentlegvis vil bidra til auka rekruttering av studentar. Vi fryktar at forslaga tvert om vil føre til mindre rekruttering av studentar. På HSU si høyring vart det også sagt at reforma skal tydeleggjere arbeidslivsrelevans, men vi ser ikkje korleis innføring av fellesemna vil føre til dette.

Kommentar frå fransk:

I franskstudiet er det knytt mykje munnleg aktivitet gjennom undervisning, presentasjonar, samtalegruppe og munnleg eksamen til emna som blir erstatta. Det er uheldig at vi mistar språkspesifikk undervisning. Franskstudentane er til ei viss grad opne for å styrkje tilbodet ved å dra inn kompetanse frå andre seksjonar, men er opptekne av at det ikkje vil gå for mykje utover den språkspesifikke undervisninga. Historieundervisninga i fransk kan bli styrka av eit slikt fellesemne.

Franskseksjonen legg i tillegg opp til eit eige historie- og francophonie-emne på fransk i haustsemesteret. Desse endringane kan betre kultur- og historietilbodet franskstudentane har i dag. Studentane er også positive til å få inn meir litteraturteori. Like positivt er det ikkje at dei nye emna gjer at samfunnskunnskap og andre viktige emne forsvinn frå pensum eller blir kraftig reduserte. For franskstudentane kan fellesemne styrke historie- og litteraturkunnskapane, men svekke undervisninga i samfunns- og språkkunnskap. Eit forslag er å inkludere meir praktisk fransk i dei andre emna (t.d. samtalegrupper i litteratur) og passe på å ha fokus på samfunnskunnskap i fellesemnet. Eit alternativ kan vere å ha språkspesifikke seminargrupper (som i TRANSHF) utanom førelesingane i fellesemna.

Kommentar frå italiensk:

Kommentaren frå oss i italiensk er at desse evt. endringane vil ramme oss på bachelor-studiet om me vel å gå vidare på master-programmet, men ved for låg progresjon på bachelornivå vil me også bli ramma. Uansett, me saknar korkje meir europeisk historie, kulturhistorie eller teoretisk litteraturteori. Forslaget til styringsgruppa har truleg ikkje studentanes beste som siktemål, men heller ei mogleg lønsbesparing på fakultetet. Me ynskjer oss tvert om meir bruk av språklaboratoriet, med både munnlege og skriftlege språkøvingar. Etter eit første semester med svært lite italiensk så er det lite ynskjeleg å redusere italiensk-innhaldet i andre semester. Skulle det absolutt vere naudsynt med meir europeisk kultur/historie, så hadde det vore betre om det kom seinare i studiet.

Beste helsing,

Studentutvalet ved IF

Birgitte Vågnes Bakken – representant fransk

Sander Oliver Henriksen – representant tysk

Per Øyvind Kallekleiv – representant italiensk

Tilbakemeldingar til instituttleiinga frå Instituttutvalet

Fråsegna er skriven på bakgrunn av tilbakemeldingar frå dei følgjande fagområda som møttest på IU-møtet den 9.november 2016: Digital Kultur, Litteraturvitskap, Nordisk, Språkvitskap.

Klassisk møtt ikkje, men har gjeve tilbakemeldingar utanom møtet.

Manglande fagområda: Kunsthistorie, Teatervitskap

Tilbakemelding til programstyret angående endringar av fag og HF2018.

Mange av IU sine medlemmar deler dei same meiningane som andre fagområde, men for å ikkje repetere så har vi ikkje teke dei punkta med i alle underpunktene.

Littvit:

- Ulike tankar om instituttet si formeining om kva for ei rolle studentane eigentleg har i HF2018 og tverrfagleggjering av fag. Tilbakemeldingar frå studentane er at dei føler at dette er ei sak for instituttleiinga, leiinga på HF, og at om studentane har formeiningar så spelar det inga rolle likevel.
- Problematisk at det blir innskrenkande valfag på litteraturvitskap
- Studentane fremmar frykt for at innskrenkinga av valfag vil gjere studiane mindre forskningsbaserte og tidsaktuelle, ei førelsningsform fleire av studentane har gjeve uttrykk for at dei set pris på.

Nordisk:

- Ser godt ut, ikkje nokon store problem med programstyret sine endringar
 - I det nye forslaget står NORLi103 og NOSP103 som valfrie emne, men studentrepresentantane var under inntrykk at desse faga var obligatoriske. IU vil ha dette forklart.
 - Studentane er bekymra med tanke på fagtilbodet på 200-nivå. Færre fag vil bli tilbudd og fag vil ikkje lengre vere felles for 200- og 300-nivå. Dette avgrensar vår valfridom og gjer løpet meir straumlinjeforma.

Digitalkultur:

- Skal slås saman med studieretningane teatervitskap og kunsthistorie. Studentane frå digital kultur er misfornøgde med dette og at nokon av faga som skal fjernast.
- Studentane får ikkje vere med på avgjerder og føler dei viktigaste avgjerdene var tekne før dei blei involvert i saka. Mogelegheiter for å protestere finst, men vanskeleg å sei kva for ein effekt det vil ha.
- Tykkjer studieretninga burde vere retta meir mot innovasjonen og det som skjer eksternt, og føler at digital kultur på veg bort frå dette.
- Studentane ynskjar å behalde namnet Digital kultur, samstundes som dei føler et tverrfakultet samarbeid med nye mediar, informatikk, mediavitskap eller Bergen Media City, hadde vore betre.

Språkvitskap:

- Tilbakemeldingane frå berre BA studentar. Nye studentar føler seg lurt, at dei har søkt på spesialiseringar som ikkje skal fortsette som før, ved å slå saman to emne (data- og allmenn lingvistik) - burde behalde eit godt emne enn slå saman til et halvdårlig. Fleire vurderer å byte studium på grunn av dette.
- Problematisk dialog og vanskeleg informasjon mellom instituttet og studentane, mykje kontrameldingar etc. Studentane har forklart at instituttet har gjort endringar utan å opplyse om desse endringane eller kva anna val dei hadde angående studieløpet. Oppfordrar til ærlegdom om instituttet sin tilstand og tydelegheit i planlegginga framover.
- Forslag: Lag nokon valfrie emne, kanskje samarbeid med nordisk/engelsk/ andre framandspråk? Særleg i samanheng med at Særpråk forsvinn.

Klassisk:

- Studentane ynskjar meir informasjon om samanslåinga. Studentane forstår at klassisk må endrast på lik linje med dei andre faga under HF2018, men er bekymra for at kunsthistorie kjem til å overskygge klassisk. Studentane meiner at ei samanslåing er mogeleg så lenge klassisk ikkje mistar sin studiekvalitet. Eit vellukka og godt gjennomtenkt studieløp ynskast om denne samanslåinga blir sett i verk. Eit sentralt vilkår må vere at dersom dei to linjene skal leggjast under same studieprogram må det finnast ei klar samanheng mellom retningane. Dette må innebere eit forsikrande arbeid slik at det finnast koplingar på kursnivå mellom kunsthistorie og dei klassiske språka, slik at ein ikkje berre held fram med sitt utan å einse det andre feltet.
- Å leggje språkkunnskapar inn i kunsthistoria kan gje veldig mening, men spørsmålet er om det vil fungere motsett veg. Noko som kan vere eit resultat av dette er dei klassiske faga blir endå meir marginalisert enn det dei allereie er.
- Kunsthistorie ynskjar dessutan at namnet sitt blir i studiet, men dette kan føre til at dei klassiske faga – og interessa for dei – blir mista i skuggen av kunsthistorie. Slik mistar klassisk mogelegheita til å profilere seg for nye studentar. Det vill difor vere ynskjeleg at namnet på faget må gje tydeleg teikn på at det inneheld klassisk gresk og latin.
- Det har også vore foreslått å leggje klassisk saman med nordisk. Dette kunne kanskje hatt ei meir logisk samanheng sidan ein studerer eit gammalt språk, nemleg norrønt.
- Det overordna poenget må altså vere at klassisk ikkje blir overkøyrd av kunsthistorie og forsvinn inne i studieløpet deira. Om dette skal skje så må fagtilbodet forsterkast vesentleg.

Generelt:

- Namna på fag som er vortne samanslått er vanskelege og lite presise. IU føler at dette kan vere vanskeleg for nye studentar å vite kva dei går til. Dette kan ha effekten at desse studieretningane mister fleire potensielle studentar.
- IU ser eit problem at retorikk og kunsthistorie fjernes frå mulige bachelor. Same gjeld KVIK, er dette i samsvar med tidsanda?
 - Masterprogramma blir likevel slik dei står i dag. Dette kan verke forvirrande for studentane, men IU uttrykkjer forståing for dette.
- IU ynskjar meir ærlegdom og openheit om situasjon på LLE og HF. IU ser og veit at mykje av problematikken knyt opp til desse strategiane og HF2018 er på grunn av manglande middel. Studentane opplev derimot endringane som "ut av det blå" og IU foreslår meir open info om endringane og grunngjeving for endringane.

- Spørsmål om austasiatiske språk BA og obligatorisk utveksling – kan det krevjast? Kvifor er det særskilt for dette språkfaget og ikkje alle språkfag? IU føreslår om å gje utveksling høgare sum studiepoeng for å gjøre det attraktivt, viss det er det som er målet.
- Ynskje frå UI og studentar om å få direkte og klar innkalling til møter som omhandlar HF2018, slik at det ikkje blir misforståingar om vår invitasjon til deltaking.

Rapport – brukertest

Utført på elever ved:

Laksevåg videregående skole

Amalie Skram videregående skole

Innledning

Til sammen ni elever, fire jenter og fem gutter, ble intervjuet i brukertesten. Fire av elevene var fra Laksevåg videregående skole, og fem elever fra Amalie Skram videregående skole. Det var satt av 20-25 minutter til hver elev, og undersøkelsen ble utført ved at hver enkelt elev først ble vist navnet på studieprogrammet, og deretter studieretningene og svarte på spørsmål knyttet til dette. Avslutningsvis fikk de også spørsmål om hva de tenkte om jobbmulighetene, om praksis i utdanning og om utveksling. Her er spørsmålene som ble stilt:

- Hva tenker du at dette studieprogrammet handler om?
- Når du ser studieretningene, hva tror du at du vil lære om i dette studieprogrammet? Hva tror du kan jobbe med hvis du tar en slik utdanning?

Avslutningsvis ble følgende spørsmål stilt:

- Hvis noen av disse studieprogrammene fremhevet at de var gode på praksis, dvs. at du får arbeidserfaring i løpet av studiet, ville du da valgt det fremfor andre studieprogram?
- Hvis noen av disse studieprogrammene fremhevet at de var gode på utveksling eller hadde obligatorisk opphold i utlandet i studieløpet, ville du da valgt det fremfor andre studieprogram?
- Hva er viktig for deg i valg av studieprogram?

Vi testet navnene på følgende studieprogram:

Studieprogram	Studieretninger
BA i arabisk	1. Arabisk språk 2. Arabisk språk og midtøstenstudier/midtøstens historie
BA i historie og kulturvitenskap	1. Historie og 2. Kulturvitenskap
BA i eldre kunsthistorie og filologi	1. Kunsthistorie med eldre kultur – og lærdomshistorie og 2. Latin, gresk
BA i europeiske språk og litteraturer	Engelsk, Italiensk, Fransk, Spansk språk og latinamerikastudier, Tysk, Russisk.
BA i kjønnsstudier	
BA i nordisk språk og litteratur	1. Nordisk språk og litteratur 2. Norrøn filologi 3. Norsk som andrespråk

BA i retorikk	
BA i samtidens kunst og kultur	1. Moderne kunsthistorie 2. Digital kultur 3. Teatervitenskap
BA i språkvitenskap	
BA i østasiatiske språk og kulturer	1. Japansk 2. Kinesisk

Studieprogrammene ble valgt ut etter følgende kriterier:

1. Nye navneforslag på studieprogram m/studieretninger basert på HF2018.
2. Studieprogram som fortsatt skal ha samme navn, men med ord/betegnelser som ikke er allment kjente.

Bachelorprogram i nordisk språk og litteratur

Studieretninger:

1. Nordisk språk og litteratur
2. Norrøn filologi
3. Norsk som andrespråk

Hva tenker du at dette studieprogrammet handler om?

- Norskfaget i skolen
- Det handler om det gamle språket vårt, norrønt språk og språkene i Norden (norsk, islandsk, svensk, dansk).
- Det handler om gammelnorsk, Håvamål og det norske språket og litteraturen.
- Om historien, hvilke forfattere som har brukt språket, og om norskfaget.
- Om norrønt og hvordan de nye språkene har utviklet seg.
- Det handler om språkene i Norden fra vikingtiden og frem til i dag. Man sammenligner språket med hvordan det er i dag. Hvordan litteraturen ble påvirket av f.eks. kristningen av landet.
- Du vil lære å se sammenheng mellom språkene, f.eks. norsk og islandsk.
- Jeg syns navnet er dekkende. Det høres fancy ut og høres kult ut å si at man studerer dette.
- Du lærer om litteratursjangere.
- Det er viktig for å bevare kulturarven.

Når du ser studieretningene, hva tror du at du vil lære om i dette studieprogrammet?

- Vet ikke hva *filologi* betyr.
- Er **norrøn filologi** runer?

- Norrønt handler om det gamle språket og om kultur fra vikingetiden.
- Norrønt handler kongesagaene, islendingesagaene.
- Om **Norsk som andrespråk**? Er det de som ikke snakker norsk og vil lære seg det? Jeg tror at det er de som kommer fra en annen kultur som søker denne studieretningen.
- Det er ikke åpenbart hva det er.
- For de som ikke kan norsk så godt?
- De som kommer fra utlandet får en mulighet til å lære norsk.
- Det handler om innvandrere som kommer til Norge.
- Nordisk språk og litteratur er et dekkende navn når jeg ser studieretningene

Hva tror du kan jobbe med hvis du tar en slik utdanning?

På spørsmål om hva du kan jobbe med, kommer følgende forslag:

Lærer i norsk på videregående skole eller på universitetet, på bibliotek, oversetter, historiker, forfatter. Flere fremhever at det sikkert er vanligst å bli lærer.

Oppsummering

Flere svarer at det handler om norskfaget i skolen, og nevner norrønt sånn umiddelbart. Et par stykker nevner vikingtiden og Håvamål. Mange utdyper videre med å si at de tror det også handler om de forskjellige språkene i Norden i dag (norsk, svensk, dansk, islandsk) og at de tror man sammenligner det gamle språket med nåtidens språk. Flere mener at det også handler om litteraturen i Norden og ulike litteratursjangre. En elev fremhever at det er et viktig fag for å bevare kulturarven, en annen at det høres fancy og kult ut å si at man studere dette.

Nordisk språk og litteratur har de allerede kommentert som navn på studieprogrammet, mens de to andre studieretningene blir kommentert:

Når det dreier seg om *norrønt*, har de god forståelse for hva det betyr, og sier at det handler om det gamle språket, om kultur fra vikingtiden, om kongesagaene og islendingesagaene.

Alle elevene med unntak av én vet ikke hva *filologi* betyr. Eleven som kjenner betydningen av ordet, sier at det betyr «språkoppygging». De åtte andre vet ikke hva det betyr, og en elev gjetter på at det dreier seg om *runer*.

Norsk som andrespråk blir av alle de spurte forstått som en studieretning for innvandrere eller utlendinger som ikke kan norsk så godt, men som vil lære seg det. Alle kommenterer at det ikke var åpenbart for dem hva det er.

Bachelorprogram i arabisk

Studieretninger:

1. Arabisk
2. Arabisk språk og Midtøstenstudier / Midtøstens historie

Hva tenker du at dette studieprogrammet handler om?

- Det handler om å lære seg arabisk språk, skriftspråk og uttale.
- Arabisk språk og kultur.
- Her lærer man et nytt språk fra bunnen av (har selv hatt japansk som tredje språk på Amalie Skram). «Man begynner fra bunnen av og jobber seg oppover.»
- Det må være aktuelt å dra til utlandet med dette studiet. Den absolutt beste måten å lære seg språk på, er å reise til utlandet og lære språket.
- Du lærer om språket, kulturen og litteraturen.
- Du lærer arabiske bokstaver og setningsoppbygging, de skriver jo «andre veien».

Når du ser studieretningene, hva tror du at du vil lære om i dette studieprogrammet?

- Syns ikke navnet dekker nok, hvis det også er et studium av arabisk kultur. Det er sikkert best med et kort navn, men foreslår «BA i arabisk språk og kultur».
- Tror det er mer krevende å velge studieretningen «Arabisk språk og midtøstenstudier» enn «Arabisk».
- Burde hatt «språk og historie» i navnet: BA i arabisk språk og historie.
- Bra at man fordyper seg i Midtøstens kultur, spesielt viktig nå med alle urolighetene.
- Navnet passer bra etter at jeg så studieretningene.
- Navnet på programmet er *Spot on*.

Hva tror du kan jobbe med hvis du tar en slik utdanning?

Tolk, lærer, på asylmottak, diplomat, jobbe på ambassade, innen næringsliv/handel, journalist, utenlandskorrespondent, historiker, morsmålslærer.

Hvis man kan arabisk, tror jeg man blir ettertraktet i bedrifter som driver internasjonal handel på høyt nivå.

Oppsummering

Alle svarer arabisk språk, mens noen utdyper med «Arabisk språk, skriftspråk og uttale» eller «språk og kultur». Også litteratur blir trukket frem av noen elever. En elev på Amalie Skram, som har hatt japansk som tredjespråk, mener at man her lærer et språk fra bunnen av og jobber seg oppover, mens en elev mener at det må være veldig aktuelt å dra på utveksling med dette studiet og fremhever at den absolutt beste måten å lære seg et språk på, er ved å reise til landet og lære språket.

Noen elever mener at navnet ikke er dekkende nok hvis det også er et studium av arabisk kultur eller historie, og foreslår følgende navn:

- «Bachelor i arabisk språk og kultur»
- «Bachelor i arabisk språk og historie»

Andre elever mener at navnet passer bra og en elev trekker frem at det er bra at man kan fordype seg i Midtøstens kultur fordi det er så aktuelt nå.

Bachelorprogram i europeiske språk og litteraturer

Studieretninger:

Engelsk

Italiensk

Fransk

Spansk språk og latinamerikastudier

Tysk

Russisk

Hva tenker du at dette studieprogrammet handler om?

- Det handler om de mest sentrale språkene i Europa som fransk, tysk, spansk og engelsk.
- Hvordan språket har utviklet seg, hvor de ulike språkene stammer fra.
- Du lærer også om litteraturen i disse landene.
- Du leser litteratur fra disse landene.
- Det er viktige språk.
- Man lærer om språkene, men også om kulturene.
- Jeg tror også du lærer kulturhistorie, det gjør du i hvert fall på japansk, som jeg har tatt.

Når du ser studieretningene, hva tror du at du vil lære om i dette studieprogrammet?

- Engelsk er supert å ha på alle utdanninger, det er et viktig språk.
- Det er bra å ha et språk som grunnutdanning.
- Hva med Latinamerikastudier, det passer ikke helt inn.
- Navnet på programmet passer når jeg ser studieretningene.

Hva tror du kan jobbe med hvis du tar en slik utdanning?

Lærer, oversetter, tolk, turguide, jobber innen reiselivet, drive forretninger i utlandet, diplomat.

En elev kommenterer at du jo kan bli lærer, men mange vil vel helst få mer ut av språket enn bare å lære det bort?

Oppsummering

Alle mener at studieprogrammet handler om å lære seg de europeiske språkene og kulturene. Det blir sagt at det handler om hvor språkene stammer fra og hvordan de har utviklet seg. Noen mener at du sikkert også lærer om litteraturen i landene.

Det kommer en kommentar på at *Latinamerikastudier* ikke passer inn under «europeiske språk». Ellers er det mange positive uttalelser som at språk er supert å ha som grunnutdanning, og at engelsk er bra å kunne uansett hva annet du studerer. En elev spurte om du ikke må ha en annen utdanning i tillegg til språkutdanningen hvis du f.eks. skal jobbe i Frankrike.

Bachelorprogram i østasiatiske språk og kulturer

Studieretninger:

1. Japansk
2. Kinesisk

Hva tenker du at dette studieprogrammet handler om?

- Jeg tror du lærer kinesisk, men tenkte også på andre asiatiske språk.
- Du lærer om landet, bakgrunnen og hvor språket snakkes.
- Du lærer kinesisk og japansk. Vi har det på skolen, og kinesisk er mest populært.
- Du lærer om kulturen også, i tillegg til språket.
- Det er vanskelige språk å lære seg, veldig annerledes.
- Det er veldig forskjellig fra norsk språk og kultur.

Når du ser studieretningene, hva tror du at du vil lære om i dette studieprogrammet?

- Hvis jeg skulle studert et av disse språkene, ville jeg orientert meg litt om hvor de snakker språket, og hvor stort alfabetet er
- De må jo sikkert også lære om kulturen, og kanskje forholdet mellom de to landene
- Har hørt at Tokyo er en spennende by, flere jeg kjenner har vært der (og i Japan)
- Navnet er dekkende for det er jo de to største språkene innenfor det området
- Utveksling er nok viktig
- Tenkte kanskje koreansk også pga. området
- Tror kinesisk er et viktig språk å kunne i forhold til handel
- Om japansk:
Jeg ville undersøkt om de har om Anime, spill og om vi lærer om tradisjonene deres hvis jeg skulle søkt på programmet
- Øst-Asia virker bredere enn bare kinesisk og japansk.

Hva tror du kan jobbe med hvis du tar en slik utdanning?

Forsker, lærer, jobbe innen internasjonal handel, tolk, innen forretningsverden. Mange muligheter, i hvert fall innen kinesisk. Fiskeindustrien, handel/næringslivet generelt.

Oppsummering

En elev mener at du lærer kinesisk, men tenkte også på andre asiatiske språk som koreansk. Flere tror at du i tillegg til språkene også lærer om landet og kulturen i dette programmet. Flere nevner de riktige studieretningene kinesisk og japansk. Amalie Skram har kinesisk og japansk, og en av elevene sier at kinesisk er mest populært.

Flere elever gjetter riktig språk, men to stykker nevner at de også tenkte på andre asiatiske språk og at Øst-Asia virker bredere enn bare kinesisk og japansk. Det blir sagt at navnet er dekkende fordi det jo er de to største språkene i området. Det blir pekt på at utveksling er viktig på dette programmet. En elev understreker at han ville undersøkt om de underviser om Anime og spill på japanskstudiet for at det skulle være interessant for han.

Bachelorprogram i språkvitenskap

Hva tenker du at dette studieprogrammet handler om?

- Om språkhistorie. Hvor utbredte språkene er og hvorfor vi har nynorsk.
- Hvordan språk er bygget opp og strukturen rundt.
- Det handler om de ulike hovedretninger innen språk. Språkfamilier.
- Jeg tror ikke du lærer et bestemt språk, men tekniske ting bak språket som språkstammene og sammenhengen mellom dem.
- Du lærer kanskje om hvorfor man har så mange engelske og spanske låneord.
- Fellesnevnerne på alle språk, fellestrekk.
- Hva som gjør et språk til et språk.
- Helt lost!
- Etter informasjon fra oss: Kommer kanskje ikke helt frem at studiet også tar for seg kunstig intelligens og er grunnlag for en utdanning i logopedi.
- For bredt, vanskelig å skjønne hva det er.

Hva tror du kan jobbe med hvis du tar en slik utdanning?

Språkviter, språkutvikler/språkforsker, lærer, tolk, tolke gamle skrifter.

Kanskje du kan forske på å utvikle nye metoder for læring og hva som gir best læringseffekt? Logoped og programmering (etter å ha fått info om påbygging fra oss).

Oppsummering

Språkhistorie blir nevnt, samt språkstruktur og språkfamilier. Også fellestrekk ved alle språk blir trukket frem. Ingen nevner kunstig intelligens, programmering knyttet til språk, eller muligheten for å utdanne seg videre til logoped. Det var også en del som ikke kunne si hva språkvitenskap er og svarte vet ikke.

Bachelorprogram i retorikk

Hva tenker du at dette studieprogrammet handler om?

- Tror det har noe med norsk å gjøre. Patos, Logos og Etos.
- Du tar dette hvis du ønsker å bli politiker eller hvis du er en offentlig figur.
- Du lærer hvordan du kan spille på andres følelser, hvordan du kan bruke retorikk effektivt, og hva som gir mest effekt.
- Det handler om hvordan du kan få innflytelse ved hjelp av språk og kroppsspråk, spesielt interessant nå med presidentvalget i USA.
- Hvordan man kan bruke disse virkemidlene (etos, patos og logos) for å lage reklame og selge ting.
- Man kan bruke det til analyser i journalistikken.
- Vi bruker retorikk hele tiden. Det er også interessant for deg personlig.
- Man lærer om hendelser i historien og hvilke retorikkmetoder som er brukt.
- Hvordan tale/snakke til folk.
- Fange publikum: Vite når du skal være formell og ikke formell basert på målgruppe.
- Lære å overbevise.

Hva tror du kan jobbe med hvis du tar en slik utdanning?

Taleskriver, markedsføring/ reklame, politiker, foreleser, journalist, tekstanalyse, nyttig for jurister. Tror det er anvendelig og kan brukes overalt.

Oppsummering

De fleste av elevene husker å ha hatt om dette i norskfaget, og nevner begrepene Patos, Logos og Etos når de ser *retorikk*. De trekker også frem det å overbevise, fremføre taler og hvordan du språk og kroppsspråk blir brukt retorisk. Mange har gode forslag til hva utdanningen går ut på, og hva man kan jobbe med etter endt studieløp. Journalistikk, tekstanalyse og effektiv retorikk, blir trukket frem, i tillegg til at det er nyttig for politikere å kunne retorikk. Det var én person av de spurte som ikke husket hva retorikk var.

Bachelorprogram i historie og kulturvitenskap

Studieretninger:

1. Historie
 2. Kulturvitenskap
-

Hva tenker du at dette studieprogrammet handler om?

- Det handler om internasjonal historie og om hvordan studere kultur.
- Du lærer om hvordan historien har utviklet seg.
- Verdens historie og lokalhistorie.
- Norsk kultur og kulturer som er relevant i forhold til verdenshistorien.
- Kulturvitenskap: Tror det handler om å lære å forstå ulike kulturer, å sammenligne for å forstå mer av andre kulturer.
- Det handler om verdenshistorie og om forskjellige kulturer.
- Du lærer om hvordan kulturer har oppstått, hvordan de er forskjellige fra land til land.
- Det er et fag der man lærer mye. Om alle deler av historien, og hvordan man møter andre kulturer. Det er greit å ha tatt dette studiet.
- Matnyttig fag, du kan bli mye.
- Navnet burde heller være «Bachelor i historie og kultur» (droppe vitenskap)

Hva tror du kan jobbe med hvis du tar en slik utdanning?

Forsker, lærer. Med kulturvitenskap vet jeg ikke helt. Ekspert på ulike kulturer (amerikansk kultur, britisk kultur), jobbe på museum. Det er nyttig å kunne kultur når man reiser mye. Dersom du tar kulturvitenskap, kan du bli det meste.

Oppsummering

Siden dette programmet har studieretningene i selve navnet, ble ikke spørsmålet om navnene på studieretningene tatt med, men det fremkom naturlig i første spørsmål. Noen oppfattet at studieprogrammet handlet om sammenhengen mellom historie og kultur, men forsto at det var mer oppdelt etter at de fikk se studieretningene.

Alle hadde en oppfatning om hva historie er, med referanse til nasjonal og internasjonal historie, verdenshistorie og historisk utvikling. Kulturvitenskap er litt mer uklart, men mange svarer at det handler om å forstå ulike kulturer og sammenligne dem, i tillegg til at man i dette studiet lærer hvordan kulturer har oppstått og hvordan de er forskjellige fra land til land. En elev mener at det navnet burde være «Bachelorprogram i historie og kultur, altså kutte «vitenskap» fra studieprogramnavnet. Ellers var det ingen kommentarer på det å sette disse to studieretningene sammen i ett program. Tilbakemelding var at det passet sammen.

Bachelorprogram i samtidens kunst og kultur

Studieretninger:

1. Moderne kunsthistorie
2. Digital kultur
3. Teatervitenskap

Hva tenker du at dette studieprogrammet handler om?

- Hva betyr «samtiden» egentlig? Og er det kulturen i forhold til kunst? Skal man utføre kunst? Jeg tenker at det er et praktisk fag.
- Du lærer om moderne kunst og kultur.
- Jeg tror samtid= moderne.
- Her lærer du om relativt moderne kunst og forskjellige kultur-uttrykk. Det kan være mye, også musikk.
- Jeg bruker ikke ordet «samtiden», men «nåtiden». Jeg tror det handler om nåtidens kunst og kultur, om moderne kunst og moderne kultur.
- Det handler om kunst, om Munch og Edvard Grieg, om nåtidens og datidens kunst.
- Samtiden = ting som er litt på kanten og rart.
- Kunst er et stort tema, kan være det meste fra musikk til malerier.
- Hvordan kunst har forandret seg og hvordan kultur kan endre kunst.
- Du lærer om kunsten her og nå, ikke bare fra fortiden.
- Kunst, skulpturer, malerier.
- Usikker på om det handler om samtidens kultur eller andre lands kultur?
- Du lærer om det som skjer i dag i moderne kunst og litteratur. Man følger med i det som skjer i samfunnsutviklingen.

Når du ser studieretningene, hva tror du at du vil lære om i dette studieprogrammet?

- Jeg syns navnene på studieretningene sier mye mer om hva det er og er mer inspirerende, enn navnet på studieprogrammet.
- **Moderne kunsthistorie**
 - Er sikkert et teoretisk fag: kunstens historie.
 - Det handler om impresjonisme, malere. Hvordan kunst ser ut i fremtiden.
 - Kunst fra nyere tid.
 - Kunst de siste 20 årene, eller 20-30 år tilbake i tid.
- **Om digital kultur:**
 - Handler om PC-er, sosiale medier, kultur på nett og blogging
 - Digital kultur handler om sosiale medier, hvordan det fungerer på nettet og i den virkelige verden.
 - Digital kultur handler om internettkultur og spillkultur.
 - Ulike former for kultur som har utviklet seg digitalt fra 70/80-tallet. Det moderne, det vi får inn *nå*.
 - Jeg syns «samtid» passer til «digital kultur», men ikke til de andre studieretningene.
 - Data og Ipad er eksempel på moderne kultur, men da jeg så navnet tenkte jeg ikke at det handlet om noe så moderne som data og blogger.
 - Denne studieretningen overrasket, men positivt at det er med.
 - Handler om data og hvordan teknologi endrer livene våre.

- Det handler om hvordan ungdom oppfører seg, hvordan sosiale medier forandrer oss.
- Høres ikke ut som det har noe med kunst å gjøre. Tror det handler om internett og sosiale medier.
- Denne studieretningen er litt bredere enn de andre to. Det er så mye som kan inngå i dette.
- **Om teatervitenskap:**
 - Det er mer praktisk, sikker også teaterhistorie.
 - Du kan kanskje bli manusforfatter?
 - Det er et studium for de som byr mye på seg selv. Du må være utadvendt.
 - Hvordan man lager teater, hvordan sette opp teater, teaterhistorie.
 - Det tekniske rundt hvordan man lager teater. Usikker på hvordan det er knyttet til samtid.

Hva tror du kan jobbe med hvis du tar en slik utdanning?

Lærer, foreleser. Tror ikke du har så mange jobbmuligheter med moderne kunsthistorie. Du kan jobbe på kunstmuseer eller lage kunst selv. Skrive artikler om kunst. Hvis du har evner og lyst til å utvikle deg videre, som et supplement til de praktiske ferdighetene du har.

Med digital kultur kan du være journalist, skrive saker for avisene eller blogge. Du kan jobbe innenfor sosiale medier. Du kan jobbe for digitale firma.

Med teatervitenskap kan du jobbe på teater, skrive skuespill, jobb innenfor spill, tv og film, regissør, teateranmelder. Moderne kunsthistorie: Underviser, på museum. Digital kultur: forskning, spill.

Oppsummering

De fleste, men ikke alle er fortrolig med ordet «samtid». Det var en person som ikke visste hva det er var. En tenkte på «samtidskunst» som rart og på kanten. Men de aller fleste tenkte at det hadde med «nåtiden» å gjøre. Det er litt ulike oppfatninger om hva som menes med «moderne» kunsthistorie. Noen mente det var fra 1800-tallet, andre fra 70-tallet til i dag. Kunst i fremtiden ble også nevnt. De fleste mente at digital kultur hadde med data og teknologi å gjøre og de fleste tenkte på sosiale medier. De fleste synes det var greit å forstå hva teatervitenskap dreier seg om. En kommentar på at Teatervitenskap ikke nødvendigvis har noe med samtiden å gjøre.

Bachelorprogram i eldre kunsthistorie og filologi

Studieretninger:

1. Kunsthistorie med eldre kultur- og lærdomshistorie

2. Latin, gresk

Hva tenker du at dette studieprogrammet handler om?

- Fra eldre tid, sikkert før den industrielle revolusjon.
- Filologi tror jeg er språkvitenskap, oppbygging av språk. (eneste person som kunne svare på det)
- Hva er eldre – fra 1800 og bakover?
- Aner ikke hva filologi betyr (svarer 8 av 9 elever)
- Navnet sier litt om innholdet, men det kunne vært bedre.
- Tenker at du lærer om det gamle Romerriket blant annet.
- Eldre kunsthistorie, det sier seg selv. Filologi vet jeg ikke hva er.
- Vet ikke hva «filologi» er, men ordnet kan jo vekke nysgjerrighet slik at man vil gå inn for å se hva det er.
- Tenker at det handler om det gamle, å gå tilbake til antikken og filosofene.
- Man lærer om tankene til menneskene og hvordan man så på ting før.

Når du ser studieretningene, hva tror du at du vil lære om i dette studieprogrammet?

Kunsthistorie med eldre kultur- og lærdomshistorie

Om Lærdomshistorie:

- Hvordan man lære om verden før? Ikke så mye forskning, men etablerte «sannheter»?
- Hvordan man har lært av historien for å unngå at det skjer igjen.
- Må google hva «lærdomshistorie» er.
- Historien om hvordan man lærte kunst.
- Problemer med å forstå hva det er. Tenker på lærere, gamle undervisningsmetoder.
- Historien om hvilke måter å lære på.
- Hvordan Aristoteles har lært videre, hvordan andre filosofer tenker?

Latin og gresk

- Det kan være lurt å skrive at det er gammel gresk for å gjøre det klarere at det ikke er gresk slik det snakkes i dag.
- Trodde ikke latin og gresk var studieretninger da jeg så navnet på studieprogrammet.
- Det handler om språkene og hvordan de har utviklet seg og påvirker språkene i dag.
- Det handler om språket og kultur, nei om litteraturen.

- Du kan ikke bli så mye av å ta dette, tror det er mest aktuelt å ta som del av en annen utdanning.
- Dette er ikke en utdanning jeg ville valgt, du kan jo ikke komme videre med det.

Hva tror du kan jobbe med hvis du tar en slik utdanning?

Lærer/underviser, historiker, kunne lese gamle skrifter, arkeolog, guide. Jobbe på museum for eldre kunst innen romantikken, antikken, renessansen.

Oppsummering

Det som går igjen her er at det stilles spørsmål til ordene *filologi* og *lærdomshistorie*. Én person hadde en viss kjennskap til ordet *filologi* og mente at det hadde med språk å gjøre. *Lærdomshistorie* var det ingen som kjente til.

Det var flere som mente at Latin og Gresk var noe man studerte som del av en annen utdanning og at det var vanskelig å vite hva slags jobb man kunne få av det.

Bachelorprogram i kjønnsstudier

Hva tenker du at dette studieprogrammet handler om?

- Det handler om hva som skiller kjønnene fra hverandre, hvordan de opptrer forskjellig og om sosiologiske spørsmål.
- Det i hvert fall ikke et biologisk studium. Det handler om analyse av dagens kjønnsroller.
- Om de som identifiserer seg som noe annet enn mann eller dame.
- Forskjeller og likheter mellom kjønnene.
- Om kjønnsforskjeller i samfunnet.
- Hvordan menn og kvinner fungerer i forhold til hverandre.
- Likestilling, bakgrunn for dette og hvordan det har utviklet seg.
- Har sett en kjønnsviter som uttalte seg på nyhetene for ikke så lenge siden. Hun hadde skrevet om sterke kvinner og forsket på temaet.
- Det handler om forventninger til kjønn og hvordan det har forandret seg. Kvinner har gått fra å være undertrykket til å bli overlegne. Menn kan ikke bare komme hjem nå og legge seg på sofaen.
- Retorikk er sikkert en del av dette studiet.
- Kjønsroller i samfunnet gjennom tidene.
- Historisk utvikling.
- Innen psykologi må det være nyttig å vite hvordan folk tenker om kjønn.

Hva tror du kan jobbe med hvis du tar en slik utdanning?

Forsker, innen helse, nyttig å ha kunnskap om i arbeidslivet, særlig som leder. Journalist.

Mange tar sikkert enkeltemner, skjønner ikke helt hva man kan bli med dette studiet.

Kanskje psykologer har bruk for det? Tror det gir grunnlag for å undervise i flere fag, bl.a. samfunnsfag. Forfatter, journalist, politiker.

Oppsummering

Så å si alle hadde en viss formening om hva dette dreide seg om. Det er tydeligvis et tema de har kjennskap til. Mange trekker frem forskning som jobbmulighet. Noen ser for seg at man kan få jobb innen helsevesenet og at det er nyttig for psykologer.

Generelle spørsmål - avslutningsvis

Praksis i studiene

Hvis noen av disse studieprogrammene fremhevet at de var gode på praksis, dvs. at du får arbeidserfaring i løpet av studiet, ville du da valgt det fremfor andre studieprogram?

- Praksis er kanskje ikke så viktig akkurat på norrønt, men ellers ok. For de som er interessert i en ting er det ikke viktig, de velger det uansett!
- Hvis du er opptatt av å få jobb - da er det nyttig.
- Ville absolutt lagt vekt på det, særlig hvis det var praksis i andre land.
- Det er mest interessant hvis man for betalt under praksistiden (når vi forklarer litt mer, synes han likevel det er interessant).
- Det ville være en fordel, det kan gi fortrinn å ha dette på CV-en.
- Erfaring i arbeidslivet er positivt.

Oppsummering

De fleste trengte litt forklaring for å forstå hva vi mente med *praksis*. Når det ble forklart var alle positive til dette. De fleste mente det spilte en viss rolle, men at det ikke var avgjørende for valg av studieprogram.

Utveksling

Hvis noen av disse studieprogrammene fremhevet at de var gode på utveksling eller hadde obligatorisk opphold i utlandet i studieløpet, ville du da valgt det fremfor andre studieprogram?

- Utveksling er en gulrot. Man har ikke noe valg når man skal lære et annet språk: da er det viktig å være en del av kulturen for å lære språket.
- Mulighet til utveksling er viktig! (sagt av student som har valgt japansk som fremmedspråk).

- Tror det er veldig viktig for språkstudiene. Det kan være avgjørende for hvor man ønsker å gå at det er utvekslingsmuligheter, særlig nå i 2016.
- Sikkert nyttig å reise andre steder for å se hvordan ting gjøres der.
- Utveksling er kjempeviktig, man lærer språk best ved idiomatisk læring, det gir en naturlig læreprosess.
- Utveksling passer nok ikke for alle og bør ikke være obligatorisk for alle studieprogram. Men jeg syns det er riktig på japansk

Oppsummering

Utteksling er viktig for mange. Særlig for de vi snakket med som ville studere språk var det avgjørende. Vi snakket også med noen som hadde vært på utveksling på videregående og for dem var det avgjørende. De som ikke hadde bestemt seg for videre studier var også mer usikre på om de ville vektlegge studier i utlandet i sitt valg.

Hva er viktig for deg i valg av studieprogram?

- Det må være praktisk, mulig å få jobb og interessant.
- Man må tenke seg godt om og ta en objektiv vurdering av seg selv: Hva er jeg god på? Hva er jeg i stand til å gjennomføre uten å pine meg selv? Hvorfor skal jeg studere? Er det for å tjene penger og/eller bli mest mulig lykkelig? Hva er viktigst? Ta en helhetsvurdering for å se hva som gir det beste resultatet.
- Interesser. Å velge noe som det blir jobb ut av. Har hørt om dem som har studert noe helt merkelig og ikke får jobb etterpå.
- Interesse og utvekslingsmuligheter.
- Om valg av språkstudium:
Føler at man må ha noe mer utdanning enn bare språket. Må ha mer informasjon om dette og hva du kan bli. Hvilke kombinasjoner av studier er lurt å ta ved siden av.
- Hva kan du bli er viktig!

Oppsummering

Jobb etter studiene blir trukket frem av de fleste. Flere er bekymret for å velge noe der det er usikkert om de får jobb etterpå. En del tenker at språkstudier er noe man tar i tillegg til annen utdanning. Interesse er også viktig. Det var én person som var interessert i fransk og én som ville studere japansk. For disse var mulighet for utveksling viktig. Det at universitetsstudier også kunne tilby praksis virket ukjent for de fleste, men alle mente det var positivt.

Milepælsplan for studieprogramprosjektet HF2018

Oppdatert 13.12.16

Høsten 2016

- 10. august. Møte i Prosjektgruppen
- 17. august. Møte i Styringsgruppen.
- 31. august. Frist for arbeidsgruppene til å levere programskisser
- 6. september. Informasjon i Fakultetsstyret
- 8. september. Møte i Prosjektgruppen
- 14. september. Møte i Prosjektgruppen. Ferdigstille rapport
- 16. september. Møte i Styringsgruppen. Behandle prosjektgruppens rapport
- 26. september. Møte i Styringsgruppen. Styringsgruppens anbefalinger
- 20. oktober. Informasjon og drøfting i Fakultetsstyret. Prosjektgruppens rapport og Styringsgruppens anbefalinger.
- 21. oktober. Programskissene sendes på høring ved enhetene.
- 24. november: Frist for enhetene til å svare på høringen
- 28. november. Møte i Styringsgruppen. Drøfte høringsinnspill
- 29. november. Møte i Styringsgruppen. Drøfte høringsinnspill
- 6. desember. Informasjon i Fakultetsstyret.
- 20. desember. Behandling av ny studieprogramportefølje i Fakultetsstyret

FASE 3 – Lage Studieplaner

Våren 2017

- Januar- juni: Utarbeiding av detaljerte studieplaner og søknad om oppretting av nye studieprogrammer(NOKUT-mal)
- Mars: Fakultetsstyret behandler Utdanningsmelding med hvilke studieprogrammer som anbefales opprettet/nedlagt
- Mars-november: Rekrutteringsmaterieill til nye studieprogrammer utarbeides
- Juni: Programstyrene behandler studieplaner

Høst 2017

- August/September: Studiestyret behandler studieplaner
- September: Innsending av fulldokumenterte søknader om oppretting av nye program/nedlegging av eksisterende program til behandling i det sentrale Utdanningsutvalget
- November/desember: Universitetsstyret behandler nye studieplaner

FASE 4 – Iverksetting av studieplanene

Vår 2018

- Nye studieprogrammer lyses ut med oppstart høsten 2018

Høst 2018

- Første opptak til nye studieprogrammer

Prosjektnettside: <http://www.uib.no/hf/2018>